

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științele informării

3-4 (53-54), 2018

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științele informării
a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”
Nr. 3-4 (53-54), 2018

Director: Elena HARCONIȚA

Colegiul de redacție:

Elena HARCONIȚA,

director

Lina MIHALUȚA,

director-adjunct

Valentina TOPALO,

șef CD al ONU, șef Centru Manifestări Culturale

Silvia CIOBANU,

șef Centru Marketing. Activitate Editorială

Elena STRATAN,

șef oficiu Cercetare. Asistență de Specialitate

Silvia GHINCULOV,

dr. în științe economice, directorul Bibliotecii Științifice ASEM

Radu MOȚOC,

inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „C. Negri” din Galați,

Membru de Onoare al Senatului USARB

Maria ȘLEAHTIȚCHI,

dr. în științe filologice, conf. univ. Universitatea de Stat din Moldova

Nicolae ENCIU,

dr. hab. în științe istorice, conf. univ. Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Republicii Moldova

Coperta / viziune grafică / machetare/ tehnoredactare:

Silvia CIOBANU, șef Centru Marketing. Activitate Editorială

Adresa redacției:

str. Pușkin, 38, mun. Bălți, 3100, Republica Moldova

Tel/fax: +373(231)52445; E-mail: libruniv@usarb.md; Web: <http://libruniv.usarb.md>

Tiparul: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

ISSN: 1857 - 0232

Sumar / Summary

CARTEA DE VIZITĂ / VISITING CARD

Elena HARCONIȚA

Secțiunea Biblioteconomie și Științele Informării în cadrul COLLOQUIA PROFESSORUM, ediția a VIII-a, cu genericul Tradiție și inovare în cercetarea științifică / The Library and Information Sciences Section within the Annual COLLOQUIA PROFESSORUM on Tradition and Innovation in Scientific Research..... 5-7

Elena HARCONIȚA.

Ședința de management și Conferința finală a proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” (LNSS)/ „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS]” 8-10

Mihaela STAVER

Biblioteci și bibliotecari într- o lume a viitorului / Libraries and librarians in a future world 11-20

BIBLIOMESAGER / LIBRARY MESSENGER

Rubrică îngrijită de Elena STRATAN / Elena Stratan's column 21-35

PROCESE ȘI TEHNOLOGII BIBLIOTECARE / PROCESS AND LIBRARIAN TECHNOLOGIES

Elena HARCONIȚA, Valentina TOPALO, Silvia CIOBANU

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație 2018: cronică activităților / International Open Access Week 2018: chronicle of activities 36-41

Valentina VACARCIUC

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Obiectivul 5 : Egalitate de gen și șanse egale / Sustainable Development Goals: Goal 5. Gender Equality 42-47

Lilia CANȚIR

Les gardiens de la vérité et des connaissances 48-50

Galina ZAVTUR, Valentina BOLDESCU
Valori bibliofile din colecția “Depozit Universitar” al BȘM IP USMF “Nicolae Testemițanu” / Bibliophile values of the “Universitary Deposit” collection of the “Nicolae Testemițanu” Chisinau State University of Medicine and Pharmacy . 51-57

FORMARE PROFESIONALĂ / DEPARTMENT OF LIBRARY COUNCIL

Angela HĂBĂȘESCU

Cursuri on-line – oportunitate oferită de Research4Life / Online Courses - Opportunity offered by Research4Life . 58-61

Elena STRATAN

Bibliotecari - formare profesională continuă în Proiectul TEACH ME / Continuing professional training of Balti librarians through TEACH ME Project . 62-63

Sumar / Summary

PROIECTE INTERNAȚIONALE / INTERNATIONAL PROJECTS

Elena HARCONIȚA
**Durabilitatea Proiectului MISISQ
în Republica Moldova /**
*MISISQ Project sustainability in the
Republic of Moldova* **64-70**

Lina MIHALUȚA
**Cursurile de limbă engleză pentru
bibliotecari (ESP), 2018, 23-25
august, Minsk, Belarus / English
language courses for librarians (ESP),
2018, 23-25 August, Minsk, Belarus** .71-73

PAGINI DE ISTORIE / THE PAGES OF HISTORY

Radu MOȚOC
Regina Maria a României (1875-1938)
Queen Mary of Romania **74-76**

SĂRBĂTORI PENTRU SUFLET / SPIRITUAL FETES

Angela HĂBĂȘESCU
**Alexandru Plămădeală – sculptorul
esențelor/**
*Alexandru Plămădeală – the sculptor of
Bessarabian essences* **77-81**

Valentina VACARCIUC
**Eugenia Maleșevschi, pictorița
basarabeană – 150 ani de la naștere/**
*Eugenia Maleșevschi, the Bessarabian
painter - 150 years from birth* **82-86**

RAFTUL DE SUS / TOP SHELF

Elena HARCONIȚA
**Materialele Conferinței Internaționale
MISISQ: Implicare. Creativitate.
Sustenabilitate, desfășurată pe 27-
28 septembrie 2018 la Chișinău,
Republica Moldova / Materials of the
International Conference of Modern
Information Services for Improvement
Study Quality Project (MISISQ):
Involvement. Creativity. Sustainability,
held on 27-28, September 2018 in
Chisinau, Republic of Moldova** **87-88**

Elena STRATAN
**Library Network Support Services:
Modernising Libraries In Armenia,
Moldova And Belarus Through Library
Staff Development And Reforming
Libraries [LNSS] : Prospect** **87-88**

Anna NAGHERNEAC
**Noi apariții în colecțiile bibliografice
ale BȘ USARB / New acquisitions
in the SL USARB bibliographic
collections** **91-96**

OMAGIERI / OMAGES

Elena HARCONIȚA
**Marina Șulman: un bibliograf și
cercetător pasionat / Marina Șulman
- a bibliographer and passionate
researcher** **97-98**

**MUSAFIRII BIBLIOTECII / LIBRARY'S
GUESTS** **99-100**
AUTORII / AUTHORS **101-102**

CZU 027.7(478)

**SECȚIUNEA BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII ÎN
CADRUL COLLOQUIA PROFESSORUM, EDIȚIA A VIII-A, CU
GENERICUL TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ¹**

THE LIBRARY AND INFORMATION SCIENCES SECTION WITHIN THE ANNUAL
COLLOQUIA PROFESSORUM ON TRADITION AND INNOVATION IN SCIENTIFIC
RESEARCH

Elena HARCONIȚA

Abstract: *On October 12, 2018, the Scientific Library USARB held its section LIBRARIANSHIP AND INFORMATION SCIENCE at COLLOQUIA PROFESSORUM, the 8th edition on Tradition and Innovation in Scientific Research, dedicated to the 73 years of the foundation of the University and the Library. The section was moderated by Elena Harconița, the director of SL USARB. Within the section were presented 12 papers and launched 3 works published by librarians. During the session the librarians talked about the implementation of the International Projects, about the results of the study on the informational needs of the SL USARB managers, the activity of the University Library in the pages of the newspaper „Pedagogul” 1970-1990 years, etc.*

Keywords: *library and information sciences, research, USARB academic community, international projects*

În data de 12 octombrie 2018, în Biblioteca Științifică USARB și-a ținut lucrările Secțiunea: *BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII* în cadrul *COLLOQUIA PROFESSORUM*, **ediția a VIII-a**, cu genericul *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, dedicată celor 73 de ani de la fondarea Universității și a Bibliotecii.

În deschiderea Secțiunii, moderatoarea Elena Harconița, directorul Bibliotecii, a adresat un mesaj de felicitare colegilor cu Ziua Universității și a Bibliotecii, prezentând programul ședinței care a inclus subiecte importante pentru consolidarea și dezvoltarea Bibliotecii, or un învățământ de calitate are nevoie astăzi de resurse informaționale credibile, instrumente și servicii de calitate în conformitate cu standardele și tendințele mondiale. Alături de alte instituții infodocumentare, Biblioteca Științifică USARB are în față o multitudine de provocări și multe oportunități, de care beneficiază întreaga comunitate academică USARB.

În cadrul Secțiunii au fost prezentate 12 comunicări: *Bibliotecarii USARB în Proiecte internaționale: așteptări și beneficii* - Elena HARCONIȚA; *Asigurarea necesităților informaționale ale managerilor universitari* - Elena SCURTU, Ana NAGHERNEAC, Taisia POGREBNEAC; *Servicii noi: Videotutoriale* - Mihaela STAVER, Lilia ABABIL, Angela HĂBĂȘESCU, Taisia ACULOVA; *Alianta WorldWideScience: Continuturi cuprinzătoare pentru cercetare (resurse electronice Europene utile privind Agenda 2030: Obiectivele de Dezvoltare Durabila)* - Valentina Topalo; *Vizibilitatea internațională a cercetătorilor US-ARB în anul 2018: analiză scientometrică* - Elena ȚURCAN, Olga DASCAL; *Impactul producției științifice USARB reflectată în ZENODO* - Mihaela STAVER; *Catalogul electronic și RI*

¹<https://media.usarb.md/2018/10/13/colloquia-professorum-editia-a-viii-a/>

ORA USARB: cerințele și așteptările utilizatorului (Analiza chestionarului) - Taisia ACULOVA, Angela HĂBĂȘESCU; Diversificarea colecțiilor BȘ USARB în corespundere cu tendințele moderne de activitate ale bibliotecii - Elena CRISTIAN; Biblioteca Regională Depozitară a Băncii Mondiale în colecția BȘ USARB. Studiu bibliometric - Olga DASCAL, Snejana ZADAINOVA; Institutul Cultural Român – Colecție ale structurilor naționale și internaționale integrate în fondurile Bibliotecii Științifice USARB (Studiu bibliometric) - Natalia LUCHIANCIUC, Angela HĂBĂȘESCU; Activitatea Bibliotecii Științifice USARB reflectată în paginile ziarului bălțean *Pedagogul* (1970-1990)- Adella CUCU; *Книжный аукцион: Аукционные дома, оценка изданий, а также аукцион как способ работы с читателями и форма организации досуга библиотекарей 21 века* - Marina ȘULMAN, Polina SPÎNU.

Bibliotecarii au vorbit despre implementarea Proiectelor internaționale din ultimii 6 ani, care au consolidat capacitățile instituționale atât prin noile cunoștințe și bunele practici, dar și prin extinderea echipamentului tehnic cu server performant, 30 de calculatoare, tablă interactivă, aparate de xerografiere, scanner mobil și multe alte componente în valoare de peste 23 mii Euro. Unul dintre cele mai performate sisteme integrate de bibliotecă din lume – ALEPH, valoarea căruia depășește o jumătate de milion de Euro, este utilizat astăzi în manieră corporativă de către bibliotecarii universitari în vederea creării catalogului colectiv partajat pe platforma Ex-Libris – Primo, asigurând accesul la înregistrările a 7 biblioteci universitare din R.Moldova, la repozitoriile instituționale și peste 100 de baze de date abonate. Printre acestea fiind b.d. EBSCO, Research for Life, Oxford, Web of Science, la care va fi redeschis accesul din 1 noiembrie ș.a.

În așa fel, una dintre realizările incontestabile ale Bibliotecii, este că s-au făcut pași importanți spre integrarea resurselor informaționale instituționale în circuitul internațional. Utilizarea acestor produse necesită explicații preventive, bibliotecarii instruind utilizatorii nu numai la orele de Cultură a Informației, dar și creând tutoriale, inclusiv video- tutoriale, care au fost prezentate în cadrul secțiunii.

A fost efectuat un studiu privind necesitățile informaționale ale managerilor USARB și reiterate modalitățile lor de acoperire cu resurse informaționale atât din baze de date, cât și din valoroasele colecții dezvoltate la noi de Banca Mondială, Institutul Cultural Roman.

Pentru a crește vizibilitatea și internaționalizarea USARB și a fi pasibil măsurărilor scientometrice internaționale, produsul științific al universitarilor bălțeni este indexat nu numai în ORA USARB, dar și în baze de date internaționale: ZENODO, CEEOL, biblioteci și platforme deschise. Această deschidere asigură cercetătorilor un număr crescut de citări și oportunități de recunoaștere, creare a parteneriatelor noi.

O incursiune în istorie a fost oferită printr-un studiu privind reflectarea activității Bibliotecii universitare în paginile ziarului *Pedagogul* între anii 1970-1990. Iar comunicarea privind comercializarea cărților la târguri și licitații accentuează încă odată valoarea netrecătoare și rolul deosebit de prețios al cărților în întreaga lume, care continuă să reziste sub impactul colosal al tehnologiilor informaționale și comunicaționale.

În ședința Secțiunii, au fost lansate 3 lucrări:

- *Carte rară în limba rusă din colecțiile Bibliotecii Științifice* : Bibliografie / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alecu Russo” din Bălți ; alcăt.: Marina Șulman, Snejana Zadainova ; resp de ed.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța; design/cop.machetare Silvia Ciobanu. – Bălți : Biblioteca Științifică USARB, 2018. – 369 p. – (Vestigia Semper Adora);

- Materialele Conferinței „MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate”, conferință internațională (2018 ; Bălți). Conferința internațională “MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate” : Materialele conferinței = International Conference “MISISQ: Involvement. Creativity. Sustainability”: Conference Proceedings, 27-28 septembrie, 2018, Chișinău, Republica Moldova / coord.-resp. de ed.: Liubovi Karnaeva, Elena Harconița ; sci comm.: Meilė Kretavičienė [et al.] ; organizing comm.: Liubovi Karnaeva (președinte) [et al.] ; col. red.: Lina Mihaluța [et al.]. – Bălți : S. n., 2018 (Tipografia Indigou Color). – 260 p. : fig., tab. tehnoredactare/machetare computerizată: Silvia Ciobanu, Biblioteca Științifică USARB.

- *Library Network Support Services: modernising libraries in Armenian, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS] : 2016-2018* / elab. : Silvia Ciobanu ; coord.: Elena Harconița. – Bălți : SL USARB, 2018 (Indigou Color Typography). – 36 p. : phot.

Cu prilejul evenimentului, în ședința în plen, a fost organizată și derulată expoziția *Contribuții științifice ale profesorilor și bibliotecarilor universitari 2010-2017*, realizatori: Elena Harconița, Valentina Topalo, Silvia Ciobanu, Angela Hăbășescu, Elena Țurcan, Gabriela Cazacu, Snejana Zadainova, Lilia Iavorscaia.

Un moment revelator a fost intervenția doamnei Maria Șleahțișchi, doctor în filologie, conferențiar universitar, titular la disciplinele: Teoria, critica și istoria literară, Catedra de literatura română și universală, care a venit cu o donație, Antologia *Literatură pentru copii*, editată cu sprijinul Ministerului Culturii, Educației și Cercetării al RM, editura ARC, 2018 cu o frumoasă dedicație: *Pentru minunatele doamne de la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, care, mai bine de patru decenii m-au ghidat cu răbdare și profesionalism prin Labirint.*

Directorul Bibliotecii, Elena Harconița, a mulțumit bibliotecarilor pentru implicare activă, comunicările interesante și investigațiile oportune, care se vor încadra în realizările Planului de acțiuni a Strategiei de Dezvoltarea a Bibliotecii, urmând a fi aprobate la Senat Politica de dezvoltare a colecțiilor, actualizarea Politicii de Acces Deschis la USARB, indexarea lucrărilor USARB în baze de date etc.

CZU 027.7(4/9)

**ȘEDIȚA DE MANAGEMENT ȘI CONFERINȚA FINALĂ A PROIECTULUI
„SERVICII DE SUPT PENTRU REȚEAUA DE BIBLIOTECI: MODERNIZAREA
BIBLIOTECILOR DIN ARMENIA, MOLDOVA ȘI BELARUS PRIN DEZVOLTAREA
PERSONALULUI DE BIBLIOTECĂ ȘI REFORMAREA BIBLIOTECILOR” (LNSS)**

MANAGEMENT CONFERENCE AND FINAL CONFERENCE OF THE PROJECT „LIBRARY NETWORK SUPPORT SERVICES: MODERNISING LIBRARIES IN ARMENIA, MOLDOVA AND BELARUS THROUGH LIBRARY STAFF DEVELOPMENT AND REFORMING LIBRARIES [LNSS]”

Elena HARCONIȚA

Abstract: *During 3-5 October 2018, SL USARB librarians participated in the Management Meeting and the Final Conference of the Project „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS],” a project developed within the Erasmus + program financed by the European Union, which has carried out its work at the Academy of Public Administration and Alecu Russo Balti State University”. Event participants visited the Erasmus + Projects Fair, implemented in the USARB, went to the Scientific Library USARB being led through the library's premises by director Elena Harconita. Project beneficiaries have signed a Memorandum of Partnership and Cooperation within the LNSS Consortium.*

Keywords: *Erasmus +, LNSS Project, management, modernization of libraries*

În perioada 3-5 octombrie 2018, bibliotecarii USARB, au participat la Ședința de management și Conferința finală a Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” (LNSS), proiect desfășurat în cadrul programului Erasmus+ finanțat de Uniunea Europeană, care și-a ținut lucrările la Academia de Administrare Publică și Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți.

La reuniune au participat peste 50 de reprezentanți ai statelor partenere la proiect.

Biblioteca Științifică USARB a fost reprezentată de echipa de proiect: Elena HARCONIȚA, director, coordonator instituțional LNSS, Lina MIHALUȚA, director adjunct, Igor AFATIN, Director adjunct Informatizare, Valentina TOPALO, bibliotecar principal.

În cadrul reuniunii, Coordonatorul internațional de proiect, Tereza KHECHOY-AN, vice-rector al Academiei de Administrare Publică din Armenia, a făcut o trecere în revistă a activităților desfășurate pe parcursul a trei ani. Despre rezultatele obținute au vorbit reprezentanții participanților la proiect – trei universități din Armenia, patru universități din Belarus și două instituții de învățământ superior din Republica Moldova – Academia de Administrare Publică și Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți cu raportul: *Proiectul LNSS: Efecte și realizări profesionale în USARB, anii 2015-2018.*

Conferința finală din 4 octombrie a fost găzduită de Universitatea de Stat „Alecu

Russo” din Bălți. Rectorul USARB, conf. univ., dr., Natalia GAȘIȚOI, în mesajul de bun venit, a pus în evidență semnificația parteneriatelor internaționale pentru sporirea calității proceselor universitare. Rectorul USARB a punctat traiectoria de evoluție a universității, axându-se pe corelația dintre tradiție și inovație, a remarcat rolul Bibliotecii științifice USARB în susținerea educației, cercetării și dezvoltării personalului academic și al studenților.

Valentina PRIȚCAN, Prorector pentru activitatea științifică și relații internaționale, a salutat participanții la conferința finală a proiectului LNSS, menționând că cei peste 50 de participanți, reprezentanți ai universităților din Armenia, Germania, România, Grecia, Irlanda, Belarus, Georgia, Moldova, se regăsesc și în alte consorții de implementare a proiectelor Erasmus +, cu participare USARB. Valentina PRIȚCAN a reiterat beneficiile proiectului LNSS pentru comunitatea USARB și a apreciat înalt implicarea echipei BȘ USARB în implementarea proiectului, menționând rolul considerabil al doamnei coordonator de proiect Tereza KHECHOYAN.

Tereza KHECHOYAN a mulțumit rectoratului USARB și doamnei Elena HARCONIȚA, Director BȘ USARB, coordonator instituțional LNSS, pentru angajament și atitudine responsabilă în implementarea proiectului.

În cadrul Conferinței au fost abordate mai multe subiecte focusate pe analiza rezultatelor mai multor pachete de lucru: „Raționamente IME în LNSS: Armenia, Belarus și Moldova”, Gerard CULLEN, TPG, Germania; „LNSS: schimb de bune practici. Participarea ITL, Irlanda”, Jerald CAVANAGH și Padraig KIRBY, Institutul de Tehnologie din Limerick, Irlanda; „Studiul LNSS în Armenia, Belarus și Moldova: metodologie și rezultate la sfârșit de proiect”, Angela REPANOVICI, Universitatea Transilvania din Brașov, România; „Rezumatul feedback-ului evaluării studenților de la instruirea pilot: metodologie și rezultate” - Manolis KOUKOURAKIS, Universitatea din Creta, Grecia; „Proiectul LNSS și dezvoltarea rețelei de depozite de acces deschis din Belarus”, Vladimir KULAZHANKA, Universitatea de Stat din Belarus, Belarus; „Acces liber în Armenia”, Anna CHULYAN, Universitatea de Stat de Limbi și Științe Sociale din Ierevan, Armenia; „Servicii inovatoare dezvoltate în cadrul Proiectului LNSS”, Elena HARCONIȚA, Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți, Moldova.

Participanții la eveniment au vizitat: Târgul Proiectelor Erasmus+, implementate în USARB,¹ au mers la Biblioteca Științifică USARB, fiind conduși prin spațiile Bibliotecii de către directoarea Elena Harconița.

Bibliotecile instituțiilor de învățământ din statele beneficiare și-au consolidat substanțial capacitățile, fiind dotate cu echipament modern, și-au extins rețeaua de servicii acordate cititorilor, inclusiv servicii on-line. Personalul bibliotecilor, cadrele didactice și studenții au avut vizite de studiu, traininguri de instruire.

Beneficiarii Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” (LNSS) au semnat un Memorandum de parteneriat și cooperare în cadrul Consorțiului LNSS.

Memorandumul prevede o continuare a cooperării între instituțiile de învățământ semnate pentru o perioadă de 5 ani. Documentul vine să contribuie, pe ansamblu, la dezvoltarea relațiilor dintre Armenia, Moldova și Belarus în domeniul științei, educației și culturii, să contribuie la dezvoltarea societății informaționale, îm-

¹<https://media.usarb.md/2018/10/06/targul-proiectelor-erasmus-in-usarb/>

bunătățirea serviciilor și competențelor profesionale ale angajaților bibliotecilor universitare, diseminarea celor mai bune practici și schimbul de experiență între specialiștii bibliotecari.

Proiectul „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” a fost implementat în perioada anilor 2016-2018, având drept scop consolidarea și modernizarea bibliotecilor, ridicarea nivelului de competențe și abilități ale personalului bibliotecilor din statele respective. Proiectul a întrunit 13 universități din 7 țări - Irlanda, Germania, Grecia, România, Armenia, Moldova și Belarus.^{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8}

²https://www.facebook.com/usarb.balti/posts/2260902634141017?__tn__=K-R

³<https://www.facebook.com/usarb.balti/photos/pcb.2260922340805713/2260920774139203/?type=3&theater>

⁴<http://aap.gov.md/biblioteca/ro/news/reuniune-interna%C8%9Bional%C4%83-de-totalizare-proiectului-privind-modernizarea-bibliotecilor>

⁵<http://aap.gov.md/biblioteca/ro/news/partenerii-de-proiect-lnss-au-semnat-un-memorandum-de-parteneriat-%C8%99i-cooperare>

⁶https://www.flickr.com/photos/bsu_balti/sets/72157702012131174/with/45195582301/

⁷http://libruniv.usarb.md/images/pdf/proiect_LNSS/2018/effects-professional-achievements.pdf

⁸http://libruniv.usarb.md/images/pdf/proiect_LNSS/2018/Innovative-service.pdf

CZU 027.7(478+73)

BIBLIOTECI ȘI BIBLIOTECARI ÎNTR-O LUME A VIITORULUI

LIBRARIES AND LIBRARIANS IN A FUTURE WORLD

Mihaela STAVER

Abstract: In the period of the 31st October extended till the 10th of November 2018, Mihaela Staver with five colleagues from the libraries of the Higher Education Institutions of the Republic of Moldova has lived an unprecedented professional experience in university libraries in North Carolina, USA, as well as in the Washington Congress Library, as a participant in the Open World program, a program supported by the US Embassy in the Republic of Moldova.

Keywords: *Open World Program, North Carolina State, university libraries, experiences, partnerships*

În perioada 31 octombrie - 10 noiembrie 2018, am trăit o experiență profesională inedită în bibliotecile universitare din Carolina de Nord, SUA, precum și în Biblioteca Congresului din Washington, în calitate de participant în programul *Open World (Lumea Deschisă)*, alături de cinci colegi din bibliotecile instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova. Acest Program *Lumea Deschisă* este susținut de Congresul SUA și are drept scop consolidarea relațiilor de cooperare între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii, promovarea înțelegerii reciproce prin crearea oportunităților pentru liderii din Moldova de a cunoaște viața politică și socială, ideile și experiențele americanilor. Programul a oferit un schimb de 10 zile pentru stabilirea relațiilor profesionale, sperăm de lungă durată între bibliotecile universitare moldovenești și cele din statul Carolina de Nord.

Open World a fost creat ca răspuns la un discurs al bibliotecarului Dr. James H Billington, care a deținut funcția de director al Bibliotecii Congresului timp de 28 ani. Misiunea *Open World* este de a crea și de a susține

relațiile dintre membrii Congresului și omologii lor din țările cu importanță strategică din fosta Uniune Sovietică.

Unul din obiectivele programului a fost studierea modului în care își desfășoară activitatea bibliotecile din SUA. Cei șase delegați din Moldova, selectați pe bază de concurs, au fost însoțiți de un facilitator care a servit drept legătură între delegați și gazde. Bibliotecarilor moldoveni le-a fost oferită posibilitatea de a vizita cea mai mare bibliotecă din lume - Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Americii care deține colecții ce numără mai bine de 30 de milioane de cărți și alte resurse informaționale în peste 470 de limbi.

Traseul principal a fost proiectat în statul Carolina de Nord, fiind pregătit din timp un program informativ detaliat pe diverse teme și activități, vizite la mai multe Universități și biblioteci, întâlniri cu oficiali de stat: Secretarul Departamentului de Stat din Carolina de Nord, *Doamna Elaine F. Marshall*, președinte al Comitetului bilateral de parteneriat NC-Moldova. În 2016, Dumneaei a fost realeasă pentru un al șaselea mandat ca Secretar de Stat în Carolina de Nord, funcția căreia este de a promova relațiile internaționale și a găzdui vizitatorii străini. *Rodney S. Maddox*, secretar adjunct, Dna *Lora Sinigur* responsabilă de Parteneriatul dintre Carolina de Nord - Moldova din anul 2010. *Elaine L. Westbrook* este vice-președinta bibliotecilor universitare și bibliotecar la Universitatea din Carolina de Nord din Chapel Hill. Este responsabilă pentru conducerea și administrarea generală a bibliotecilor universitare, inclusiv gestionarea bugetului, planificarea și formularea politicilor, susținerea repozitorului digital din Carolina. O întâlnire emoționantă a fost cu Primarul *Bill Saffo* din Wilmington, care a declarat ziua de 5 noiembrie, Ziua Moldovei (Moldova Day) în orașul Wilmington. Cancelarul *Jose V. Sartarelli*, al șaselea cancelar și al nouălea lider al Universității din Carolina de Nord Wilmington, congresmanul *David Rouzer*, Inițiatorul parteneriatului bilateral dintre bibliotecile universitare moldovene și americane fiind *Donna Flake*, director SEAHEC.

Programul Lumea Deschisă este o oportunitate de a înțelege istoria și cultura americană, de a face un schimb amplu de experiențe profesionale, de a cunoaște persoane deosebit de ospitaliere, profesioniști ai domeniului, excelenți manageri. Arhitectura bibliotecilor, spațiile luminoase dotate cu tehnologii moderne au încântat vizitatorii și au produs un mare impact asupra dezvoltării profesionale și personale ale celor șase bibliotecari din R.Moldova. Sperăm că practicile bune ale partenerilor de peste ocean se vor regăsi în curând și în activitatea Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

31 octombrie-2 noiembrie 2018 – WASHINGTON DC

Dupa 11 ore de zbor, delegația din Moldova ajunge la aeroportul din DULLES, unde sunt întâmpinați de coordonatorul de proiect Open World (Lumea deschisă), Matthew Tucker, care a condus delegația spre hotel. Ajunși în WASHINGTON DC, ne-am bucurat

de liniștea unui oraș istoric, muzeele, toate cu intrare gratuită și o atmosferă plină de sărbătoarea Halloweenului.

De la o scurtă plimbare pe străzile capitalei ne puteam da seama de imensa diferență dintre noi. Pe străzile curate și luminate ale capitalei nu vedeam turnuri ca în New York, după cum ne așteptam, dar clădiri poate maxim 10 etaje, toate fiind aproape de același nivel, deoarece fiecare clădire avea nevoie construită nu mai înaltă decât lățimea. Imaginea de ansamblu este una foarte frumoasă, toate clădirile ordonate, străzile curate și luminate. Vremea în WASHINGTON DC este asemanatoare cu cea din țara noastră, am prins un timp placut, calduros în mare parte.

A doua zi delegația din R. Moldova a vizitat cea mai mare bibliotecă din lume - Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Americii. Aici au fost audiate mai multe intervenții în cadrul unei întrevederi cu mai mulți oficiali invitați: Ambasadorul John O'Keefe, director executiv al Open World Leadership Center, care a menționat că, Statele Unite va continua să susțină Republica Moldova în efortul său de modernizare și democratizare, inclusiv prin programul de schimb Open World, prin intermediul căruia reprezentanții din diverse domenii din Republica Moldova, au ocazia să călătorească în Statele Unite pentru a face schimb de experiență. Programul respectiv a început acum 15 ani, inițiatorul fiind directorul Bibliotecii Congresului Statele Unite, Dr. James Billington, finanțat la moment de către Congres. Sarcina principală a fost de a deschide o linie de comunicare dintre oamenii din Moldova, țările din fosta Uniune Sovietică și Statele Unite. Pornind de la acest raționament, programul a fost conceput diferit de alte proiecte asemănătoare. De exemplu, în alte programe de schimb participanții sunt cazați la hotel. În cazul acestui program – participanții din Republica Moldova sunt cazați în familiile americane. Da, este mai greu pentru delegați în sensul că majoritatea participanților – aproape 90% – nu cunosc engleza. Cu toate acestea, oamenii care au participat la program spun în final că aflarea în familiile americane este una din cele mai bune părți ale programului. Se întâmplă așa pentru că aflarea în familie oferă posibilitatea nu doar, pur și simplu, de a vedea cum trăiesc americanii, dar și de a cunoaște mai multe despre cultura americană.

Delagații din Moldova au avut marea ocazie să fie cazați în familii și orașe diferite. În **Wilmington** pe o perioadă de 5 zile în familie americană, în **Raleigh** în familie americană, dar cu rădăcini din Republica Moldova.

Prima comunicare din cadrul întrunirii de la Biblioteca Congresului a fost:

- o **Pregătirea liderilor globali**

Dr. Sam Potolicchio, Președinte, Fundația Pregătirea liderilor globali; Director pentru educația globală de la Școala de Politici Publice McCourt, Universitatea din Georgetown, profesor universitar la New York University

- o **Federalismul american**

Dr. James M. Quirk, Ph.D., lector, Departamentul de Guvern, Universitatea Americană

După ședința de lucru a urmat un tur prin secția de Literatură Europeană a Bibliotecii Congresului unde **Grant Harris**, șeful Diviziei Europene a Bibliotecii Congresului SUA a relatat, că apreciază mult lucrările românești. Colecția de volume românești este de 80 000 de volume și se adaugă anual aproape 1000 de alte volume. În Biblioteca Congresului activează 5 300 de persoane, colecția este de peste 87 milioane de cărți

și 6 milioane de hărți. Library of Congress este totodată, și cea mai mare bibliotecă a lumii după numărul de rafturi, după numărul de cărți și după numărul de obiecte aflate în colecția sa. Grant Harris, a relatat despre un eveniment ce ține de celebrarea a 200 de ani a romanului Frankenstein, un roman al scriitoarei britanice Mary Shelley, publicat prima oară în anul 1818. În ziua când se celebra evenimentul, 50 de persoane au citit toată cartea de la ora 7 până la orele 9 seara.

După un tur prin spațiile Bibliotecii Congresului, a urmat o întâlnire cu **Dr. Carla Hayden**, al 14-lea bibliotecar al Congresului. La 24 februarie 2016, președintele Barack Obama a desemnat-o pe Hayden să servească drept următorul bibliotecar al Congresului. Hayden este prima femeie și primul african american care deține acest înal post. Într-un interviu, ea a declarat: „Bibliotecile reprezintă o piatră de temelie a democrației - în care informațiile sunt gratuite și la fel de accesibile tuturor.” Hayden aspiră să modernizeze instituția în timpul mandatului său, atât prin păstrarea colecțiilor, cât și prin modernizarea accesului la ea, deoarece va fi primul bibliotecar al Congresului numit „de la apariția internetului”.

Seara bibliotecării universitari din R. Moldova au mers într-un tur cu autobuzul prin Washington. Odata ajunși la White House, am remarcat aici atmosfera liniștită. Strada era închisă, poliția era pretutindeni, însă mulțimea de oameni care în permanență se afla în perimetrul obiectivului își vedea de treabă, făcând poze în fata mării clădiri. Totul împrejur era frumos, ordonat, curat, ba mai mult, în fata Casei Albe se găsește un parc cu multă verdeață.

Am vizitat mai multe obiective turistice pe care le oferă capitala Statelor Unite:

Memorialul Franklin Delano Roosevelt, Memorialul este un monument prezidențial închinat memoriei președintelui Franklin Delano Roosevelt și erei pe care el a reprezentat-o. Acesta a fost dedicat președintelui la data de 2 mai 1997, de către Bill Clinton. Monumentul se întinde pe 3 hectare și conține 12 ani de istorie a Statelor Unite ale Americii, printr-o secvență de patru camere exterioare, câte una pentru fiecare mandat al lui Franklin D. Roosevelt. Sculpturi inspirate din poze îl surprind pe cel de-al 32-lea președinte împreună cu câinele său Fala. Alte sculpturi conțin scene de la Marea Depresiune.

Monumentul primului președinte al Americii, George Washington, construit în memoria primului președinte al Statelor Unite ale Americii. Monumentul, executat din granit, marmură este cea mai înaltă structură din rocă și cel mai înalt obelisc din lume, având o înălțime de 169,294 metri. Acesta a fost proiectat de arhitectul Robert Mills în anii 1840.

Memorialul lui Abraham Lincoln a fost construit între anii 1915 - 1922 în cinstea lui Abraham Lincoln, al 16-lea președinte al Statelor Unite. Cele 36 coloane care înconjoară statuia lui Lincoln simbolizează cele 36 de state ale Statelor Unite ale Americii, câte erau pe vremea președinției lui Lincoln. Mai târziu au fost înscrise pe peretele monumentului și alte 12 state, care au intrat ulterior în componența uniunii. Peretii au inscripții cu anumite discursuri ale președintelui american.

Vineri, 2 noiembrie plecare spre Carolina de Nord

Delegația sosește la aeroportul internațional Wilmington NC

Donna Flake și Lora Sinigur au întâlnit delegații la aeroport.

Donna Flake este directorul Bibliotecii medicale SEAHEC (Centrul Medical Regional din

Hanover din Wilmington, NC). Are o diplomă de master în domeniul biblioteconomiei, a 2-a magistru în administrația sănătății și este membru distinct al Academiei de Profesioniști în domeniul sănătății. A primit diverse premii pentru Biblioteca Medicală: membru al Asociației Bibliotecilor Medicale și Premiul Mark Hodges pentru Serviciul Internațional Medical al Bibliotecii. Ea a stabilit programe internaționale de bibliotecă în Letonia, Ucraina, Antigua și Moldova. A activat șase ani în calitate de Reprezentant al Asociației Bibliotecilor Medicale din SUA la Asociația Europeană a Bibliotecilor Medicale (EAHIC). A participat la un schimb internațional de locuri de muncă de șase luni în Anglia. Pasiunea și bucuria ei este Biblioteca. Parteneriatul cu Biblioteca Medicală din Carolina de Nord - Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a început în anul 2006. Programul NC este condus și regizat de Donna Flake, director al Bibliotecii medicale SEAHEC din Wilmington, NC. A călătorit în Moldova pentru a conduce de mai multe ori programe de instruire pentru bibliotecarii medicali din Moldova, precum și pentru medici, rezidenți medicali și studenți în medicină în ultimii 12 ani. Bibliotecile medicale de la NC furnizează articole electronice la cerere, cărți și reviste medicale actuale (până în prezent 300.000) și oferă asistență la cerere.

Scopul acestei vizite este sporirea Parteneriatului Biblioteca NC - Moldova și de a ajuta bibliotecarii din Moldova la stabilirea, menținerea și extinderea altor parteneriate. Au fost făcute mai multe vizite la o serie de diverse biblioteci pentru ca delegația din Moldova să aibă posibilitatea să creeze noi parteneriate. Scopul Programului este de crea și consolida parteneriate de lungă durată din care să poată beneficia atât universitățile din R. Moldova cât și cele din NC.

Lora Sinigur, responsabilă de Parteneriatul dintre Carolina de Nord – Moldova, din anul 2010, a trecut în detalii toată agenda preconizată pentru vizita în CN, orientându-le delegația spre cele mai importante aspecte din program. După care a urmat o cină de bun venit găzduită de Donna și Jerry Flake. Cina a întrunit invitați vorbitori de română și rusă, persoane din Moldova, Federația Rusă și familiile gazde – americane. După cină fiecare delegat a plecat în familia-gazdă.

Sâmbătă, 3 noiembrie 2018

Visită la Aquariumul din Carolina de Nord Fort Fisher¹ și plimbare pe plajă.

Duminică, 4 noiembrie 2018

Duminică dimineața delegații au petrecut timpul liber cu familiile gazdă din **Wilmington**. Wilmington este un oraș port și sediul județean al New Hanover County, în sud-estul de coastă Carolina de Nord, Statele Unite ale Americii. Cu o populație de 119.045 în 2017, acesta este al optulea oraș cu cea mai mare densitate din stat. Seara a urmat o cină în Familia Amoroso. Aici s-au întâlnit toate familiile gazde și alți invitați.

Luni, 5 noiembrie 2018

Colegiului Comunitar Cape Fear și Biblioteca Randall a Universității Carolina de Nord din orașul Wilmington

Săptămâna începe cu vizita la Biblioteca Colegiului Comunitar Cape Fear (Cape

¹<http://www.ncaquariums.com/fort-fisher>

Fear Community Library College)². Cu peste 23.000 de studenți înscriși în fiecare an, Cape Fear Community College este un partener de dezvoltare economică majoră în sud-estul Carolina de Nord. Campusul principal al CFCC este situat în centrul istoric al orașului Wilmington, Carolina de Nord, pe malurile fluviului Cape Fear și al unui camp din nordul județului New Hanovra. Colegiul oferă, de asemenea, cursuri pentru locuitorii din Pender County în Burgaw și Surf City. În toate campusurile sunt oferite cursuri de zi și de seară. CFCC oferă, de asemenea, un număr mare de cursuri online prin intermediul unui program extins de învățământ la distanță.

Catherine Lee - Director Bibliotecă - Doamna Catherine Lee are mai mult de 25 de ani de experiență ca administrator de bibliotecă și a deținut funcții de director în Virginia de Vest la Greenbrier Community College, Pennsylvania de la Universitatea de Stat din Pennsylvania DuBois și la Colegiul Wesleyan din Georgia.

În cadrul acestor vizite, bibliotecarii au avut mai multe discuții privind marketingul serviciilor de bibliotecă și educația utilizatorilor, serviciile de ghidare/tutore ș.a. Unul dintre subiectele discutate a fost dezvoltarea parteneriatului între bibliotecile universitare din Carolina de Nord și cele din Republica Moldova. După care a urmat un tur prin CFCC Wilmington Campus Library.

După prânz a urmat Vizita la Biblioteca medicală SEAHEC. Aici a fost organizată o recepție de bun venit pentru delegația din Moldova Ziua Moldovei (Moldova Day) cu invitați din diverse structuri: Secretarul Departamentului de Stat din Carolina de Nord, Doamna Elaine F. Marshall, președinte al Comitetului bilateral de parteneriat NC-Moldova. În 2016, Dumneaei a fost relesă pentru un al șaselea mandat ca Secretar de Stat în Carolina de Nord, funcția căreia este de a promova relațiile internaționale și a găzdui vizitatorii străini. Rodney S. Maddox, secretar adjunct, Dna Lora Sinigur responsabilă de Parteneriatul dintre Carolina de Nord - Moldova din anul 2010. Elaine L. Westbrook este vice-președinta bibliotecilor universitare și bibliotecar la Universitatea din Carolina de Nord din Chapel Hill. Este responsabilă pentru conducerea și administrarea generală a bibliotecilor universitare, inclusiv gestionarea bugetului, planificarea și formularea politicilor, susținerea repozitorului digital din Carolina. O întâlnire emoționantă a fost cu Primarul Bill Saffo din Wilmington, care a declarat ziua de 5 noiembrie, Ziua Moldovei (Moldova Day) în orașul Wilmington. Cancelarul Jose V. Sartarelli, al șaselea cancelar și al nouălea lider al Universității din Carolina de Nord Wilmington, kongresmanul David Rouzer.

După recepție a urmat o altă întrunire la Clubul Rotary din Wilmington, Wilmington East Rotary Club a fost un susținător fidel al Parteneriatului NC - Biblioteca Medicală din Moldova de peste 12 ani. Ei au donat fonduri, cărți în domeniul medicinei, ambalaje pentru expediere în Moldova, iar acum un membru al acestui club găzduiește doi bibliotecari din Moldova prin programul Open World. La întrunire a avut loc prezentarea delegaților moldoveni și respectiv bibliotecarii universitari au venit cu prezentări despre instituția care o reprezintă.

Marți, 6 noiembrie 2018

Delegația de bibliotecari din R.Moldova sosește la Biblioteca **Randall** UNC Wilmington. Biblioteca fondată în anul 1947 este deschisă utilizatorilor 24 de ore.

Mon-Thurs: 24 hours

² <https://cfcc.edu/lrc/>

Fri: Close at 9:00pm
Sat: 12:00 Noon - 6:00pm
Sun: Open at 12:00 Noon

Include mai multe servicii:

- Spațiul digital de creație
- Grupuri de studiu de grup
- Tururi virtuale

Învățătura în comun, colaborarea în grupuri în săli speciale de studiu. Rezervarea studenții o fac on-line, pe o durată de 1-2 ore (video³).

Biblioteca dispune și de un plan Strategic al Bibliotecii Randall 2017-2022⁴. Acesta servește ca un plan larg bazat pe crearea viitorului și programarea sistemică dintre facultăți și personalul Bibliotecii a domeniilor cheie de acțiune și a obiectivelor în sprijinul planului strategic al Universității. Planul reflectă gândurile, sentimentele, ideile și dorințele Facultăților și ale personalului Bibliotecii de modelare și aliniere la Planul Strategic al Universității. Strategia este un document de lucru.

Iată doar unele obiective din Strategie:

- Biblioteca va sprijini în mod direct predarea, învățarea, cercetarea, serviciul, implicarea studenților, ancheta creativă, gândirea critică, exprimarea cu grijă, cetățenia responsabilă și inovația la UNCW și la nivel global.
- Biblioteca va promova cunoștințele de la UNCW.
- Biblioteca va furniza spații de învățare care includ atât spațiile fizice, cât și cele virtuale, în care utilizatorii bibliotecii de astăzi accesează informații și utilizează tehnologiile, lucrează în colaborare sau individual cu informațiile.
- Biblioteca va oferi spații moderne, inovatoare, flexibile, avansate din punct de vedere tehnologic și primitive pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor și pentru a atrage și reține studenții, cadrele didactice și personalul.
- Creșterea numărului de săli de studiu în grup.

După prezentările bibliotecarilor universitari din R.Moldova a urmat turul prin Bibliotecă Randall însoțiti de Lucy Holman, bibliotecar universitar. Discuțiile despre posibilul parteneriat a urmat în partea a doua a zilei.

³ https://library.uncw.edu/learning_commons

⁴ https://library.uncw.edu/facts_planning/strategic_plan

Miercuri, 7 noiembrie 2018

Delegația de bibliotecari pleacă spre Raleigh, capitala Carolinei de Nord, care are o mulțime de atracții și muzee. Aici bibliotecarii sunt cazați în alte familii americane dar cu rădăcini din Moldova.

După 3 ore spre capitala Carolinei de Nord, prima vizită a delegației a fost la Secretarul de stat al Statului Carolina de Nord. Doamna Elaine F. Marshall, președinte al Comitetului bilateral de parteneriat NC-Moldova. În 2016, Dumneaei a fost reealesă pentru al șaselea mandat ca Secretar de Stat în Carolina de Nord, funcția căreia este de a promova relațiile internaționale și a găzdui vizitatorii străini. Secretarul de Stat al SUA promovează relațiile internaționale și găzduiește vizitatori internaționali. Parteneriatul dintre Republica Moldova și statul american Carolina de Nord a fost lansat în anul 1995, prin schimb de experiență între militari și a fost extins în anul 1999 spre multiple domenii de interes reciproc. Până în prezent, numeroși specialiști, reprezentând diverse sectoare de activitate, funcționari publici și oficiali au vizitat statul Carolina de Nord, în scopul dezvoltării profesionale și efectuării unui schimb util de experiență. iar parteneriatul este administrat de secretarul de stat al NC. Secretarul de stat Elaine F. Marshall este președinte al Comitetului bilateral de parteneriat NC-Moldova. **Rodney Maddox**, secretar adj. Dl. Maddox a fost secretar adjunct de stat în Carolina de Nord din 1997. El este responsabil pentru operațiunile interne și internaționale ale departamentului, **Mike Arnold**, consilier pi relații guvernamentale și Dna **Lora Sinigur** responsabilă de Parteneriatul dintre Carolina de Nord - Moldova din anul 2010.

Subiecte de discuție: Bine ați venit în Carolina de Nord; privire de ansamblu asupra parteneriatului bilateral dintre Carolina de Nord și Moldova.

După vizită a urmat o excursie la **Muzeul de Istorie și Muzeul de Științe Naturale**. Muzeul de Științe Naturale din Carolina de Nord este cel mai mare muzeu de istorie naturală din sud-estul SUA. Expozițiile permanente din Centrul de Explorare a Naturii reflectă diversitatea istoriei naturale a Carolinei de Nord, de la floră și faună până la geologie și fosile. Singurul schelet Acrocanthosaurus real din lume se regăsește în acest muzeu. În Centrul de Cercetare a Naturii sunt expuse exponate despre instrumentele și tehnicile pe care oamenii de știință le folosesc pentru a studia planeta.

Muzeul de Istorie din Carolina de Nord prezintă istoria locală, statală și regională pentru generațiile viitoare. Povestea de Carolina de Nord de 20.000 de metri pătrați este cea mai mare expoziție permanentă a muzeului. Expoziția prezintă peste 14.000 de ani de istorie a statului, de la cei mai vechi locuitori până în secolul al XX-lea, prin artefacte, diorame și afișaje interactive interactive. Muzeul prezintă, de asemenea, o serie de exponate călătorii în schimbare care acoperă totul în istoria regională, de la sport la artă.

Joi, 8 noiembrie 2018

Vizite la Bibliotecile de Stat din North Carolina / NCSU:

Biblioteca James B. Hunt Jr. este a doua bibliotecă principală a Universității de Stat din Carolina de Nord (NCSU) și se află la Campusul Centenar al Universității. Cea mai tehnologizată bibliotecă din SUA, care mai este numită „biblioteca viitorului”, cunoscută pentru utilizarea inovatoare a tehnologiilor. Spațiile de studiu și de cercetare ale acestei biblioteci inspiră, punctele forte sunt colecțiile și rolul de catalizator în dez-

voltarea viitoarelor generații de bibliotecari, cercetători și inovatori. Biblioteca Hunt a impresionat nu numai prin sălile de lectură și cercetare, dar și prin designul mobilierului (circa 56 de modele de scaune și mese), sălile de studiu în grup, zonele de relaxare. Bibliotecile de Stat din Carolina de Nord au fost apreciate pentru realizările lor cu numeroase premii naționale și internaționale. Aceasta este „biblioteca viitorului”, cunoscută pentru utilizarea inovativă a tehnologiei, spațiile sale de învățare și de cercetare inspiratoare, resursele informaționale ș.a.

Biblioteca James B. Hunt Jr. surprinde prin spiritul inovator, orientat spre viitor al Universității de Stat NC⁵ (vedeo⁶).

O mare varietate de săli de studiu, laboratoare performante. Locuri de învățare cu mobilier colorat și dinamic lângă toate sălile de studiu. Sistemul inovator permite utilizatorilor să navigheze printr-o varietate de cărți virtuale.⁷

Biblioteca de Medicină Veterinară William Rand Kenan, Jr., este deschisă medicilor veterinari, tehnicienilor veterinari, cercetătorilor, studenților și publicului care caută informații din domeniul medicinei veterinare.⁸

Colegiul Național de Medicină Veterinară din NC.⁹

După vizita de la Bibliotecile de Stat din Carolina de Nord a urmat o discuție cu personalul Global Health Initiative, care susțin o platformă de cercetare, inițiată de Departamentele de Dezvoltare Internațională. Scopul ei este de a spori coerența și vizibilitatea activității de cercetare globală în domeniul sănătății. Întâlnire cu Greer Arthur, specialist în programe de sănătate globală și Siddhartha Thakur, directorul Global Health, Colegiul de Medicină Veterinară. **Greg Raschke** este vicepreședinte interimar și director al bibliotecilor din statul NC.

Vineri, 9 noiembrie 2018

Ultima vizită a fost realizată la bibliotecile Universității Carolina de Nord din Chapel Hill.

Pentru bibliotecarii din Moldova a fost organizată o excursie prin toate serviciile tehnologice ale Bibliotecii *Davis*, în spațiile pentru utilizatori, precum și la Biblioteca *Wilson* unde sunt depozitate colecții speciale de carte veche și rară.

A urmat plecarea spre Universitatea din Carolina de Nord, Chapel Hill. Aceasta este o instituție publică, fondată în anul 1789. Universitatea oferă pregătire în peste 70 de domenii de studii prin 14 colegii și Colegiul de Arte și Științe.

Biblioteca Walter Royal Davis este biblioteca centrală din campusul UNC. Oferă resurse informaționale în științe umane, științe sociale, afaceri și materiale în limbi străine, hărți, colecții de date și microforme.

Întâlnire cu Elaine Westbrook, vicepreședintele bibliotecii universitare și bibliotecar la Universitatea din Carolina de Nord din Chapel Hill. Este responsabilă pentru conducerea și administrarea generală a bibliotecilor universitare,

UNIVERSITY OF NORTH CAROLINA LIBRARY	
Adresa	
Număr de contact telefonice	
Website	
Facultate de Farmacie și Medicină Veterinară	
Școli de medicină veterinară	
BIBLIOTECA LA JAMES B. HUNT JR.	
Website	
Service Branch Data	
Biblioteca de design a lui Henry D. D. Lyman	
Biblioteca Resurselor Naturale	
Biblioteca de Medicină Veterinară	

⁵ <https://www.lib.ncsu.edu/huntlibrary>

⁶ <https://www.ncsu.edu/huntlibrary/watch/>

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=O1mq9f81dSE>

⁸ <https://www.lib.ncsu.edu/vetmed>

⁹ <https://cvm.ncsu.edu/about-cvm/>

inclusiv gestionarea bugetului, planificarea și formularea politicilor și susținerea repozitorului digital Carolina, precum și a exploatațiilor sale bibliotecilor digitale extinse.

După întrevvedere au urmat discuții dintre potențialii parteneri. Participanți: Elaine Westbrooks, Nerea Llamas, Nandita Mani, Kirill Tolpygo, Bibliotecarul de Studii Slavice, Kirill Tolpygo - bibliotecar al studiilor slave. El coordonează selecția, achiziția și catalogarea materialelor din Europa de Est și fosta URSS (în primul rând Federația Rusă, Republica Cehă, Polonia, Ungaria, Slovacia, Ucraina și fosta Iugoslavie) și oferă consultații de cercetare și instruire în bibliotecă studenților și facultăților care lucrează la regiune.

Prezentarea bibliotecarilor moldoveni.

Un interes deosebit pentru bibliotecarii moldoveni au prezentat discuțiile privind managementul de bibliotecă, serviciile informaționale pentru utilizatori, noile tehnologii în activitatea de bibliotecă, instruirea profesională continuă a bibliotecarilor, cooperarea interbibliotecară, predarea cursului „Cultura informației” în bibliotecile universitare, utilizarea resurselor electronice, centrele de scriere academică, crearea repozitoriilor instituționale ș.a.

Turul prin Biblioteca Wilson - unde sunt depozitate colecții speciale de carte veche și rară. Biblioteca Colecțiilor Speciale Wilson este gratuită și deschisă tuturor studenților, cercetătorilor și publicului pentru cercetare.¹⁰

Este îmbucurător faptul că toate bibliotecile din Carolina de Nord, pe care am avut ocazia să le vizităm, și-au dat acordul pentru crearea parteneriatelor și avem tot suportul Oficiului secretarului de stat al Carolinei de Nord în acest sens. Acestea se vor axa pe împrumutul interbibliotecar de articole, donații de cărți și reviste, organizarea cursurilor on-line pentru bibliotecarii universitari, vizite de documentare și schimb reciproc de experiență.

Întâlnire cu World View - o campanie de informare a Universității din Carolina de Nord Chapel Hill, care au misiunea de a mobiliza resursele Universității pentru a oferi programe accesibile, care să educe întreaga lume. World View oferă cursuri pentru bibliotecari din NC.

Vizita s-a încheiat cu o recepție organizată la Oficiul secretarului de stat al Carolinei de Nord, unde Elaine F. Marshall le-a înmânat participanților certificatele de finalizare a Programului Open World. Reprezentanții bibliotecilor universitare, participanți la program, speră la o colaborare fructuoasă cu bibliotecile din Carolina de Nord pentru a implementa în activitate servicii inovatoare și bune practici din experiența avansată a bibliotecilor universitare americane, cât și pentru perfecționarea continuă a bibliotecarilor. Toate aceste acțiuni sunt îndreptate spre oferirea suportului și serviciilor informaționale de calitate pentru educație și cercetare.

Sâmbătă, 10 noiembrie 2018

Delegația din Republica Moldova pleacă spre casă.

Participarea în Programul *Lumea Deschisă* a fost o oportunitate unică de a înțelege istoria și cultura americană, de a face un schimb de experiențe profesionale, de a cunoaște persoane deosebit de ospitaliere, profesioniști ai domeniului, excelenți manageri. Grație programului Open World, am trait momente de vis, am acumulat noi experiențe și am avut interacțiuni cu oameni din altă lume. Speram ca parteneriatele inițiate să prindă rădăcini și să se dezvolte întru binele utilizatorilor Bibliotecii Științifice USARB.

¹⁰<https://library.unc.edu/music/>

2 iulie Școala de vară „Bibliotecarul de referințe în era digitală”

Elena Harconița, director BȘ USARB și Lina Mihaluța, director adjunct, au participat împreună cu 31 de bibliotecari din 18 universități din Republica Moldova, la Școala de vară „Bibliotecarul de referințe în era digitală” în perioada 24-29 iunie 2018, organizată în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România. Programul a inclus prezentări și aplicații practice, cele mai noi tendințe în serviciile de referințe. Au fost analizate serviciile de referință din fiecare instituție, competența bibliotecarilor de referințe și dezvoltarea continuă a serviciilor de referințe. Formabilii au fost instruiți de 6 formatori din Norvegia, România, Egipt, Mexic, Grecia și Armenia. A patra zi a Școlii de vară a inclus dezbateri libere în orașul Balcic, pe țărmul Mării Negre, în regiunea Dobrici din nord-estul Bulgariei. Școala de vară „Bibliotecarul de referințe în era digitală” în Constanta-Mamaia, Romania a însemnat un atelier eficient de lucru, de asimilare a noilor cunoștințe, diseminarea celor mai bune practici în serviciile de referințe și perspectivele dezvoltării acestui serviciu.

21-27 august Cursuri de limbă engleză pentru bibliotecari (ESP)

În perioada 21-27 august 2018, la Biblioteca Fundamentală a Universității de Stat din Minsk, Belarus, în cadrul Programului Erasmus +, Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova

și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor [LNSS], au fost organizate *Cursurile de limbă engleză pentru bibliotecari* (ESP). USARB a fost reprezentată de Elena Harconița, director, Aculina Mihaluța, director adjunct, Igor Afatin, director adjunct Inormatizare, Valentina Topalo, bibliotecar principal. Formabilii au luat act de resursele didactice interactive în acces deschis privind studierea limbii engleze (dicționare, manuale, video etc.) și au învățat cum să dezvolte abilități de comunicare eficiente pentru a-și îmbunătăți cunoștințele în domeniu.

24 septembrie Programul Noul Utilizator

Luna septembrie a început cu ghidarea studenților din anul I de la toate Facultățile prin spațiile Bibliotecii universitare, oferindu-le informații detaliate despre condițiile și serviciile de acces, informare, documentare și cercetare. În cadrul Programului *Noul utilizator*, studenții au fost conduși de către Elena Țurcan, Valentina Vacarciuc, Snejana Zadainova, Margareta Iulic. De asemenea, tinerii recent înscriși la studiu, au intrat în posesia Permisului de Intrare, devenind utilizatori ai Bibliotecii Științifice USARB.

27 septembrie Conferința Internațională „MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate”

Elena Harconița, director, Lina Mihăluța, director-adjunct, Valentina Topalo, Silvia Ciobanu, Tatiana Prian, Mihaela Staver, Lilia Ababii, bibliotecari principali, Biblioteca Științifică USARB, au participat la Conferința Internațională „MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate”, desfășurată la 27-28 septembrie 2018, la doi ani de la încheierea oficială a Proiectului. Organizatori: Consorțiul Bibliotecilor Universitare din RM - partenerii ai Proiectului MISISQ. Au participat 65 de reprezentanți ai instituțiilor bibliotecare din 6 țări, Lituania, Letonia, SUA, România, Ucraina și Republica Moldova,

oficialității. Lucrările Conferinței au fost desfășurate în trei secțiuni: *Sisteme corporative moderne ale bibliotecilor* (moderator: Liubovi Karnaeva), *Repozitoriile instituționale ale bibliotecilor universitare* (moderator: Viorica Lupu), *Cultura Informației: modele, standarde, experiențe* (moderator: Elena Harconița), fiind prezentate 31 de comunicări, dintre care 4 - online. Bibliotecarii bălteni au fost prezenți cu 5 comunicări. Ceremonia de închidere a conferinței a cuprins lansarea volumului dedicat lucrărilor conferinței, prezentat de Elena Harconița, director BȘ USARB, co-coordonator responsabil de ediție: "MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate", conferință internațională (2018 ; Bălți).

29 septembrie Festivalul de Arte și Educație „Toamna Enesciană”

Elena Țurcan, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe info-documentare. Marketing, Biblioteca Științifică USARB, a participat pe 27 septembrie 2018 la deschiderea celei de-a treia ediție a Festivalului de Arte și Educație „Toamna Enesciană”, eveniment cultural devenit deja tradiție în municipiul Bălți, Republica Moldova. Au fost pregătite și prezentate expozițiile: *George Enescu – un geniu al artei sunetelor și Dimensiunea profesorului contemporan – Ion Gagim* dedicată lansării volumelor, prof. univ., dr. hab. Ion Gagim: „*Împărăția minunilor. Abecedarul muzicii. Clasa I și clasa II-a*” și „*Despre ceva*”. În lucrările prezentate se regăsește experiența de peste 40 ani în domeniul educațional a Profesorului Ion Gagim: autor de manuale, ghiduri metodologice școlare și universitare, dicționare, autor a cca 20 de cărți în domeniul educației, culturii, spiritualității, filosofiei, psihologiei cca 150 de publicații de alt gen în țară și în străinătate.

3-5 octombrie Ședința de management și Conferința finală a proiectului LNSS

În perioada 3-5 octombrie 2018, bibliotecarii USARB, au participat la Ședința de management și Conferința finală a Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” (LNSS), proiect desfășurat în cadrul programului Erasmus+ finanțat de Uniunea Europeană, desfășurată la

Academia de Administrare Publică și Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. La reuniune au participat peste 50 de reprezentanți ai partenerilor Proiectului. Conferința finală din 4 octombrie a fost găzduită de Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Rectorul USARB, conf. univ., dr., Natalia Gașițoi, în mesajul de bun venit, a pus în evidență semnificația parteneriatelor internaționale pentru sporirea calității proceselor universitare. Participanții la eveniment au vizitat Târgul Proiectelor Erasmus+, implementate în USARB, au mers la Biblioteca Științifică USARB, fiind conduși prin spațiile Bibliotecii de directoarea Elena Harconița. Beneficiarii Proiectului au semnat un Memorandum de parteneriat și cooperare în cadrul Consorțiului LNSS.

8 octombrie Bibliotecarii USARB la Workshopul profesional nr. 9 „Advocacy / Marketing II: cele mai bune practici”

Lina Mihaluța, directorul adjunct al Bibliotecii Științifice USARB și Mihaela Staver, bibliotecar principal, Centrul Informatizare și activități în rețea, au participat la Workshopul profesional nr. 9 „Advocacy / Marketing II: cele mai bune practici”, Biblioteca Științifică ASEM. Workshopul a fost organizat în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între

18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România, coordonator național- Biblioteca Științifică ASEM, director, dr. Silvia Ghinculov. Activitatea a cuprins 18 prezentări privind produsele de promovare a Bibliotecilor și serviciilor, în format video, elaborate pentru informarea și educarea utilizatorilor. Mihaela Staver a prezentat *Modalități și mijloace de promovare a Bibliotecii Științifice USARB*.

18-19 octombrie Simpozion Științific Internațional

Elena Harconița, director, Elena Țurcan, Olga Dascal, bibliotecare, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, au participat la Simpozionul Științific internațional „Integralizarea domeniilor de educație artistică: repere teoretico-metodologice, provocări și perspective”, conceput și realizat în cadrul proiectului de cercetare științifică *Modelul de integralizare teoretico-metodologică a domeniilor educației artistice din perspectiva formării inteligenței spirituale a personalității*, director Marina Morari, dr., conf. univ. În plenara Conferinței au fost prezentate expozițiile: *Dmitrii Kabalevsky (1904-1987)*, *Aportul profesorilor de la catedra Arte și educație artistică care a inclus experiența științifică și metodico-didactică în domeniul educațional al catedrei*. La Secțiunea D: *Dezvoltarea ideilor lui D. Kabalevsky*

în pedagogia artistică contemporană, Elena Țurcan a prezentat comunicarea și expoziția tradițională *Дмитрий Кабелевский, русский композитор необычайного обаяния, широчайшей эрудиции, глубокого таланта*. Colecția Bibliotecii universitare s-a îmbogățit cu donații din partea participanților la Conferință din Rusia, Lituania și Republica Moldova.

19 octombrie Conferința științifico-practică internațională

Angela Hăbășescu, Valentina Vacarciuc, bibliotecare, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, au participat pe 19 octombrie la Conferința științifico-practică internațională „Educația incluzivă: Dimensiuni, provocări, soluții”, Ediția a IV-a, concepută și organizată în cadrul proiectului „Educația incluzivă: dimensiuni, provocări, soluții”, din cadrul direcției strategice: „Patrimoniul național și dezvoltarea societății”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării. În cadrul conferinței a fost prezentată expoziția „Învățarea senzorial-perceptivă a copiilor cu cerințe educaționale speciale”. Expoziția a cuprins o prezentare selectivă a documentelor din colecțiile Bibliotecii Științifice USARB cu informații referitor la bazele psihologiei generale, psihologia copilului, psihologia învățării, pedagogia Montessori, psihopedagogia specială, metodele și tehnicile senzorial-perceptive în învățământul incluziv.

22 octombrie Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație

În date de 22 octombrie 2018, la Biblioteca Științifică USARB, a fost inaugurată Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație. Elena Harconița, Directorul Bibliotecii Științifice, a vorbit despre importanța acestei mișcări la nivel mondial, a amintit inițiativele și declarațiile internaționale privind accesul deschis la informația științifică. Programul de acțiuni pentru această săptămână îndeamnă colegii să fie cât mai productivi: să acumuleze și să difuzeze cât mai multe informații pentru utilizatori în vederea accesării bazelor de date, directoriilor, a bibliotecilor și platformelor deschise. Echipa de *Open Access USARB* - bibliotecarele Valentina Topalo, Mihaela Staver, Gabriela Cazacu, Olga Dascal, Elena Țurcan au intervenit cu subiecte dedicate *Open Access*. În spațiile Bibliotecii au fost organizate expoziții, la televizorul din hol au fost derulate videospoturi, în subdiviziunile USARB au fost afișate Programul și materialele promoționale cu conținuturi respective.

25 octombrie Ziua Națiunilor Unite în Clubul ONU NORD

În data de 25 octombrie, în cadrul programului „Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație” în Clubul ONU NORD de la Biblioteca Științifică a fost marcată Ziua Națiunilor Unite. Grupul de studenți de la secția cu frecvență redusă de la diverse facultăți au fost informați de către Coordonatoarea CD a ONU Valentina Topalo, despre programul Open Access Week 2018, prezentând informații despre Mișcarea Accesului Deschis, Repozițiile Instituționale Internaționale, Repozițiul Instituțional ORA (Open Research Archive) – USARB, platforma Foster, a îndemnat studenții să acceseze bazele de date ale Organizației Națiunilor Unite privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, cât și bazele de date la care Biblioteca Științifică este abonată.

25 octombrie Dreptul de autor în era internetului

În Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație, utilizatorii Bibliotecii Științifice USARB au participat la Seminarul informativ susținut de Specialiștii Andrei Moisei și Eugeniu Russu de la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a Republicii Moldova <http://www.agepi.md/ro>. Prezentările consistente *Proprietatea intelectuală și fenomenul plagiatului și Legea privind dreptul de autor și drepturi conexe (proiect de modificare și completare)* au

suscitat un mare interes din partea cadrelor didactice, studenților și bibliotecarilor USARB. Fiecare cetățean trebuie să posede o anumită cultură în domeniul PI și a dreptului de autor, întâlnirea cu specialiștii din domeniu a facilitat fundamentarea și dezvoltarea acestei culturi la reprezentanții comunității academice USARB. Fiecare participant a intrat în posesia unei mape de materiale didactice în domeniul proprietății intelectuale și a dreptului de autor.

26 octombrie Contribuții Științifico-Didactice USARB 2017 – 2018

În cadrul Săptămânii de Acces Deschis, studenții au vizitat expoziția „Contribuții științifico-didactice ale profesorilor și bibliotecarilor universitari”. Salonul editorial Universitaria „Contribuții științifico-didactice USARB, ediția a 8-a” prezintă peste 100 de

documente semnate de cadrele didactice și bibliotecarii USARB, editate pe parcursul anului 2017, acestea fiind: monografii, dicționare, manuale, ghiduri, curriculumuri, anuare, articole, comunicări științifice prezentate la întruniri științifice naționale și internaționale sistematizate pe facultăți, catedre și Biblioteca Științifică. Prin această expoziție Biblioteca Științifică promovează realizările științifico-didactice, creativitatea și

inovarea universitarilor bălțeni, contribuie la dezvoltarea Arhivei moștenirii științifice universitare Repozitoriul Instituțional ORA USARB. Expoziția se prezintă și ca o sursă de îndemn și inspirație autentică pentru tinerii cercetători ce urmează a se încadra în munca de cercetare. Funcționează în spațiile Serviciului de Informare și Cercetare Bibliografică de la orele 9 până la 17.

31 octombrie - 10 noiembrie Vizita de documentare în Statul Carolina de Nord, SUA

Mihaela Staver, bibliotecar principal, Centrul Informatizare și activități în rețea, a trăit o experiență profesională inedită în bibliotecile universitare din Carolina de Nord, SUA, precum și în Biblioteca Congresului din Washington, în calitate de participant în programul Open World (Lumea Deschisă), alături de câțiva colegi din bibliotecile

instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova. Programul Lumea Deschisă este susținut de Congresul SUA și are drept scop consolidarea relațiilor de cooperare între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii. Programul a oferit un schimb de 10 zile pentru stabilirea relațiilor profesionale de lungă durată între bibliotecile universitare moldovenești și cele din statul Carolina de Nord. Unul din

obiectivele programului a fost urmărirea modului în care își desfășoară activitatea bibliotecile din SUA. Bibliotecarilor moldoveni le-a fost oferită posibilitatea de a vizita cea mai mare bibliotecă din lume - Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Americii

care deține colecții ce numără mai bine de 30 de milioane de cărți și alte resurse informaționale în peste 470 de limbi.

08 noiembrie Seminarul „Programul Erasmus+.

Elena Harconița, director la Biblioteca Științifică USARB, a participat în data de 8 noiembrie 2018, la seminarul „Programul Erasmus+. Oportunități de a dezvolta și consolida parteneriate internaționale”, organizat de Oficiul Național Erasmus+ în Moldova și desfășurat la Universitatea de Stat din Moldova. În cadrul evenimentului au fost prezentate noutățile din apelul de proiecte 2019, perspectivele de colaborare internațională, prioritățile și particularitățile Programului Erasmus+ din perspectiva Țărilor de Program și Țărilor Partener. Participanții au beneficiat de o sesiune de lucru, dedicată elaborării proiectelor Internationale Credit Mobility și Capacity Building in Higher Education, de expoziția proiectelor Erasmus+ de Consolidare a capacităților în Învățământul Superior, implementate în Republica Moldova. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți a prezentat la expoziție 8 proiecte de consolidare a capacităților în care este implicată în calitate de partener.

08 noiembrie Bibliotecari în Clubul de Artă și Creație

Valentina Vacarciuc și Angela Hăbășescu, bibliotecare din Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, Biblioteca Științifică USARB, au participat la întâlnirea „Alexandru Plămădeală – Sculptorul esențelor basarabene” cu prezentarea expoziției on-line *Alexandru Plămădeală (Sculptor, pictor, grafician): 130 de ani de la naștere (09 octombrie 1888 – 15 aprilie 1940)*. Evenimentul a fost desfășurat în Clubul de Artă și Creație a Bibliotecii Municipale „Eugen Coșeriu”, Palatul de cultură al mun. Bălți, cu participarea elevilor și profesorilor de la Liceul Teoretic „Dmitrie Cantemir” din municipiu, bibliotecarilor și altor orășeni pasionați de arta basarabeană, moderatorul activității fiind Inna Cuznețova, sefa Sălii de Arte.

09 noiembrie Concursul tinerilor cercetatori

Către *Ziua Scrisului și limbii ucrainene*, în Sala de conferințe a Bibliotecii s-a desfășurat a 3-a ediție a Concursului „Юний Дослідник: Краса і слава рідного краю”, organizat cu susținerea Consulatului Ucrainei din Bălți și Centrului de limbă și cultură ucraineană USARB. Participanții (elevi și profesori din școlile cu predarea în limba ucraineană din regiunea de Nord a Republicii Moldova) au fost încurajați cu un cuvânt de salut de Decanul Facultății de Litere USARB, Lilia Trinca, Consulul Ucrainei la Bălți Oleg Evdochimov și alți oaspeți de onoare. În cadrul concursului au

fost prezentate 16 comunicări despre istoria localităților, tradițiile familiilor de ucraineni din Republica Moldova. Participanții au beneficiat de expoziția de documente *Люби і знай свій рідний край*, prezentată de Gherda Palii, bibliotecar, BȘ USARB. În expoziție au fost prezentate documente din colecția Bibliotecii Științifice USARB.

10 noiembrie Biblioteca Științifică USARB la Ziua Științei 2018

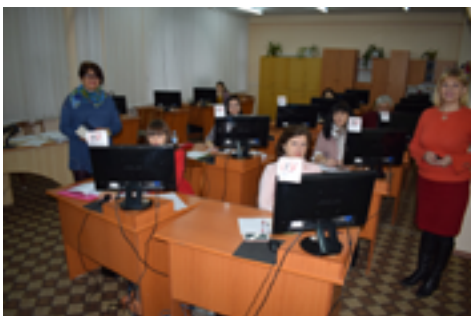
Silvia Ciobanu, bibliotecar principal, a reprezentat Biblioteca Științifică USARB la Ziua Științei 2018, desfășurată la Muzeul Național de Istorie al Moldovei cu expoziția privind activitatea științifică USARB – Ziua științei 2018. Dumneaei a prezentat într-un mod original bazele de date (peste 100) la care au acces gratuit utilizatorii Bibliotecii prin intermediul proiectelor internaționale: Proiectul MDRONO, Research4Life, EBSCO, EIFL, SpringerLink, accesând situl Bibliotecii Științifice. Evenimentul a fost organizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la 10 noiembrie 2018.

14 noiembrie Sesiune de informare pentru participanții la Cursul de perfecționare Educație artistică

Elena Țurcan, Olga Dascal, bibliotecare, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, au promovat resursele informaționale, oferite de Biblioteca Științifică USARB, în cadrul unei sesiuni de informare pentru participanții la Cursul de perfecționare Educație artistică (grupa EA21F rom./rus.), desfășurat în Centrul de Formare profesională continuă USARB, ghidați de Margarita Tetelea, conf. univ., dr.

Ora de informare a inclus informații despre comunicarea și etica utilizării informației, metode de evitare a plagiatului și a dreptului de autor, folosirea unui soft de detectare a plagiatului, procesul de citare și prezentare a referințelor, instrumente de regăsire a informației pentru studii și cercetări, prezentarea sit-ului Bibliotecii, Repozitoriul instituțional ORA USARB, cataloage internaționale interactive, repozitorii, biblioteci electronice, baze de date științifice etc.

19 noiembrie – 9 decembrie Bibliotecarii la cursul online „GODAN Action online course on Open Data Management in Agriculture, Nutrition and Land”

Angela Hăbășescu, Olga Dascal au participat la Cursurile „GODAN Action online course on Open Data Management in Agriculture, Nutrition and Land = GODAN Action Online pentru gestionarea datelor deschise în Agricultură, Nutriție și Teren”. Moderatori: Ilkay Holt și Imma Subirats, specialiști în managementul informațiilor în Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a ONU. De facilitățile cursului online promovat de către rețeaua GODAN Action, au beneficiat circa 1349 de cercetători, cadre universitare, bibliotecari și studenți, din peste 92 de țări. Acest curs online a vizat consolidarea capacității producătorilor și a consumatorilor de date de a gestiona și utiliza datele deschise în agricultură și nutriție, având scopul de a crește gradul de conștientizare a diferitelor tipuri de formate și utilizări de date și de a evidenția cât de important este ca datele să fie fiabile, accesibile și transparente. Cursurile au fost finalizate cu o evaluare online a cunoștințelor obținute. Audienții au intrat în posesia certificatelor de participare cu indicația notei obținute la evaluarea finală.

30 noiembrie Bibliotecarii universitari la Ziua de informare ERASMUS +

Lina Mihaluța, director adjunct, Valentina Topalo, Mihaela Staver, Silvia Ciobanu, bibliotecari principali, au participat la Seminarul informativ *Erasmus+*, organizat de către Oficiul National Erasmus+ în Republica Moldova, în parteneriat cu DRI a USARB în data de 29 noiembrie 2018. În cadrul evenimentului au fost prezentate informații relevante despre oportunitățile programului [Erasmus+](#), noutățile din apelul de proiecte 2019, perspectivele de colaborare internațională, prioritățile și particularitățile Programului Erasmus+. Echipa oficiului National Erasmus+ în Republica Moldova au prezentat informații despre Proiectele Internationale: Credit Mobility, Capacity Building in Higher Education, Jean Monnet, iar la final a fost organizat și un Quick test în Kahoot, oferind câștigătorilor diverse premii.

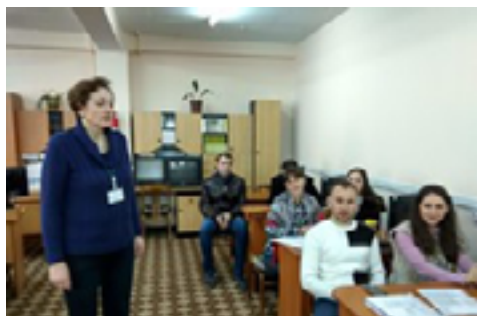

07 decembrie Sesiune de instruire pentru masteranzi

Olga Dascal, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe info-documentare. Marketing, a promovat resursele, serviciile și produsele informaționale oferite de Biblioteca Științifică USARB în cadrul unei sesiuni de informare pentru

grupa de masteranzi DDA11M, ghidați de Margarita Tetelea, conf. univ., dr. Studenții au luat act despre instrumentele de regăsire a informației pentru studii și cercetări, despre sit-ul Bibliotecii, Repozitoriul instituțional ORA USARB, cataloagele internaționale interactive, repozitorii, biblioteci electronice, baze de date științifice etc.

8 decembrie Congresul absolvenților programelor de schimb ale Guvernului SUA

Mihaela Staver, Centrul Informatizare și activități în rețea, Biblioteca Științifică USARB, absolventa Programului Open World 2018, a participat la cel de-al XVI-lea Congres al absolvenților programelor de schimb ale Guvernului SUA, cu genericul „Oameni și Comunități”. Congresul Absolvenților este un eveniment organizat anual de Asociația pentru Dezvoltare Creativă cu suportul Ambasadei SUA în Moldova. ADC reprezintă comunitatea absolvenților programelor de schimb ale Guvernului SUA ce numără în prezent peste 4 mii de membri. ADC oferă asistență comunității pentru a-și pune în aplicare ideile lor și să răspândească experiența acumulată în timpul schimburilor. Participanții Congresului Absolvenților au avut posibilitatea să interacționeze cu Ambasadorul SUA în Republica Moldova, Excelența Sa Dereck J. Hogan. Excelența sa, Dereck J. Hogan a rostit un discurs motivațional despre alegerea sa de a fi în Moldova în calitate de Ambasador și viziunile pe care le are: o țară care prosperă, cu oameni activi care depun eforturi la maxim pentru comunitatea în care locuiesc.

4 - 7 decembrie Atelierul de formare „Tehnologii și metode inovatoare în restaurarea documentelor vechi”

Elena Cristian, șef serviciu Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale la BȘ USARB, a participat la atelierul „Tehnologii și metode inovatoare în restaurarea documentelor vechi”, în Proiectul „Early 19th-Century Bessarabian Charters and Historical Documents”, din cadrul programului Guvernului SUA, Fondul Ambasadorilor pentru Conservare, implementat de către Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău” în parteneriat cu Biblioteca Națională a RM. În calitate de formatori au fost Dan Paterson, Senior Book Conservator și Susan Peckham, Senior Paper Conservator, Direcția de Prezervare, Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Americii, or. Washington D.C., SUA. La atelier au participat bibliotecari, conservatori, restauratori

și copertatori din BNRM dar și din instituțiile partenere ale Programului Național „Memoria Moldovei”. Scopul atelierului a fost de a contribui la sporirea gradului de cunoaștere a metodelor inovatoare în restaurarea documentelor vechi prin: îngrijire, tratamente de stabilizare, îndepărtarea mucegaiului, pregătirea expozițiilor. Participanții au beneficiat de un set de materiale promoționale și au intrat în posesia Certificatelor de participare.

7 decembrie Masa rotundă cu genericul: „Psihologia și arta de a iubi viața”

Angela Hăbășescu, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, Biblioteca Științifică USARB, a participat în data de 7 decembrie la Masa rotundă cu genericul: „Psihologia și arta de a iubi viața”, organizată de Catedra de psihologie, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, în scopul promovării imaginii colecției de Psihologie și consolidării relațiilor de parteneriat cu instituțiile și organizațiile prestatoare de servicii psihologice. În cadrul acestui eveniment a fost prezentată expoziția „Devianța comportamentală”, fiind selectate documente din colecția BȘ USARB ce tratează subiectele: agresivitatea, violența, comportamentul suicidal și alte forme de comportament deviant.

13 decembrie Workshop profesional

În cadrul workshop-ului *Regulamente - cadru în susținerea implementării Legii cu privire la biblioteci*, Lina Mihaluța, director adjunct, a trecut în revistă cele mai importante evenimente profesionale în semestrul 2 al anului 2018 și prioritățile anului 2019: *Forumul managerilor din Sistemul Național de Biblioteci (SNB) al RM, Regulamente - cadru în susținerea implementării Legii cu privire la biblioteci*. Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci *Biblioteca anului 2019: interferența viziunilor*, care s-a desfășurat la 5 decembrie 2018 la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, a stabilit prioritățile profesionale ale anului 2019 și a declarat ANUL 2019: *Anul promovării imaginii bibliotecii în comunitate*. Sub acest aspect bibliotecile își vor mobiliza toate resursele și forțele pentru a demonstra importanța și impactul bibliotecii asupra dezvoltării la nivel de persoană, comunitate și societate.

Una din prioritățile anului 2019, discutată în cadrul Forumului, este implementarea *noului cadru de reglementare* în biblioteci. Asigurarea funcționării eficiente a bibliotecii prin elaborarea, implementarea și promovarea (pentru aprobare, informare, cunoaștere de către personal, fondator, membri ai comunității etc.) a documentelor instituționale: *documente de organizare, directive; documente științifico-metodologice;*

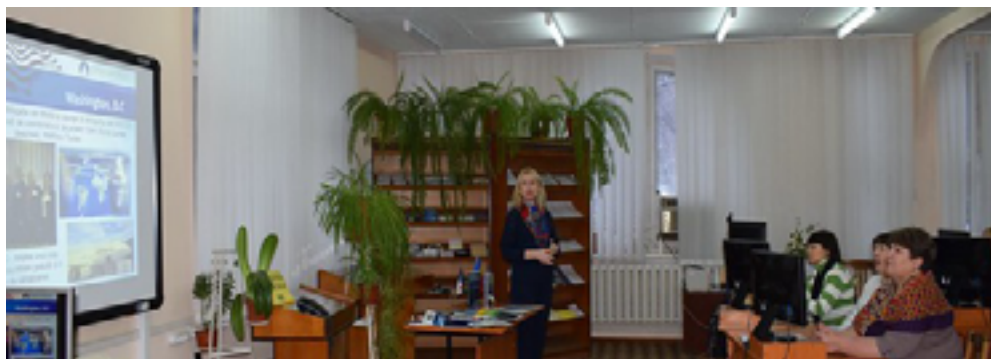

documente normative; documente tehnologice. Urmează mobilizarea tuturor eforturilor bibliotecarilor pentru realizarea acestor obiective, mai ales în contextul Noii legi cu privire la salarizare când bibliotecile vor fi evaluate conform noului Regulament de evaluare pentru stabilirea noilor categorii.

14 decembrie Diseminarea vizitei în Statul Carolina de Nord, SUA

Mihaela Staver, Centrul Informatizare și activități în rețea, Biblioteca Științifică USARB, absolventa programului Open World (Lumea Deschisă), în cadrul ședinței de diseminare a relatat despre experiența profesională inedită care a avut-o în mai multe Universități și Biblioteci din Statele Unite ale Americii. Mihaela Staver a povestit colegilor despre programul Lumea Deschisă și impresiile de la vizita de documentare în statul Carolina de Nord, Biblioteca Congresului din Washington, arhitectura bibliotecilor, spațiile luminoase dotate cu tehnologii moderne și serviciile inovatoare pentru utilizatori. Delegația din Moldova timp de 10 zile a avut un program informativ detaliat pe diverse teme și activități, vizite la mai multe Universități și biblioteci, întâlniri cu oficiali de stat. Unul din obiectivele programului a fost urmărirea modului în care își desfășoară activitatea bibliotecile din SUA.

Participarea sa în Programul Lumea Deschisă a fost o oportunitate unică de a înțelege istoria și cultura americană, de a face un schimb de experiențe profesionale, de a cunoaște persoane deosebit de ospitaliere, profesioniști ai domeniului, excelenți manageri și speră ca noile experiențe și parteneriatele inițiate să prindă rădăcini și să se dezvolte întru binele utilizatorilor Bibliotecii Științifice USARB.

17 decembrie Cursul Bazele Culturii Informației la BȘ USARB

Biblioteca Științifică, parte componentă a procesului de studiu USARB, asigură formarea competențelor informaționale ale utilizatorilor prin promovarea serviciilor Bibliotecii în cadrul Programului Noul Utilizator, Cursului *Bazele Culturii Informației*, Zilelor Bibliotecii și a Universității, Lunarului Licențiatului / Masterandului, Doctorandului, video tutorialelor din colecția *Cultura Informației*. Astfel, în perioada 04.10.2018 - 14.12.2018, în Biblioteca Științifică USARB a fost promovat Cursul Bazele Culturii informației în volum de 200 ore pentru

26 grupe academice de la toate Facultățile USARB, responsabil: Elena Harconița, director BȘ USARB; coordonator: Ludmila Răileanu, șef Centru Cultura informației. Cele 4 module ale cursul au fost promovate de 11 bibliotecari, Ababi Lilia, Aculova Taisia, Dascal Olga, Hăbășescu Angela, Lîsii Ala, Nagherneac Anna, Staver Mihaela, Țurcan Elena, Zadainova Snejana, asistenți universitari la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Suportul educațional (Curriculum, Fisa unității de curs, temele, video Tutoriale), în ajutorul studenților a fost plasat pe sit-ul Bibliotecii în rubrica Cultura Informației

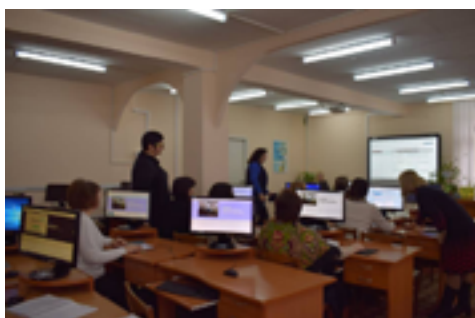
17 decembrie Lansare de carte în Centrul de informare al României

Valentina Vacarciuc, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing, Biblioteca Științifică USARB, a prezentat expoziția „Contribuțiile științifice ale profesorilor USARB: Aliona Brițchi, dr., Ludmila Cotos”, dr. la evenimentul de lansare a monografiilor *Formarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din învățământul simultan*, autor Aliona Brițchi, dr. în științe pedagogice, lector universitar și *Formarea și dezvoltarea culturii manageriale în instituția preșcolară*, autor Ludmila Cotos, dr. în științe pedagogice, lector universitar. Lansarea a avut loc în Centrul de informare al României la care au participat profesorii și masteranzii de la USARB.

15-20 decembrie Sesiune de diseminare în cadrul Proiectului TEACH ME

Bibliotecarii universitari au participat la sesiunea de formare privind utilizarea tehnologiilor moderne în serviciile și procesele infobibliotecare. Formatori au fost 10 absolvenții ai cursurilor de Formare Profesională Continuă, de pedagogie inovativă, în perioada 11 septembrie - 30 octombrie „Strategii de învățare eficientă” – 5 ECTS și „Tehnologii avansate de instruire prin utilizarea TIC - 5 ECTS”, în cadru Proiectului 561820-EPP-1-2015-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP *Creating Moldovan E-Network for promoting innovative e-teaching in the continuing professional education* (TEACH ME): Lilia Ababii, Tatiana Prian, Mihaela Staver, Ana Nagherneac, Elena Țurcan, Angela Hăbășescu, Gherda Palii, Taisia Aculova, Olga Dascal, Snejana Zadainova. Sesiunea de formare a fost inaugurată de directorul adjunct, Lina Mihaluța, care a prezentat subiectele preconizate și a urât succese formabililor, să acumuleze noi informații, cunoștințe și deprinderi care vor fi aplicate în modernizarea și extinderea serviciilor educaționale pentru utilizatori. În cadrul sesiunii, formabilii au studiat noi motoare de căutare, au exersat în social bookmarking, au creat imagini și video interactive; au practicat în realizarea infograficelor privind activitatea Bibliotecii etc. De asemenea, au

audiat informații despre pedagogia inovativă, strategii de învățare eficientă. Abilitățile obținute vor fi de real folos pentru generarea noilor produse și îmbunătățirea ofertei educaționale la distanță.

18 decembrie Oră de informare pentru Catedra de limba română și filologie romanică

În Centrul de Informare al României, în cadrul ședinței Catedrei de limba română și filologie romanică (șef al catedrei - conf. univ., dr. Viorica Popa), a avut loc ora de promovare a resurselor informaționale și documentare de către bibliotecarii formatori din grupurile de lucru Virtualizarea serviciilor și Promotorii resurselor info-documentare. Coordonator: Ana Nagherneac, bibliotecar principal, Subdiviziunea informare și cercetare bibliografică. Grupul de bibliotecari formatori au prezentat: Achizițiile recente din colecția Bibliotecii Științifice (domeniul științelor filologice - 30 de doc.); Instrumentele de regăsire a informației pentru studii și cercetări: Repozitoriul Instituțional ORA (Open Research Archive) USARB, facilitățile Catalogului Partajat a 7 biblioteci universitare din RM PRIMO ExLibris; Instrumentul Bibliometric Național; Sistemul electronic pentru biblioteci IPRBOOKS; determinarea indicilor scientometrici prin aplicarea softului Publish or Perish.

19 decembrie Ziua de promovare a achizițiilor recente

În Subdiviziunea de informare și cercetare bibliografică, în cadrul orei de informare pentru bibliotecari, membrii grupului de profil *Promotorii resurselor info-documentare* au prezentat achizițiile recente pe domenii în colecția BȘ USARB: domeniul științelor reale: informatică, matematică din sala de împrumut nr. 2 Documente didactice și metodice - Lilia lavorschaia; domeniul *dreptului* din colecția sălii de lectură nr. 1 *Științe socioumanistice și economice* - Aliona Purice. domeniul: *științelor pedagogice și psihologice* din colecția sălii de lectură nr. 3 *Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte* - Valentina Vacarciuc și Angela Hăbașescu; domeniul muzici, documente din sala de împrumut nr. 3 *Documente muzicale* - Elena Țurcan; domeniul lingvisticii, limbii și literaturii române din sala de lectură nr. 2 *Științe filologice* - Natalia Luchianciuc; documente în limbile engleză, franceză și germană din sala de împrumut nr. 4 *Documente în limbi străine* - Gabriela Cazacu; Lilia Ababii - din colecția Centrului de Informare al României, 10 lucrări din domeniul *istoriei românilor*.

CZU 027.7(478)

SĂPTĂMÂNA INTERNAȚIONALĂ A ACCESULUI DESCHIS LA INFORMAȚIE 2018: CRONICA ACTIVITĂȚILOR

INTERNATIONAL OPEN ACCESS WEEK 2018: CHRONICLE OF ACTIVITIES

Elena HARCONIȚA, Valentina TOPALO, Silvia CIOBANU

Abstract: *In the Scientific Library USARB was promoted the 11th time the International Open Access Week to Information. The university librarians participated in this Week offering a range of open access activities and services that supported the theme "DESIGNING EQUITABLE FOUNDATIONS FOR OPEN KNOWLEDGE". 22 librarians connected over 500 users to this event: teachers, master students, students. On Science Day (October 24), announced by the REM Consortium, librarians presented over 100 databases subscribed by the USARB, including the Cambridge Journals Online information products; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science, access to these resources can be funded under the project "Modernization of academic library services in Moldova"*

Keywords: *Open Access, Database Day, USARB Community, Open Access Week*

În data de 22 octombrie 2018, la Biblioteca Științifică USARB, a fost inaugurată Săptămâna Internațională a Accesului Deschis (AD) la Informație, ajunsă în Republica Moldova la a XI-a ediție. La acest eveniment global, bibliotecarii USARB au participat activ și de această dată, oferind un ansamblu de activități și servicii de acces deschis ce au susținut tema „Proiectarea fundamentelor echitabile pentru cunoștințe deschise”.

22 de bibliotecari au conectat la acest eveniment peste 500 de utilizatori: cadre didactice, masteranzi, studenți.

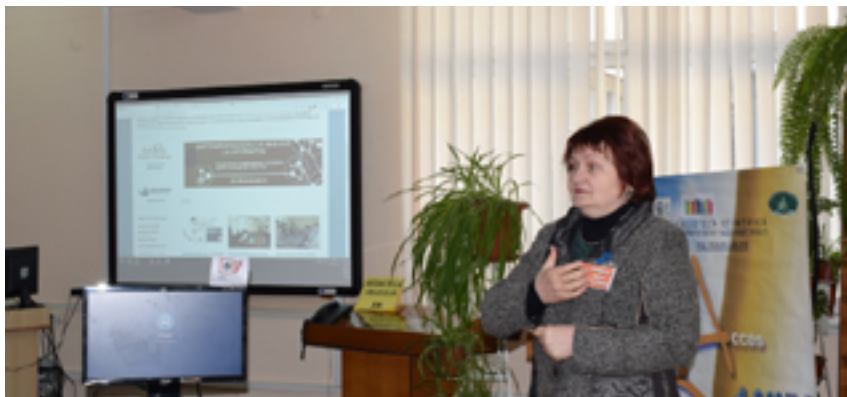
La inaugurarea evenimentului directoarea Elena Harconița a vorbit despre importanța mișcării AD la nivel mondial, amintind inițiativele și declarațiile internaționale privind accesul deschis la informația științifică: Inițiativa Accesului Deschis de la Budapesta; Declarația de la Bethesda; Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Umanitare, reactualizarea Politicii Accesului Deschis și a Regulamentului privind Repozitoriul Instituțional **ORA USARB**¹. Deschizând **blogul EIFL – OA, Moldova**², menținut de colegii de la Biblioteca Științifică ASEM, bibliotecarii s-au oprit la fiecare rubrică, apreciind valoarea acestui blog, precum și accentuând oportunitățile **Instrumentului Bibliometric Național, IDSI**³. Pro-

¹(<http://dspace.usarb.md:8080/jspui/>)

²(<https://eifloa-moldova.wordpress.com>)

³(<https://idsi.md>)

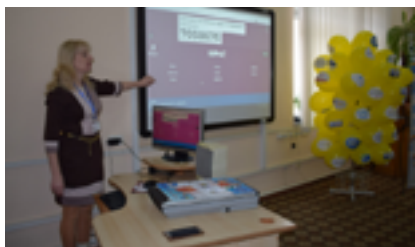
gramul⁴ de manifestări desfășurate în 2018 îndeamnă colegii să fie cât mai productivi: să acumuleze și să difuzeze cât mai multe informații pentru utilizatori în vederea accesării bazelor de date, directoriilor, a bibliotecilor și platformelor deschise.

Un element atractiv de marketing în aceste zile au constituit baloanele de culoare galbenă, adunate într-un mănunchi, pe fiecare fiind aplicată denumirea celor mai valoroase baze de date abonate, inclusiv Cambridge Journals Online; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science. Acestea au stârnit curiozitatea și au captat atenția utilizatorilor prin mesajul lor: culoarea vie, vizibilitatea expresivă a indicatorului bazei – piese importante pentru a nu fi uitate.

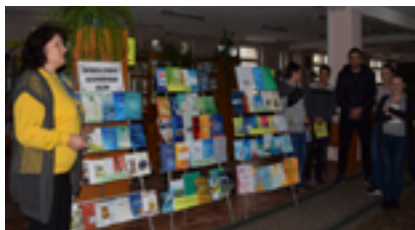

Echipa de Open Access USARB : bibliotecarele Valentina Topalo, Mihaela Staver, Gabriela Cazacu, Olga Dascal, Elena Țurcan au promovat subiecte privind: catalogul electronic ExLibris Primo și Repozitoriul Instituțional ORA USARB OpenDoar (Directory of Repositories), ZENODO, Politica Băncii Mondiale privind Accesul Deschis, Cercetare vizibilă, transparentă, reproductibilă și eficientă prin platforma FOSTER, platformă de instruire Open Science in HORIZONT 2020; eIFL

⁴<https://ru.calameo.com/read/00113334935a3548edf92>

- informații electronice pentru biblioteci, SPARC
- acces deschis la articole științifice, partajarea deschisă a datelor de cercetare, crearea și adoptarea resurselor educaționale deschise în comunități academice.

Noile servicii privind AD sunt promovate cu ajutorul video-spoturilor cu genericul *Asigurăm vizibilitatea cercetărilor USARB*⁵: Repozitoriul European **Zenodo** (Mihaela Staver) ; baza de date CEEOL (Lilia Ababii); Biblioteca deschisă Open Library (Irina Zalâgaeva); Repozitoriul instituțional ORA USARB (Natalia Culicov); platforme informaționale interactive: Calameo, ISSUU, Scribd, Slideshare (Elena Țurcan); Biblioteca digitală eLIBRARY.ru (Olga Dascal).

În Programul Săptămânii de Acces Deschis a fost inclusă vizitarea și prezentarea expozițiilor: *Reviste științifice din colecția BȘ USARB în baze de date, Accesul deschis la publicații științifice pentru oricine, oricând și oriunde; Contribuții științifice ale universităților bălțeni online*⁶. Expoziția a inserat diverse categorii de documente semnate de universitarii bălțeni și editate în 2017 care au drept scop valorificarea patrimoniului științifico-didactic universitar. Salonul editorial Universitaria „*Contribuții științifico-didactice USARB -2017*” (Ediția a 8-a) prezintă peste 100 de documente semnate de cadrele didactice și bibliotecarii USARB, editate pe parcursul anului 2017, acestea fiind: monografiile, dicționare, manuale, ghiduri, curriculumuri, anuare, articole, comunicări științifice prezentate la întruniri științifice naționale și internaționale. Conținutul este sistematizat pe facultăți, catedre și Biblioteca Științifică. Prin această expoziție Biblioteca Științifică promovează realizările științifico-didactice, creativitatea și inovarea universitarilor bălțeni, contribuie la dezvoltarea Arhivei patrimoniale universitare – Repozitoriului Instituțional Open Research Archive (ORA) USARB (Repozitoriul Instituțional). Expoziția se prezintă și ca o sursă de îndemn și inspirație autentică pentru tinerii cercetători ce urmează a se încadra în munca de cercetare.

În 23 octombrie, în Centrul de Informare a României, studenții de la Facultatea Științe ale Educației, Psihologie, Arte, grupa PS21Z au fost instruiți asupra Accesului Deschis prin Directorii, arhive, Repozitoriul instituțional ORA USARB, Repozitoriul Internațional - ZENODO, Open Knowledge Repository a Băncii Mondiale. De asemenea, studenții au aflat despre Indicele h (Hirsch) conform Google Scholar, informații noi despre cercetare și dezvoltare în ONU și Uniunea Europeană (Eubookshop), oportunitățile Instrumentului Bibliometric Național, videotutoriale în susținerea tinerilor cercetători.

În Ziua bazelor de date științifice (24 octombrie), declarată de Consorțiul REM, bibliotecarii au impulsionat informațiile privind cele peste 100 baze de date, abonate de USARB, inclusiv produsele informaționale *Cambridge Journals Online; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science*, accesul la aceste resurse fiind finanțat

⁵(<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/resurse/ghiduri-tutoriale>)

⁶<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/expozitii-on-line/video/contribuțiile-stiintifice-ale-universitarilor-balteni>

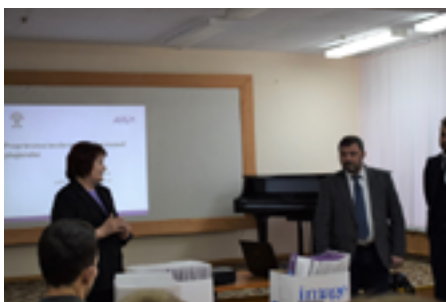
în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, dezvoltat de Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Republica Moldova.

În aceeași zi utilizatori au fost atenționați asupra altei săptămâni internaționale care a început în 24 octombrie - Global Media and Information Literacy Week 2018.

Bibliotecarii - asistenți universitari la cursul Bazele Culturii informației, au promovat bazele de date cu acoperire multidisciplinară și servicii specifice marilor distribuitori la care este abonată Universitatea: EBSCO, SpringerLink, iar asimilarea cunoștințelor de către studenți a fost evaluată cu ajutorul aplicației Kahoot, câștigătorul fiind premiat cu un calendar și stilou cu însemnele USARB.

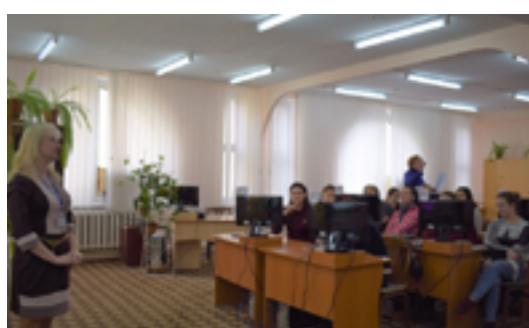
La 25 octombrie utilizatorii s-au bucurat de incluziunea în alte activități:

- Seminarul informativ susținut de specialiștii Andrei Moisei și Eugeniu Russu de la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a Republicii Moldova. Prezentările consistente *Proprietatea intelectuală și fenomenul plagiatului și Legea privind dreptul de autor și drepturi conexe (proiect de modificare și completare)* au suscit

un mare interes din partea cadrelor didactice, studenților și bibliotecarilor USARB. Fiecare cetățean trebuie să posede o anumită cultură în domeniul PI și a dreptului de autor, întâlnirea de astăzi a facilitat fundamentarea și dezvoltarea acestei culturi la reprezentanții comunității academice USARB. Participanții au intrat în posesia unei mape de materiale didactice în domeniul proprietății intelectuale și a dreptului de autor.

- În Clubul ONU NORD al BȘ USARB a fost marcată Ziua Națiunilor Unite. Sărbătorită din 1948, Adunarea Generală a ONU a recomandat ca statele membre să facă din această zi o sărbătoare publică, dedicată informării țărilor din întreaga lume cu privire la obiectivele și realizările Organizației Națiunilor Unite. Astfel, grupul de

studenți de la secția cu frecvență redusă de la diverse facultăți au fost informați de către Coordonatoarea CD a ONU Valentina Topalo, despre programul Open Access Week 2018, încurajând studenții să acceseze bazele de date ale Organizației Națiunilor Unite privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, cât și bazele de date la care Biblioteca Științifică este abonată. Pentru studenți, cadre didactice, bibliotecari, în Centrul de Documentare a ONU a fost organizată expoziția „Pace, Progres Social și Economic” dedicată Zilei ONU.

Ca în fiecare an, în luna octombrie bibliotecarii – asistenți universitari au promovat cursul Bazele Culturii informației, studenții fiind instruiți cu privire la Open Access Week și Global Media and Information Literacy Week 2018. Asistenții universitari: Mihaela Staver, Olga Dascal, Snejana Zadainova, Angela Hăbășescu, Elena Țurcan, Ana Nagherneac și Ala Lîsîi, au prezentat informații privind prioritățile Accesului deschis și Știința Deschisă în Europa (OpenAIRE), partajarea deschisă a datelor de cercetare, crearea și adoptarea resurselor educaționale deschise în comunități academice, au accesat produsele informaționale internaționale: bazele de date EBSCO, Cambridge Journals Online, Taylor & Francis, Online Journal Library, Web of Science, au aflat despre indicele h (Hirsch) conform Google Academic (Google Scholar), oportunitățile IBN (IDSI), au vizualizat Videotutoriale în susținerea cercetărilor.

În 26 octombrie masteranzii de la Facultatea de Drept și Științe Sociale au audiat două ore academice despre Accesul Deschis la Informație. Bibliotecarii au prezentat: OpenDoar (Directory of Repositories), Repozitoriul ORA USARB, ZENODO, platforma de instruire electronică FOSTER, platformă de instruire Open Science in HORIZONT 2020; eFL - informații electronice pentru biblioteci, baza de date internațională (CEEOL), care oferă acces la publicații academice din domeniul socio-umanist din țările Europei Centrale și de Est, precum și facilitățile Catalogului Electronic partajat a 7 biblioteci universitare din RM – PRIMO ExLibris: crearea contului personal – identificarea, salvarea surselor în E-raft, rafinarea informației după multiple criterii, partajarea informației, atribuirea etichetelor, citarea referințelor bibliografice, evitarea plagiatului.

Website-ul Bibliotecii Științifice, rețelele sociale, mesajele prin e-mail ale utilizatorilor USARB au conținut informații despre Programul Săptămâna Open Access „Proiectarea fundamentelor echitabile pentru cunoștințe deschise”, ediția a XI-a, promovat în Biblioteca Științifică în perioada 22-28 octombrie; videospoturile realizate de bibliotecari. Utilizatorii au primit informații, linkuri, despre platforma FOSTER, OPENAIRE, OPENDOAR; CEEOL, eLibrary.ru, bazele de date Cambridge Journals Online; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science, Thomson Reuters Web of Science.

Pe parcursul Săptămânii Accesului Deschis 2018 a fost difuzat programul, materiale promoționale cu acest subiect, 2 banere (Cultura Informației și Global Media and Information Literacy Week 2018).

La televizorul din hol au fost derulate videospoturile privind Săptămâna Internațională a Accesului deschis la informație, în subdiviziunile USARB au fost afișate Programul și materiale promoționale cu conținuturi respective.

**OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ. OBIECTIVUL 5 :
EGALITATE DE GEN ȘI ȘANSE EGALE**

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS: GOAL 5. GENDER EQUALITY

Valentina VACARCIUC

Abstract: The article presents the thematic exhibition „Gender Education - a Chance for Change”, which was organized in the reading room “Psycho-pedagogical, real, natural sciences. Arts” of the Scientific Library USARB . Gender Equality is one of the 17 Global Goals of the Sustainable Development Agenda - 2030. The exhibition contains a selective presentation of library collections and contains information on legislation, policies, documents in the field of ensuring and functioning of gender equality policies. **Key words:** gender education, human rights, online exhibition, collection, bibliographic presentation

Egalitatea de gen este unul din cele 17 Obiective Globale care formează Agenda de Dezvoltare Durabilă – 2030. Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 a fost adoptată de conducătorii mondiali care s-au întrunit la 25 septembrie 2015 la sediul Națiunilor Unite din New York. Ea cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), sau Obiective Globale, care se bazează pe succesele Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă sunt un apel universal la acțiune pentru a pune capăt sărăciei, protejarea planetei și asigurarea faptului că toți oamenii se bucură de pace și prosperitate. Obiectivele sunt interconectate – de multe ori cheia succesului într-un domeniu va implica abordarea unor aspecte mai frecvent asociate cu un altul. Obiectivul 5 de pe Agenda 2030 Egalitate de gen, prevede eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei și fete, ceea ce nu este doar un drept de bază al omului, ci și un efect multiplicator în toate domeniile de dezvoltare. Egalitate de gen înseamnă realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.

Problemei egalității de gen a fost consacrată expoziția-online Educația de gen – o șansă pentru schimbare, pe care au elaborat-o bibliotecarii din sală de lectură „Științe psiho-pedagogice, naturii, reale. Arte” a Bibliotecii Științifice USARB.

Expoziția conține o prezentare selectivă a documentelor din colecțiile Bibliotecii Științifice USARB și cuprinde informații cu referire la legislație, politici, documente în domeniul asigurării funcționării politicilor egalității de gen.

Cele mai importante lucrări la expoziție sunt documente care reprezintă legislații, politici, documente naționale/ internaționale în domeniul asigurării funcționării politicilor egalității de gen. În lucrarea **Promovarea egalității genurilor în Moldova: culegere de documente** (Ch., 2007), care a fost pregătită în cadrul proiectului „Rolul ONG-ilor în realizarea Legii cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați” sunt incluse documente relevante la capitolul promovării egalității genurilor în Republica Moldova: „Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați”, Planul național „Promovarea egalității genurilor umane în societate pentru perioada 2006-2009”, Comentariile finale ale Comitetului privind eliminarea discriminării față de femei: Republica Moldova (august, 2006), rezultatele analizei SWOT a domeniului în cadrul proiectului menționat. Materialele publicate vin să contribuie la creșterea nivelului de informare al specialiștilor din domeniu și toate persoanele interesate de problemă.

Următoarea publicație **Egalitatea genului: stereotip și adevăr: Istorii de viață** (Ch., 2014), a fost realizată tot în cadrul proiectului „Schimbarea percepției femeii în societate prin intermediul mass-media”, implementat de Centrul pentru

Jurnalism Independent și reprezintă o culegere de articole ale 13 jurnaliști din presa scrisă, radio, televiziune, online, reprezentanți ai instituțiilor de presă. Prezenta lucrare încununează efortul comun al jurnaliștilor care au fost interesați de tematica de gender și au optat pentru promovarea egalității de gen în materialele jurnalistice. Materialele ilustrează istoriile de viață ale mai multor femei și bărbați care reprezintă exemple de reușită în domenii considerate a fi strict feminine sau masculine. Prin această lucrare jurnaliștii contribuie la promovarea și consolidarea nu numai imaginii femeii în societate, dar și oferirea tuturor celor interesați de acest aspect un model de abordare profesională și echilibrată a genului în mass-media.

Un loc deosebit la expoziție aparține psihologiei diferențiale, care prin tematica diversității umane pe care o aduce în dezbatere, se impune ca una dintre cele mai interesante, mai cuprinzătoare și mai deschise discipline ale științelor umane.

Lucrarea **Tratat de psihologie diferențială: Psihologia diversității umane**, semnată de Constantin Enechescu (Iași, 2009), cuprinde trei secțiuni, fiecare dintre ele tratând într-o manieră graduală problema diversității și variațiilor care contribuie la diferențele tipologice interumane. Aceste sunt: „Bazele psihologiei diferențiale”, „Teoria generală a tipurilor”, și „Descrierea sistematică a tipurilor”. Textul este ilustrat cu planșe explicative ale tematicii dezbătute. Cartea cu caracter didactic, se adresează învățământului universitar, facultăților de psihologie și celor de medicină, pedagogie, sociologie, psihopedagogie specială, antropologie și etnologie.

Adolescența este perioada adecvată cercetării diferențelor de gen, aceasta fiind vârsta intensificării simptomelor depresive, vârsta emergenței diferențelor de gen în depresie și vârsta intensificării procesului de identificare cu rolurile de gen. Lucrarea **Diferențe de gen în stările depresive la adolescenți: Suport de curs**, autorii Zinaida Bolea și Carolina Platon (Ch. 2008), abordează o problemă pe cât de actuală, pe atât de controversată. În pofida numărului impresionat de cercetări ce au ca element definitoriu sintagma „diferențe de gen”, depresia adolescentină din perspectiva de gen rămâne a fi o problemă cu multiple deschideri conceptuale și metodologice. Lucrarea se bazează pe un studiu amplu al literaturii de specialitate la studiile privind specificul adolescenței, la stidiile referitoare la depresia adolescentină și la diferențe de gen în depresie la vârsta adolescentină. Suportul de curs are tangențe conceptuale cu diverse domenii ale psihologiei, de aceea va fi util unui cerc larg de specialiști în domeniul psihologiei și al științelor educației.

În societatea modernă problema educației de gen devine tot mai actuală, reprezentând unul din factorii asigurării dezvoltării durabile a societății. Cartea **Cultura de gen în educație**, scrisă de un grup de autori Maia Cojocaru-Borozan, Lilia Țurcan (Balțat), Irina Arbuz (Ch., 2014), prezintă rezultatele studierii problematicei actuale ale genurilor umane și a experienței de promovare a valorilor culturii de gen în mediul academic. Din rațiuni ce țin de oportunitatea studierii dimensiunii de gen în educa-

ție, lucrarea va constitui o sursă de informare în domeniu și va susține autoeducația studenților, doctoranzilor, formatorilor, tuturor persoanelor interesate în dezvoltarea culturii de gen.

Educația de gen doar este parte a educației armonioase a copilului, care trebuie realizată din vârste fragede, așa consideră autoarea Natalia Carabet în lucrarea sa **Educația de gen a preșcolariilor: Teorie și metodologie** (Ch., 2015). Societatea modernă este în schimbare permanentă. În acest sens preșcolarii au modele diferite în ceea ce privește educația de gen și rolurile de gen realizate diferit de femei și bărbați. Educația de gen a preșcolariilor se realizează permanent, cu selecția metodelor adecvate acestui proces, bazate pe discuție, tact, înțelegere și consiliere a tuturor implicați în proces. Lucrarea este destinată studenților facultății pedagogice, educatorilor, managerilor din

instituțiile preșcolare de educație și părinților.

Educația de gen începe în familie și anume părinții reprezintă cea mai importantă influență în viața unui copil. O componentă importantă în creșterea adolescenților este a le fi la dispoziție. A sta aproape de fiica sau fiul poate preveni comportamentele de asumare de riscuri. Cu cât sunt părinții mai aproape, cu atât au mai multe oportunități de a susține. Intenția autorilor Morris Shaffer, Susan și Linda Perlman Gordon în **lucrările Cum să comunici cu băieții adolescenți : Ghid de supraviețuire pentru părinți** (București, 2006), și **Cum să comunici cu fetele adolescente : Ghid de supraviețuire pentru părinți** (București, 2006) este de a prezenta părinților un ghid practic pentru a înțelege mai departe dimensiunile emoționale ale fetelor și băieților, pentru a crește posibilitățile de competență și conexiune. Autorii oferă tehnici inovatoare cu ajutorul cărora părinții îi vor putea învăța să își exprime deschis sentimentele și experiențele, prin care vor menține legături emoționale puternice și vor deschide noi canale de comunicare cu copiii adolescenți.

Tematica *Egalității de gen* este larg abordată nu numai în cărți, dar și în anale, conferințe științifice, publicații periodice, baze de date, repozitorii științifice și în arhivă electronică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți ORA USARB (Open Research Archive, <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/simple-search?query=egalitate+de+gen>).

Results 1 to 10 of 161 documents. 8 x (2) records

Id	Titlu	Autentici
2016	Baze de date și repositoare științifice: Orientări de dezvoltare durabilă. Orientări & Strategia de gen	Mădușaru, Angela, Ivănișcu, Valentina, Popoi, Valentina
2017	Grupurile temerice, caracteristici economice și structurale	Găvruta, Ștefana, Furtuș, Alina, Popoi, Valentina
2018	Resurse informaționale pentru persoanele de vârstă în avansat (Baza de date și repositoare științifice)	Popoi, Valentina, Mădușaru, Angela, Ivănișcu, Valentina
2019	Analiza accesibilității serviciilor de învățământ preuniversitar din municipiul Chișinău pentru copiii cu dizabilități (Jurnal)	Leuș, Elena, Găvruta, Ștefana
2018	Resurse informaționale pentru persoanele de vârstă în avansat (Baza de date și repositoare științifice)	Popoi, Valentina, Mădușaru, Angela, Ivănișcu, Valentina
2020	Grupurile temerice și structura lor	Mădușaru, Ștefana, Furtuș, Alina, Popoi, Valentina
2014	Evoluția subregională a comerțului în țările în tranziție (Jurnal)	Găvruta, Ștefana
2016	Metode de detectare a apăsărilor multiple în caracterizarea comportării de migrație a profitoriilor de mușci (Jurnal)	Găvruta, Ștefana
2020	Comportamentul de piață în domeniul energiei și a cerințelor de servicii	Popoi, Valentina

Subiecte, Limbi
 Tipuri, Variante
 Anuri, Epoci

Integrat
 surse de informații
 surse de informații
 surse de informații
 surse de informații
 surse de informații
 surse de informații
 surse de informații

BAZE DE DATE ȘI REPOZITORIIL ȘTIINȚIFICE

[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)
[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)

[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)
[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)

[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)

[http://dx.doi.org/10.15388/15110017](#)

SpringerLink

Springer

CONFERINȚE ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

FEMELE DIN MOLDOVA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

Biblioteca USARB în calitate de instituție publică, înglobează valorile, standardele, normativele societății, cu privire la problematica egalității de gen. Prin colecțiile de documente biblioteca promovează egalitatea genurilor cu scopul de informare și educare a utilizatorilor.

Referințe bibliografice:

1. BOLEA, Zinaida, PLATON, Carolina. *Diferențe de gen în stările depresive la adolescenți* : Suport de curs. Ch., 2008. 192 p. ISBN 978-9975-70-791-6.
2. CARABET, Natalia. *Educația de gender a preșcolarilor* : Teorie și metodologie. Ch., 2015. 194 p. ISBN 978-9975-46-263-1.
3. COJOCARU-BOROZAN, Maia, ȚURCAN (BALȚAT), Lilia, ARBUZ, Irina *Cultura de gen în educație*. Ch., 2014. 179 p. ISBN 978-9975-46-217-4.
4. *Colecția Bibliotecii Științifice USARB*. Disponibil: <http://primo.libuniv.md/>
5. *Educația de gen – o șansă pentru schimbare* : Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: Obiectivul 5: Egalitatea de gen : Expoziție. Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alecru Russo" din Bălți. Realizare: Angela HĂBĂȘESCU, Valentina VACARCIUC. Coord. Valentina TOPALO. - Bălți, 2018. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/4016>
6. *Egalitatea genului: stereotip și adevăr* : Istории de viață. Centrul pentru Jurnalism Independent. Ch. : [S.n.] , 2014. 71 p. ISBN 978-9975-4280-3-3.
7. ENACHESCU, Constantin. *Tratat de psihologie diferentia* : Personologia diversitatii umane. Iasi : Polirom, 2009. 272 p. ISBN 978-973-46-1483-7.
8. MORRIS SHAFFER, Susan, GORDON, Linda Perlman. *Cum să comunici cu băieții adolescenți* : Ghid de supraviețuire pentru părinți. București : Amaltea, 2006. 208 p. ISBN 973-7780-49-3; ISBN 978-973-7780-49-2.
9. MORRIS SHAFFER, Susan, GORDON, Linda Perlman *Cum să comunici cu fetele adolescente* : Ghid de supraviețuire pentru părinți. București : Amaltea, 2006. 255 p. ISBN 973-7780-48-5; ISBN 978-973-7780-48-5.
10. *Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului în Republica Moldova* : Primul Raport Național. [S.l. :s.n.] , 2005. 63 p. : il.
11. ORA USARB (Open Research Archive). Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/4016>
12. *Promovarea egalității genurilor în Moldova*: Culeg. de doc. = *Продвижение гендерного равенства в Молдове* : Сб. док. Gender-Centru. Ch. : CEP USM , 2007. 99 p. ISBN 978-9975-70-153-2.

CZU 027.022(478)

LES GARDIENS DE LA VÉRITÉ ET DES CONNAISSANCES

Lilia CANȚÎR

„Les bibliothécaires – ce noble métier d’intermédiaires de la sagesse imprimée ...”

Aurel Baranga, poète

Qui est le bibliothécaire? Cette définition peut être faite par n’importe qui, mais nous tenons, toutefois, à préciser que le bibliothécaire n’est pas simplement une personne d’une formation professionnelle dans le domaine de la bibliothéconomie, responsable d’organiser les différentes collections dans la bibliothèque ou de s’occuper de la collection, de la sélection, le développement, l’organisation et le maintien en bon état des collections des bibliothèques. Elle est aussi responsable de fournir toute information aux utilisateurs et d’organiser, instruire et d’offrir des services modernes à ceux-ci.

L’activité du bibliothécaire est d’une grande responsabilité concernant la gestion d’un système centralisé tel que le réseau de la Bibliothèque Municipale « B.P. Hasdeu ». L’efficacité de l’activité du bibliothécaire est identifiée et mesurée par ceux qui bénéficient de ces services de la bibliothèque et leur qualité d’être intéressants, leur performance, leur contenu et leur volume raisonnable doivent être d’une utilité indubitable pour les consommateurs de ces services de la bibliothèque. Le but défini de cette activité complexe fixé au début peut être atteint si le consommateur final est toujours consulté ou guidé dans son intention de trouver des solutions à différents problèmes ou de passer son temps d’une manière utile et raisonnable.

La prestige de cette profession est étroitement liée à la qualité et la capacité de celle-ci de pouvoir faire fonctionner efficacement un mécanisme tellement compliqué – la bibliothèque. Un aspect essentiel de cette profession est parie déontologique qui régleme les relations entre le bibliothécaire et les utilisateurs. Ce fait spécifique dérive de la théorie déontologique et des obligations morales relevées et de l’impact du respect fidèle des principes déontologiques dans l’activité pratique. C’est justement le moment de parler de l’efficacité d’une profession noble et le rôle des normes morales qui détermine fixement cette efficacité.

Que signifie exactement et effectivement l’efficacité? Productivité, rendement, valeur? Oui. Essentiellement, toute activité démarre en déterminant un but et, respectivement, les objectifs relevant. Ceux-ci, à leur tour, produisent des résultats de cette activité initiale. L’effet positif de ces résultats et la réalisation du but initialement fixé représente l’essence de l’efficacité. Ce terme ne peut pas être utilisé seulement dans le domaine économique. Il est impérieusement nécessaire au métier de bibliothécaire, surtout grâce à l’importance de l’activité fortement complexe et responsable de ce dernier. Le bibliothécaire est le médiateur entre l’information et l’utilisateur de celle-ci et l’agent qui facilite et assure l’exploitation du matériel informationnel. Etant donné que la liaison étroite entre l’efficacité et la qualité de cette profession est directement proportionnelle, on ne peut pas exclure ou ignorer le premier terme, dans toute son essence pratique, qui serait un fait totalement alogique. Il existe une tendance,

le dernier temps, d'ignorer les principes déontologiques de différents domaines d'activité, fait qui produit des résultats loin de nos attentes positives spécifiques à ces activités et professions. Un premier pas dans la solution de ce problème est l'initiation de toutes les mesures possibles, pour que celui qui pratique un métier quelconque comprenne la nécessité et l'impact réellement positif du respect des règles éthiques et morales sur l'image de l'institution où il fait son travail.

Dans la République de la Moldavie le métier de bibliothécaire-modèle est soutenu, en ce sens, par plusieurs activités de formation individuelle et professionnelle de ce dernier. En plus, il existe des normes de conduite morale obligatoires reflétées dans le Code éthique du bibliothécaire, accepté au VI Congrès des Bibliothécaires de la République de Moldavie, le 6 novembre 2000, ainsi que dans le Code déontologique du bibliothécaire du pays, présenté le 5 novembre 2014, dans le cadre de la Conférence annuelle « Bibliothèques fortes-communautés fortes ». Ces sources et beaucoup d'autres fortifient la base des responsabilités réelles dans l'exercice de ce métier de bibliothécaire, fait qui soutient incontestablement la réalisation d'une activité efficiente dans le cadre de la bibliothèque.

Le caractère public de la profession de bibliothécaire détermine la responsabilité qui est le résultat, avant tout, du spécifique des sollicitations et nécessités des bénéficiaires de la bibliothèque. Une offerte éloquente et exacte d'informations conformément aux nécessités des utilisateurs contribue fondamentalement au développement et au maintien vivace du principe de la liberté intellectuelle, fait très important dans une société démocratique. Le matériel qui n'est pas censuré offre la liberté de connaissances et exclue toute forme de manipulation de l'homme et, par conséquent, de la société.

Les guides, qui soutiennent les bibliothécaires dans leur démarche professionnelle, constituent une des plus importantes méthodes de satisfaire les nécessités et les attentes mentionnées qui sont, à leur tour, les indicateurs de base de l'efficacité dans l'exercice de la profession. Un bibliothécaire efficient doit actualiser en permanence ses connaissances de spécialité, étant toujours au niveau du point de vue professionnel. Les programmes de perfectionnement, les activités scientifiques et culturelles de profil représentent la voie de base de suppléance de cette exigence face au bibliothécaire. L'actualisation des connaissances ne doit pas inclure seulement les questions de spécialité, mais aussi les informations véridiques concernant les actes législatifs en vigueur, les droits des citoyens concernant l'accès à l'information, ainsi que les dates des autres domaines connexes.

La communication est un autre indicateur qui détermine l'efficacité des relations bibliothécaire-bénéficiaire du point de vue déontologique. Cela commence par la manière de communiquer avec les utilisateurs de la bibliothèque, la précision et la clarté d'expression, l'objectivité, l'opérativité et l'impartialité du bibliothécaire, relevant de la manière les éléments essentiels du professionnalisme de celui-ci.

La communication fait possible l'établissement et le développement des partenaires sociaux, la réceptivité aux innovations culturelles et éducationnelles. La culture de prestation des services efficients dans le cadre de la bibliothèque doit garantir inévitablement la confidentialité des données des utilisateurs de la bibliothèque, ainsi que des sources informationnelles consultées par ceux-ci. Le respect du droit à l'intimité sera le premier principe qui va générer un feedback représentatif pour

l'efficacité de la bibliothèque, en améliorant l'image et la crédibilité des services de qualité de celle dernière.

L'acte d'assurer la qualité institutionnelle du point de vue déontologique se réalise via le dialogue constructif basé sur l'empathie, qui permet la transposition des nécessités des utilisateurs de la bibliothèque dans la perception claire du bibliothécaire. Celui-ci doit comprendre le spécifique de différents types de personnalité pour pouvoir répondre exhaustivement et ponctuellement aux exigences concrètes de ceux-ci, en adoptant une manière adéquate de traitement des sujets. Le caractère sérieux et loyal, l'honnêteté et le respect d'une libre expression sont les critères indispensables au traitement équitable privé de discrimination face aux bénéficiaires de la bibliothèque. Ceux-ci produisent un impact positif notable sur les utilisateurs, augmentent leur nombre et marquent la qualité des résultats obtenus conformément aux attentes et, finalement, fortifient l'image de succès de la bibliothèque dans le contexte des valeurs éthiques.

L'impact positif est déterminé par le traitement de chaque utilisateur ou d'un potentiel utilisateur de la bibliothèque, puisque par le développement d'une identité personnelle, enrichie d'une manière continue, on fortifie l'expression de cette identité au niveau de la société en général. C'est le pylône d'un progrès social réel dans son ensemble, du moment où le respect des principes éthiques produit un effet bénéfique sur la qualité de prestation des services dans une bibliothèque. L'ensemble des normes de conduite et d'obligations du bibliothécaire rapporté à la société, à l'utilisateur, à la profession et à ses collègues augmente substantiellement l'efficacité de la bibliothèque et fortifie sa qualité d'institution culturelle et éducative.

CZU 027.7(478):090.1

**VALORI BIBLIOFILE DIN COLECȚIA „DEPOZIT UNIVERSITAR”
AL BȘM IP USMF „NICOLAE TESTEMIȚANU”**

*BIBLIOPHILE VALUES OF THE «UNIVERSITARY DEPOSIT» COLLECTION OF THE
“NICOLAE TESTEMIȚANU” CHISINAU STATE UNIVERSITY OF MEDICINE AND PHARMACY*

Galina ZAVTUR, Valentina BOLDESCU

Abstract: *The authors present the collections of publications „The University Depository” of “Nicolae Testemițanu”, Chisinau State University of Medicine and Pharmacy, which is part of the fund of the Department of Preservation and Communication Collections. This section is meant to store, preserve and keep a copy of the publications of the academic staff of USMF “Nicolae Testemițanu”, the publications about their activity, as well as publications related to the history, activity of the University. DU collection fund includes approximately 6100 copies, studies, dictionaries, university courses, textbooks, guides, etc. The aim of the research was to highlight the most significant publications in the DU collection, which are authentic bibliophile values for the university medical patrimony.*

Keywords: *medical science, university deposit, collections, bibliophile values*

Depozitul Universitar constituie una din cele mai de valoare colecții de publicații a BȘM IP USMF „Nicolae Testemițanu” și face parte din multiplele colecții a fondului secției Conservare și Comunicare Colecții. Această colecție elucidează contribuția remarcabilă a comunității științifice universitare la dezvoltarea științelor medicale în Republica Moldova, avînd o importanță majoră pentru întreaga comunitate medicală. Ea reprezintă, pe bună dreptate, o călăuză în timp și spațiu pentru publicațiile universitare, reprezentative pentru fiecare perioadă de timp.

Colecția are menirea de a depozita, conserva și a păstra cîte un exemplar a publicațiilor cadrelor didactice și științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu”, dar și a publicațiilor despre activitatea lor, deasemenea, publicațiilor ce țin de istoria, activitatea Universității. Totodată, scopul constituirii colecției este de a valorifica și promova patrimoniul științific medical universitar creat, facilitînd accesul utilizatorilor la ea (în cazul publicațiilor solicitate de utilizatori - lipsă în alte colecții).

Făcînd o cercetare profundă a publicațiilor intrate în colecția DU, cu certitudine putem afirma, ca această colecție reprezintă un tezaur indiscutabil al patrimoniului științific medical universitar. Colecția include primele publicații (broșuri, monografii, ghiduri) ale celor mai remarcabile personalități din medicina națională cum ar fi: N. Testemițanu, S. Rubașov, N. Anestiade, V. Anestiade, E. Popușoi, A. Molohov, E. Șleahov, M. Ghehtman, A. Zorchin, D. Gherman, C. Țibirnă, M. Ștemberg, V. Procopișin etc. În această colecție găsim primele manuale în limba română și rusă a autorilor autohtoni, cadre didactice USMF „Nicolae Testemițanu”, în diferite ramuri ale medicinei, primele dicționare medicale româno-ruse, ruso-române. Colecția păstrează culegerile materialelor primelor congrese a medicilor din pediatrie, gastroenterologie, medicină legală, oncologie, pulmonologie etc., în rîndurile organizatorilor acestor întruniri regăsind USMF „Nicolae Testemițanu”.

Colecția conține publicații cu autografe valoroase, semnate de personalități no-

torii din medicina națională, cadre didactice ale USMF: Gherman D., Șleahov E., Mihlin M. S., Rubasov S. M., Ștemberg M., Gladun E., Ețco C. etc.

Fondul colecției DU include aproximativ 6100 exemplare din care: în limba română în jurul la 3 200 ex., aproximativ 500 cu grafie chirilică; în jurul la 2600 ex. - în limba rusă și 130 ex. - în limbi moderne. După tipul de documente fondul DU are o componență diversă: monografii, studii, dicționare, cursuri universitare, manuale, ghiduri, culegeri de exerciții și teste, materialele conferințelor științifice universitare, anale științifice etc.

Scopul cercetării propuse a fost de a scoate în evidență cele mai semnificative publicații din colecția DU, care constituie valori bibliofile autentice pentru patrimoniul medical universitar.

La baza selectării acestor publicații au stat următoarele criterii:

- primele apariții editoriale a celor mai distinse personalități din medicina națională, cadre didactice și științifice USMF;
- publicații cu autografele personalităților notorii, cadre didactice și științifice USMF;
- publicații inedite;
- publicații cu o prezentare poligrafică deosebită.

Asa cum, în rezultatul cercetării realizate s-a adunat un vast material informativ s-a decis ca el să fie divizat în două părți, fiecare parte abordând câte două criterii. În articolul prezent se va face referire la primele două criterii.

I. Primele apariții editoriale a celor mai distinse personalități din medicina națională, cadre didactice și științifice USMF „Nicolae Testemițanu”.

Prezența în colecția DU a primelor ediții a publicațiilor celor ce au contribuit la prosperarea medicinei naționale atribuie acestei colecții speciale o valoare inestimabilă.

O valoare deosebită pentru BȘM o constituie, la sigur, prezența în colecția DU a publicațiilor patriarhului medicinei autohtone, a inegalabilului **Nicolae Testemițanu**. Practic, colecția dispune de toate publicațiile Domniei sale, editate pe parcursul anilor 1958 – 1990 – broșuri, monografii.

Prima apariție editorială a lui Nicolae Testemițanu, prezentă în colecție poartă titlul „Профилактика сельскохозяйственного травматизма”, editată în anul 1958, la Editura de Stat a Moldovei, avându-l coautor pe I. N. Procopenco, cu un tiraj de 10.000 exemplare. Este o broșură de 19 pagini, în care succint, sunt abordate problemele traumatismului în lucrările agricole și necesitatea asigurării populației rurale cu asistență medicală specializată, avînd în vedere că Nicolae Testemițanu a pledat mult întru această idee.

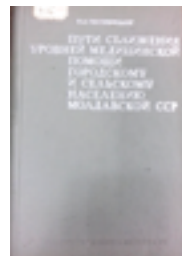
Următoarea publicație, prezentă în colecția DU, apare în anul 1960 și constituie o monografie de 98 pagini cu titlul „Внутрикостный остеосинтез штифтом из бараньего рога”, editată la Editura de Stat a Moldovei cu un tiraj de 3000 exemplare. Drept suport pentru alcătuirea monografiei a servit teza de doctor a Dlui Nicolae Testemițanu, susținută în anul 1958 cu titlul „Бараний рог как новый материал для

внутрикостного остеосинтеза". Autorul, pentru prima dată în practica medicală, vine cu ideea utilizării știfturilor (tijelor), confecționate din corn de berbec în tratarea fracturilor oaselor tubulare. În monografie sunt prezentate avantajele utilizării lor față de cele confecționate din corn de bovine. Știfturile, confecționate din corn de berbec sunt mai durabile, mai elastice, nu irită țesuturile învecinate și se absorb după consolidarea oaselor fracturate.

Materiul expus este însoțit de un număr considerabil de imagini. La sfârșitul publicației se dă o vastă bibliografie pe 15 pagini.

O altă publicație a lui Nicolae Testemițanu, prezentă în colecția DU și care merită să fie menționată este monografia „Пути сближения уровней медицинской помощи городскому и сельскому населению Молдавской СССР”. A fost eduată în anul 1974 la editura „Știința” cu un tiraj de 1 750 exemplare, o monografie solidă de 304 pagini. Monografia tratează, în aspect științific, multilateral, problema lichidării diferențelor nivelului de organizare a asistenței medicale pentru populația urbană și rurală. Lucrarea conține un număr considerabil de tabele, scheme, diagrame, date statistice.

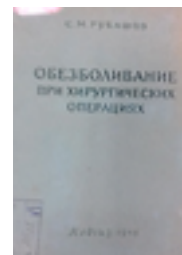

O deosebită valoare pentru comunitatea medicală națională constituie prezența în colecția BȘM a publicațiilor unuia din primele cadre didactice ale Institutului de Medicină din Chișinău, **Savelii Mironovici Rubașov**, chirurg, doctor în științe medicale, profesor, om emerit. A publicat circa 200 de lucrări științifice privind diferite probleme de patologii chirurgicale, deținătorul numeroaselor distincții de stat.

Prima monografie prezentă în colecția DU a Domniei sale, avându-l coautor pe N. P. Saharin, este intitulată „Огнестрельные ранения стопы”. A fost editată în anul 1947 la Editura de Stat a Moldovei, tirajul – 2 000 exemplare. În monografie pentru prima dată se realizează o sinteză a cercetărilor în acest domeniu, materialul prezentat bazându-se pe experiența a 1646 cazuri clinice din spitalele militare în anii 1944-1945. Publicația conține date statistice, imagini.

Următoarea monografie, semnată de S. M. Rubașov și prezentă în colecția DU este editată în anul 1948 la Moscova, editura Медгиз, 319 pagini. Poartă titlul „Обезболивание при хирургических операциях”. Constituie un ghid pentru medicii începători, după cum e specificat în subtitlul, unde sînt descrise cele mai avansate, pentru acel moment, metode de anestezie chirurgicală. Un paragraf aparte este consacrat etapelor istorice în aplicarea anesteziei în intervențiile chirurgicale în lume.

Această publicație este mai specială așa cum apariția ei corespunde cu jubileul de 100 de ani de la aplicarea în practica medicală universală a anesteziei în chirurgie.

În continuare ne vom referi la prezenta în colecția DU a primelor publicații a altei personalități remarcabile a medicinei autohtone, **Marc Izrailevici Ștemberg**, medic ginecolog-obstetrician, docent la Catedra de Obstetrică și Ginecologie a

USMF „Nicolae Testemițanu” la care a activat 47 de ani, laureat al Premiului de Stat al RM, autor a circa 275 publicații (monografii, articole), inclusiv a 4 manuale.

Prima publicație a Domniei sale cu titlul „*Некоторые вопросы организации акушерско-гинекологической помощи в сельском районе*” a fost editată în anul 1957 la editura de Stat a Moldovei. Este o broșură de 46 pagini cu un tiraj de 2000 exemplare. În lucrarea dată pentru prima dată se

face o încercare de a schita măsurile concrete de ameliorare a situației în problema dată. Experiența descrisă se referă la date concrete pentru satele raionului Strășeni, după cum este indicat în subtitlul lucrării, localitate în care timp de mai multi ani a activat M. I. Ștemberg.

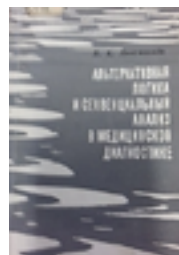
În anul 1958 această publicație apare și în limba română cu caractere chirilice, cu un tiraj de 3 000 exemplare.

Următoarea publicație este editată în anul 1965 cu titlul „*Акушерская наука в борьбе за здоровье матери и ребенка*”. Are 60 pagini, un tiraj de 3 500 exemplare. În lucrarea dată autorul abordează tema rolului superstițiilor și rămășiilor trecutului în mentalitatea oamenilor care influențează negativ asupra sănătății lor și indică metodele concrete de depășire și înlăturare a lor.

La fel de valoroase pentru comunitatea medicală națională constituie și publicațiile lui **Nicolae Anestiade**, chirurg, doctor în științe medicale, profesor, medic emerit, fost șef al Catedrei de Chirurgie facultativă a Institutului de Medicină din Chișinău. Majoritatea lucrărilor lui sunt consacrate problemelor devierilor fiziopatologice la bolnavii cu afecțiuni purulente și tumori pulmonare în rezultatul intervențiilor chirurgicale.

Prima monografie semnata de Nicolae Anestiade este editată în a. 1973 (tirajul – 1 600 ex.) cu titlul „*Алтернативная логика и секвенциальный анализ в медицинской диагностике*”, la editura „Știința” cu un număr de 88 pagini. Această lucrare este rezultatul cercetării științifice îndelungate ale autorului în domeniul aplicării metodelor matematice în diagnosticarea medicală, în scopul excluderii erorilor în acest aspect.

În anul 1975 apare la editura „Știința” una din cele mai valoroase lucrări ale lui Nicolae Anestiade cu titlul „*Патофизиологические сдвиги при неспецифических нагноительных процессах легких*” (tirajul – 2 300 ex.). Este și ultima, din păcate, editată postmortem, așa cum Domnia sa a plecat în eternitate foarte timpuriu, subit, la vârsta de doar 52 de ani. Monografia are 267 pagini, este rezultatul unei munci îndelungate, bazate pe cercetări personale profunde a problemei tratate. Materialul expus este însoțit de numeroase diagrame, formule matematice.

Colecția DU dispune și de publicațiile fostului rector al Institutului de Medicină din

Chișinău (1963-1986) **Vasile Anestiade**, doctor în științe medicale, patomorfolog, membru-corespondent al AȘRM. Are publicate peste 50 de lucrări, articole, monografiile consacrate problemelor de fiziologie, oncologie, cardiologie.

Prima monografie, prezentă în colecția DU cu titlul „*Атеросклероз артериї*” a fost publicată în anul 1967 la editura „Cartea moldovenească”, cu un tiraj de 3 500 exemplare. Materialul expus în monografie este rezultatul cercetărilor îndelungate a autorului în domeniul aterosclerozei, și anume a schimbărilor în pereții arterelor la etapa timpurie a maladiei și rolul lor în geneza aterosclerozei. Meritul autorului e că pînă la el nimeni nu a cercetat în acest aspect maladia în cauză, adică apariția schimbărilor în pereții arterelor pînă la declanșarea ei.

Monografia conține numeroase imagini color, diagrame, o vastă bibliografie pe 16 pagini.

Următoarea monografie a lui Vasile Anestiade, prezentă în colecție, apare în anul 1970 cu titlul „*Атеросклероз и эластика артериї*”, la aceeași editură „Cartea moldovenească” cu un tiraj de 2 000 ex. Deasemenea, ca și prima monografie, tratează problemele aterosclerozei, dar în alt aspect, morfologic. Lucrarea conține 114 imagini color, cu un comentariu detaliat, deasemenea, o vastă bibliografie.

II. PUBLICAȚII CU AUTOGRAFELE PERSONALITĂȚILOR NOTORII, CADRE DIDACTICE ȘI ȘTIINȚIFICE USMF

Colecția DU dispine și de o categorie de publicații, care, de asemenea, poartă calificativul de valori bibliofile, și anume publicațiile cu autografe valoroase, așa cum aparțin personalităților marcante din medicina națională. Aceste publicații au o mare importanță atât în aspect istoric cât și științific, ele reflectînd o parte din personalitatea care și-a lăsat, la propriu, „amprenta” în ea, semnătura și o dedicație, scrise de mîină.

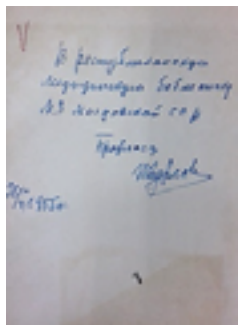
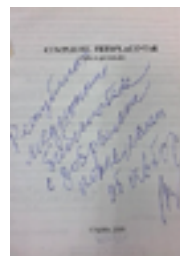
Autografele personalităților nu constituie doar o semnătură sau un text scris de mîna autorului, ele reprezintă o legatură dintre prezent și viitor, simbolizează și relația dintre autor și persoana care manifesta o oarecare apreciere pentru acesta.

Deci, autografele creează, astfel, o punte de legatură directă între autor cu cititorii săi, conferă cărților un plus de valoare, le personalizează, păstrîndu-le pentru posteritate.

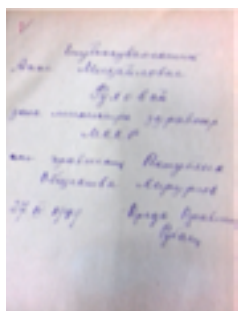
Astfel de publicații, care pe bună dreptate merită să rămînă pentru posteritate, conținînd autografele numelor notorii din medicina națională, cadre didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu”, sunt prezente și în colecția DU a BȘM. Și nu sînt într-un număr redus, numărul lor va continua să crească în timp. Ca regulă, aceste publicații sînt aduse în dar Bibliotecii, iar publicațiile cu autografe, în dedicațiile cărora nu se specifică că sunt aduse în dar Bibliotecii, de asemenea sînt valoroase prin prezența semnăturii unice a autorului.

În continuare ne vom referi doar la cîteva din cele mai semnificative autografe, prezente în publicațiile din colecția DU.

O onoare deosebită pentru BȘM constituie prezența autografului patriarhului medicinei naționale **Marc Izrailevici Ștemberg**, despre care s-a pomenit mai sus, medic ginecolog-obstetrician, docent la Catedra de Obstetrică și Ginecologie a USMF „Nicolae Testemițanu” la care a activat 47 de ani. Îl găsim în monografia cu titlul „Complexul fetoplacental”: (*aspecte perinatale*); publicație care are un autor colectiv: E. Gladun, M. Ștemberg, P. Stratulat, V. Friptu, V. Petrov, N. Corolcova.

Un alt autograf de importanță este prezent în monografia „Восстановление век и полости конъюнктивального мешка”, semnat de **Ivan Nicolaevici Kurlov**, cunoscut medic oftalmolog din Moldova, doctor în științe, fost șef al Catedrei de boli de ochi al Institutului de Medicină din Chișinău (1946-1959). Ivan Nicolaevici Kurlov face parte din pleada primelor cadre didactice ale Institutului de Medicină din Chișinău, autor a peste 50 lucrări științifice în domeniul oftalmologiei, autor a metodei originale de plastică chirurgicală la ochi.

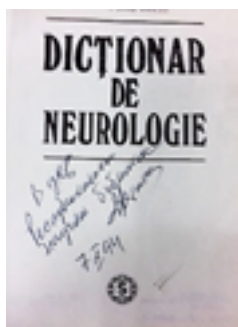

O deosebită importanță prezintă autograful lui **Savelii Mironovici Rubașov**, despre care s-a amintit mai sus, om emerit, unul din primele cadre didactice ale Institutului de Medicină din Chișinău. Autograful Domniei sale figurează în publicația cu titlul „Труды первого Республиканского Съезда хирургов Молдавии”.

Această publicație este valoroasă nu numai prin prezența autografului lui Savelii Mironovici Rubașov dar și prin faptul că include materialele Primului Congres republican al chirurgilor din Moldova.

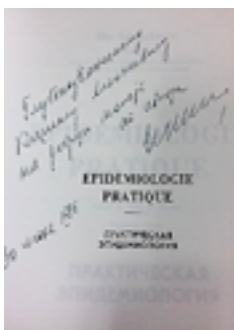

Următorul autograf la care ne vom referi aparține lui **Diomid Gherman** (colecția DU dispune de doua autografe a Domniei sale), patriarh al neurologiei naționale, primul doctor habilitat în domeniu, academician, savant recunoscut nu numai în țară dar și peste hotarele ei, autor a numeroase studii și cercetări științifice unice în domeniul neurologiei, promotor al unei direcții și școli științifice noi – *Vertebroneurologia*. A străbătut o cale de mai mult de 60 ani de activitate medicală, didactico-științifică și organizatorică. Pentru merite deosebite în activitate a fost apreciat cu înaltele titluri de Om Emerit al științei RM, Laureat al Premiului de Stat etc.

Primul autograf este prezent în „Dicționar de neurologie”, publicație donată Bibliotecii cu dedicația „В дар Республиканской Научной библиотеке”, urmată de semnătura sa personală și data - 7 februarie 1994. Publicația a fost editată la editura „Știința” a aceluiași an. Coautor al publicației – Cezar Ionel, doctor în științe medicale. Publicația este valoroasă nu numai prin prezența autografului Domniei sale dar și că este prima publicație în grafie latină de acest gen, adică dicționar explicativ în domeniul neurologiei.

Al doilea autograf semnat de Diomid Gherman îl găsim

în monografia „Așa a fost să fie...”, cu textul „În dar Bibliotecii Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, datat cu 7.07.2008. Este o publicație cu caracter autobiografic, cu un număr mare de ilustrații referitoare la calea de parcurs a omului emerit Diomid Gherman.

Un alt autograf de preț la care trebuie să ne referim aparține renumitului epidemiolog și imunolog **Eli Naumovici Șleahov**, doctor în științe medicale, om emerit în științe, profesor, șef al Catedrei de Epidemiologie și Imunobiologie al Institutului de Medicină din Chișinău din anul 1966, autor a 240 lucrări științifice, inclusiv, 10 monografii, deținător a 7 brevete de autor. Autograful este prezent în monografia „*Epidemiologie pratique*” cu subtitlul în limba rusă „*Практическая эпидемиология*”. Este o a 3-ia reeditare a monografiei, anul 1985, la o Imprimerie din orașul Lyon, Franța, cu aportul Fundației franceze „Merieux”, când sau împlinit 100 de ani de la descoperirea vaccinei antirabie și constituie o traducere din limba rusă în limba franceză, traducător fiind însăși autorul originalului.

Acestea sunt doar câteva din publicațiile – valori bibliofle, la care ne-am referit, selectate în baza primelor două criterii.

Va urma...

Bibliografie:

1. BACIU, Gh. *Profesori universitari, absolvenți ai USMF „Nicolae Testemițanu”*. Ch., 2012. 296 p.
2. *Enciclopedia populară medicală*. Rred. resp. Vasile ANESTIADE. Ch., 1984. 650 p.
3. *Enciclopedia Sovietică Moldovenească*. K., Vol. 2, 1971; Vol. 3, 1973; Vol. 5, 1975; Vol. 6, 1976.
4. GROSSU, Iu. *Cronica meditativă a unei promoții*. Ch., 2001. 450 p.
5. *Publicațiile cadrelor didactice și științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*: Ind. bibliogr. (1945-2015). Biblioteca Științifică Medicală. Ch, 2012-2016, Vol. 1 (pt. 1-2), Vol. 2 (pt. 1-2).
6. ȘTEMBERG, M. *O pleiadă de glorie*. Ch., 2009. 112 p.

7. *Кишиневский Государственный Медицинский Институт*. K., 1984. 319 p.
8. ШТЕМБЕРГ, М. И. *Минувших лет воспоминания*. K., 2005. 224 p.

CZU 027.7(478): 004.6

CURSURI ON-LINE – OPORTUNITATE OFERITĂ DE RESEARCH4LIFE

ONLINE COURSES - OPPORTUNITY OFFERED BY RESEARCH4LIFE

Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *In the article are described "AGORA on-line Course: Fundamentals of Information Literacy and Access to Global On-line Research in Agriculture", organized by the Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO, in Cooperation with RUFORUM (Research4Life). More than 1,500 audiences from around 100 countries participated in the courses, including a librarian from Scientific Library USARB.*

Keyword: *online courses, distance learning, Research4Life, AGORA*

Conceptul *educația pe tot parcursul vieții* a devenit un obiectiv major al sistemelor educative din întreaga lume. Un rol important îi aparține învățământului la distanță - procesului educațional caracterizat prin programe de pregătire ale căror componente sunt: utilizarea de resurse specifice învățământului informatizat, sisteme de comunicare la distanță, sistem tutorial, precum și autoinstruirea și autoevaluarea. Învățământul la distanță este o formă flexibilă de învățământ care oferă cursanților posibilitatea de a-și administra propriul proces de învățare în program convenabil. Dezvoltarea exponențială cunoscută de tehnologia informației și comunicațiilor în ultimii ani a condus la înregistrarea unei adevărate revoluții în domeniul instruirii asistate de calculator. Astfel, practica educațională a fost completată cu metode moderne de predare-învățare-evaluare, metode specifice societății informaționale.

Biblioteca Științifică USARB contribuie la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, oferind acces la o paletă variată de resurse științifice on-line, facilitând astfel și la învățarea la distanță. De pe pagina Web a instituției¹ este oferită posibilitatea accesării unui număr esențial de baze de date naționale și internaționale.

O metodă eficientă a învățământului la distanță sunt cursurile on-line. Este furnizată o gamă largă de soluții care permit învățarea continuă și îmbunătățirea

¹ (<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/baze-de-date>)

performanțelor profesionale.

Grație accesului la mai multe portaluri și baze de date, oferit de BŞ USARB, am avut posibilitatea să particip în perioada 10-21 septembrie 2018 la cursurile on-line oferite de Research4Life² - o platformă științifică ce oferă reviste și cărți electronice din domeniul sănătății, agriculturii, mediului, științelor conexe și științelor sociale. În portalul de formare Research4Life există linkuri către materialele de curs pentru cele cinci programe HINARI, AGORA (Access to Global Online Research in Agriculture, Fisheries and Forestry), OARE, ARDI și GOALI. Toate programele oferă instruire

personalizată și materiale educaționale suplimentare disponibile pe pagina de pornire Research4Life. Resursele sunt disponibile numai în limba engleză. Temele propuse pentru cursuri, webinare sau training-uri vizează unele dintre domeniile esențiale ale activității Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a Organizației Națiunilor Unite. Această listă este în mod constant revizuită și actualizată pentru a prezenta noi teme și subiecte. Conținutul portalului de formare este destinat bibliotecarilor, specialiștilor în domeniul IT, oamenilor de știință, cercetătorilor și studenților.

Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a Organizației Națiunilor Unite (ONU)³, în colaborare cu RUFORUM (Research4Life)⁴ a anunțat în septembrie 2018 cursurile on-line „AGORA On-line Course : Fundamentals of Information Literacy and Access to Global On-line Research in Agriculture = Fundamentele alfabetizării informaționale și accesului la cercetarea on-line în agricultură (AGORA)”⁵ cu scopul de a spori cercetarea agricolă în țările în curs de dezvoltare prin susținerea accesului la literatura de specialitate din domeniile: agricultură, alimentație, știința mediului și științele sociale conexe. Cursurile au fost promovate în limbile engleză, franceză și spaniolă. De aceste cursuri au beneficiat peste 1500 de audienți (cercetători, cadre universitare, bibliotecari, specialiști din domeniul IT, alte categorii de practicieni și studenți), din peste 100 de țări eligibile pentru programele Research4Life, din grupurile A și B (țările din grupa A au acces gratuit la AGORA, instituțiile din țările grupului B trebuie să plătească 1500 USD pe an pentru a accesa colecțiile Research4Life).

La varianta franceză a cursurilor „Bases de la maîtrise de l'information et de l'accès à la recherche mondiale en ligne sur l'agriculture (AGORA)” s-au înregistrat circa 320

² <https://www.research4life.org/>

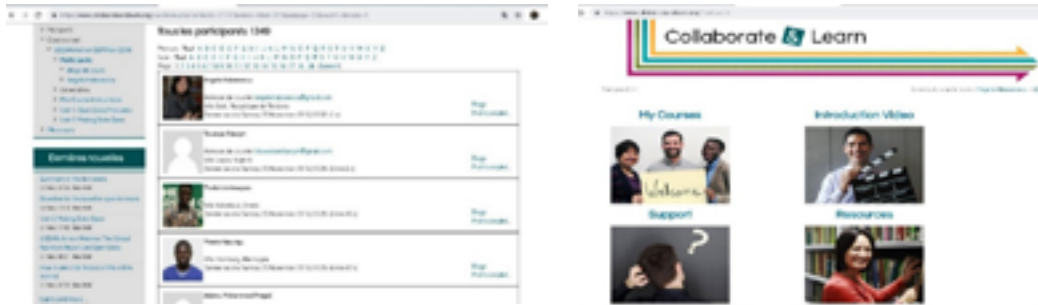
³ <http://www.fao.org/home/en/>

⁴ <https://www.research4life.org/>

⁵ <http://aims.fao.org/online-courses/agora>

Formare profesională

de participanți din 35 de țări. Ca moderatori și consultanți au fost doamnele Imma Subirats și Alice Van der Elstraeten, specialiști în managementul informațiilor în echipa

AGORA la ONU pentru Alimentație și Agricultură. În acest curs toate programele de pe platforma Research4Life au fost prezentate succint, obiectul unei analize detaliate fiind AGORA.

Cursul a fost format din două module și șase lecții:

Modulul 1: Identificarea, accesul și utilizarea resurselor informaționale.

Cursanții au studiat în acest modul elementele de bază ale alfabetizării informaționale, inclusiv identificarea surselor de informare (primare, secundare și terțiare) și evaluarea lor, dezvoltarea strategiilor de cercetare și familiarizarea cu tehnicile de cercetare. El a fost structurat în trei lecții: identificarea surselor de informare, utilizarea lor, citarea și alcătuirea corectă a referințelor.

Modulul 2: Accesul la cercetarea on-line la nivel mondial în agricultură (AGORA).

În acest modul a fost oferită o analiză în detalii a conținutului programului AGORA, a criteriilor de eligibilitate, a modului de abonare și a resurselor educaționale

oferite. Suplimentar s-a propus și o lecție opțională de utilizare a bazei de date SCOPUS.

Fiecare cursant a avut posibilitatea de a se înregistra și crea profil personal pe platforma pentru studii „Collaborate&Learn”⁶, gestionată de FAO, primind prin e-mail parola. Timp de unsprezece zile audienții au studiat materialele

educaționale oferite de pe platforma cursului (ghiduri, lecții, tutoriale și videoclipuri), au participat la discuții în chat-uri la orele stabilite în orar. Lecțiile cursului au fost disponibile în format pdf, puteau fi ușor descărcate și citite offline în timpul potrivit, oricând și oriunde. Tot pe platformă

⁶ <https://www.collaborateandlearn.org/?redirect=0>

Formare profesională

putea fi consultat un calendar, elaborat de formatori, care informa participanții la cursuri cu privire la datele și evenimentele importante legate de formare, cum ar fi evaluări, tutoriale, lansarea noilor module etc.

Cursurile au fost finalizate cu susținerea examenului - o evaluare on-line a cunoștințelor obținute. Audienții care au luat o notă mai mare de șase, au intrat în posesia certificatelor de participare cu indicația punctajului obținut la evaluarea finală.

Participanții au remarcat demersul științific obiectiv și riguros al bazei de date AGORA și a platformei Research4Life. A fost o deschidere spre informare, spre schimbare și formare continuă pe tot parcursul vieții, aceste proprietăți reprezentând cerințele dezvoltării societății de azi - cea a cunoașterii.

Referințe bibliografice:

1. Access to Research in the Developing World. Research4Life [on-line] [citat 10 noiembrie 2018]. Disponibil: <http://www.research4life.org/>
2. AGORA. Access to Global Online Research in Agriculture [on-line] [citat 8 noiembrie 2018]. Disponibil: <http://www.fao.org/agora/en/>
3. AGORA Online Course : Fundamentals of Information Literacy and Access to Global Online Research in Agriculture [on-line] [citat 5 noiembrie 2018]. Disponibil: <http://aims.fao.org/online-courses/agora>
4. Biblioteca Științifică USARB. Web site [on-line] [citat 5 noiembrie 2018]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/baze-de-date>

CZU 027.7-057.86

**BIBLIOTECARI - FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ
ÎN PROIECTUL TEACH ME**

*CONTINUING PROFESSIONAL TRAINING OF BALTI LIBRARIANS
THROUGH TEACH ME PROJECT*

Elena STRATAN

Abstract: *Between September 11 and October 30, 10 librarians, university assistants at the Basics of Information Culture course, along with 60 university teachers have benefited from the innovative pedagogy courses developed within the TEACH ME project.*

Keywords: *continuing professional training, TEACH ME project, librarians, innovative pedagogy, advanced training technologies, internet, social bookmarking, online safety*

10 bibliotecari, Lilia Ababii, Tatiana Prian, Mihaela Staver, Ana Nagherneac, Elena Țurcan, Angela Hăbășescu, Gherda Palii, Taisia Aculova, Olga Dascal, Snejana Zadainova, asistenți universitari la cursul Bazele Culturii informației, alături de 60 cadre didactice universitare, au beneficiat de cursurile de pedagogie inovativă, elaborate în cadrul proiectului [561820-EPP-1-2015-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP Creating Moldovan E-Network for promoting innovative e-teaching in the continuing professional education \(TEACH ME\)](#) și autorizate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, beneficiind de FPC în perioada 11 septembrie - 30 octombrie: „Strategii de învățare eficientă” – 5 ECTS; „Tehnologii avansate de instruire prin utilizarea TIC-5 ECTS”. Coordonator instituțional al Proiectului: dr. Valentina PRIȚCAN, proectorul pentru relații externe și activitate științifică.

Profesorii Valeriu CABAC, prof. univ., dr., Corina NEGARA, conf. univ., dr., Eugeniu CABAC, conf. univ., Lora CIOBANU, conf. univ., dr., Valentina PRIȚCAN, conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA, conf. univ., dr., Veronica RUSOV, lect. univ., au abordat [subiecte](#) privind Strategii de învățare eficientă, specificul învățării vizuale, descrierea stilului vizual de învățare, tehnologiile de învățare vizuală, recomandări pentru realizarea eficientă a învățării vizuale, au realizat sesiuni dedicate învățării bazate pe probleme, au provocat formabilii să exploreze tainele internetului, tehnologiile de căutare a informației

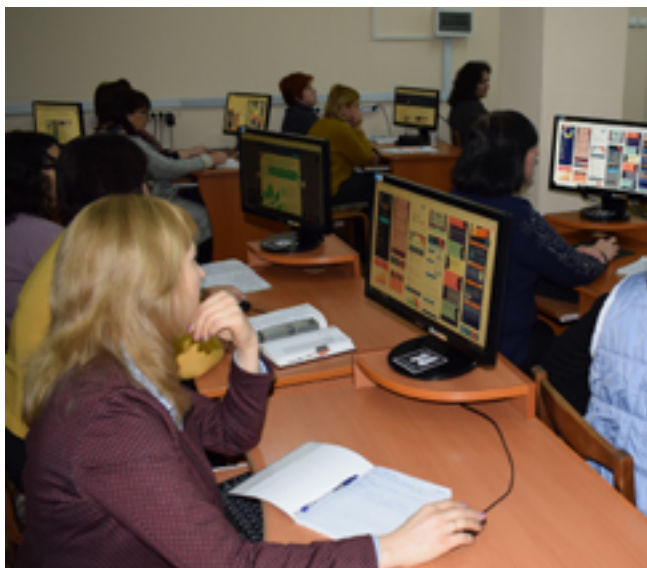
Formare profesională

pe internet, social bookmarkingul, să gestioneze conturi, etica și siguranța online, conduită în spațiul virtual, norme de comportament specifice – pentru e-mail, forum, rețele sociale, bloguri etc.

La finalul instruirii audienții au intrat în posesia Certificatului autorizat.

Cunoștințele obținute de bibliotecari vor fi aplicate atât la cursul Bazele Culturii Informației cât și la formarea profesională continuă a bibliotecarilor din învățământ.

Despre proiect:

1. <http://teachme.ust.md/>
2. <https://sites.google.com/site/usarbateachme/despre-proiect>
3. <https://www.facebook.com/Teach-Me-implementare-USARB-924793717688257/>

CZU 027.7(478)

**DURABILITATEA PROIECTULUI MISISQ ÎN REPUBLICA MOLDOVA
în loc de ARGUMENT**

*MISISQ PROJECT SUSTAINABILITY IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA
instead of ARGUMENT*

Elena HARCONIȚA

Abstract: *The MISISQ Project - Modern Information Services for Improvement Study Quality, held in the period 2013-2016, had as applicants European colleagues from the Library of Kaunas University of Medicine, Lithuania, director Meilė Kretavičienė, Scientific Library of Nicolae Testemitanu State University of Medicine- Liubovi Karnaeva, National Coordinator, Director of the Scientific Library, Riga Technical University, Latvia, Hungary - University of Debrecen and Romania - "Iuliu Hatieganu" University of Medicine and Pharmacy in Cluj-Napoca, have ensured an efficient management, a high organizational culture, mobility platforms, training and integration into the international professional community for Moldovan librarians.*

Keywords: *MISISQ Project, university libraries, performance management, mobility*

Incredibil de repede au trecut ultimii cinci ani, care au marcat semnificativ viața bibliotecilor universitare, a însăși instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova.

Pentru prima dată șapte biblioteci din spațiul academic au participat într-un proiect impunător, un proiect comun cu considerabile implicații internaționale, care a revoluționat domeniul biblioteconomic moldav, finalizând cu rezultate excepționale: crearea spațiului informațional academic unic: catalogul partajat pe Platforma ExLibris PRIMO, e-repozitoriile instituționale, formarea formatorilor și consolidarea culturii informației. Aceste componente importante au schimbat, au modelat și, indiscutabil, au modernizat paradigma ofertei infodocumentare în susținerea învățământului superior de calitate din RM.

Proiectul MISISQ - Modern Information Services for Improvement Study Quality =Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor, desfășurat în perioada 2013-2016, i-a avut în calitate de aplicanți pe colegii europeni de la Biblioteca Universității de Științe Medicale din Kaunas, Lituania, director Meilė Kretavičienė, coordonator național – Biblioteca Științifică Medicală USMF „N. Testemitanu”, director Liubovi Karnaeva. Bibliotecile universitare din Lituania, Letonia – Universitatea Tehnică din Riga, Ungaria – Universitatea din Debrecen și România – Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hatieganu” din Cluj-Napoca, au asigurat un management performant, o înaltă cultură organizațională, platforme de mobilitate, instruire și integrare în comunitatea profesională internațională pentru bibliotecarii moldoveni.

Raportul ALA din 2018, la care face referință dr. Hermina Anghelescu susține „rolul neprețuit al bibliotecilor și al lucrătorilor din bibliotecă în comunitățile lor, prin eforturile lor de a transforma viața prin educație și învățare de-a lungul vieții.” Mai multe

Formare profesională

studii efectuate în SUA se referă la semnificația, rolul, amenințările și oportunitățile cu care se confruntă bibliotecile în lumea de azi. Totuși cercetătorii afirmă că rolul bibliotecii rămâne a fi unul stabil având la dispoziție instrumente precum cartea, tehnologiile care extind accesul la informații, pregătirea profesională a angajaților.

În acest context Proiectul MISISQ a deschis o nouă pagină atât în progresul bibliotecilor universitare, cât și în dezvoltarea și parteneriatului, potențialul bibliotecilor universitare, tendința lor de a se transforma în ritmul vremii și de a rămâne cât mai utile în spațiul academic și nu numai.

Volumul conține lucrările conferinței internaționale MISISQ: Implicare. Creativitate. Sustenabilitate, desfășurată la Chișinău la 2 ani după încheierea oficială a Proiectului. În vara acestui an a avut loc și o monitorizare din partea Oficiului Erasmus+ în Moldova, sprijinit de Uniunea Europeană, la care fiecare participant a relatat despre semnificativele realizări în perioada postproiect. Dezvoltarea celor trei obiective fundamentale nu s-a oprit odată cu încheierea Proiectului, ci a continuat prin implicațiile merituozitate ale bibliotecarilor și partenerilor din Europa, aducând eficiență și relevanță domeniului de învățământ și biblioteconomic asigurând durabilitatea Proiectului prin instrumentele, metodologiile, echipamentele și deschiderea către comunitatea academică.

Cele șapte biblioteci au reușit să creeze un spațiu informațional academic unic, cu șanse egale de acces la informație pentru toți. Soft-ul Integrat de Bibliotecă ALEPH a fost implementat concomitent în cele șapte biblioteci universitare din Moldova la finele anului 2015. Bazele de date au fost comasate în urma convertirii din diferite sisteme: TINLIB, Q-Series, TinRead, după care au urmat diverse și voluminoase redactări. În anul 2015 a fost pus în funcțiune nucleul spațiului informațional academic – LibUniv Catalog¹ - catalogul colectiv partajat al Consorțiului bibliotecilor universitare din Moldova: Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a Universității Agricole de Stat din Moldova, Biblioteca Științifică a Academiei de Științe Economice din Moldova, Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Biblioteca Tehnico-Științifică a Universității Tehnice din Moldova.

Printr-o singură căutare se pot regăsi resursele informaționale concomitent șapte biblioteci, inclusiv în bazele de date abonate și din acces deschis. Catalogul partajat a devenit un instrument de informare bibliografică centralizat ce conține toate tipurile de resurse existente în bibliotecile partenere. Sistemul integrat de bibliotecă ALEPH, un sistem menit să asigure accesul operativ și de calitate al utilizatorilor la informație, oferă bibliotecilor instrumente accesibile și flexibile pentru a satisface cerințele utilizatorilor actuali și potențiali.

Implementarea și dezvoltarea Catalogului partajat a solicitat eforturi considerabile din partea bibliotecarilor-catalogatori și a administratorilor de sistem, care cu sprijinul specialiștilor de la Compania ExLibris, au creat grupuri de lucru și au participat la instruirii de nivel local, național și internațional, acumulând și efectuând schimb de cunoștințe și experiențe etc. Catalogarea corporativă se bazează pe principiul elaborării unei singure descrieri bibliografice a documentului, conform normelor și regulilor unanim acceptate, economisind timpul pe care îl cheltuiau

¹ <http://primo.libuniv.md/>

înainte toate bibliotecile, descriind unul și același document.

Cum a evoluat conținutul catalogului colectiv de la lansare până în prezent, cum s-au descurcat catalogatorii și administratorii de sistem, cum au acționat grupurile de lucru Catalogare și Circulație, Administrare, Repozitorii instituționale și Cultura Informației?

Răspuns la aceste și alte întrebări, informații despre tendințele, experiențele și bunele practici ale domeniului le vom afla din lucrările publicate în acest volum și structurate în corespundere cu secțiunile Conferinței: *Sisteme corporative moderne de biblioteci; Depozite instituționale ale bibliotecilor universitare; Cultura informației: modele, standarde, experiențe*, la care au fost prezentate 30 de comunicări.

Cu studii deosebit de captivante au venit invitații din SUA, Lituania, Letonia, România, Ucraina: dr. Hermina Anghelescu, *Biblioteci și bibliotecari într-o lume în schimbare: amenințări și oportunități/Libraries and Librarians in a Changing World: Threats and Opportunities*; dr. Meile Kretavičienė *Облачные вычисления в библиотеках*, Daiva Jurksaitiene, *The power of library: new features of the ALEPH & PRIMO*; Линда Браже, Лариса Левинока, Сармите Краузе. *Внедрение системы поиска информации в Научной Библиотеке Рижского Технического Университета и других библиотеках Латвии*; dr.-inginer Angela Repanovici *Open Access secong generation*, Oksana Brui, Iryna Bankovska. *Prospects for shared cataloguing and joint representation of library resources in Ukraine*.

Despre efectele Proiectului MISISQ au vorbit reprezentanții bibliotecilor academice naționale, prima comunicare fiind axată pe *Creșterea utilizării sistemului de căutare PRIMO în circuitul informațional din RM*, autori: Lubovi Carnaeva, Elena Railean. În scopul adaptării și îmbunătățirii sistemului de căutare a informațiilor, în toate instituțiile beneficiare, a fost realizat studiul comparativ (2016, 2018) rezultatele căruia confirmă relevanța catalogului pe platforma Primo Ex-Libris, noutatea apariției în spațiul informațional și educațional național, eficiența și potențialitatea lui.

Controlul de autoritate – factor determinant al calității catalogului electronic partajat, Gangan Irina, Negură Adela, Biblioteca Științifică Medicală USMF „Nicolae Testemițanu”, care au informat despre două baze de date interconectate în catalogul colectiv: înregistrări bibliografice și de autoritate, care continuă să fie completate zilnic. Bibliotecarii universitari asigură dezvoltarea și optimizarea calității Catalogului electronic partajat, respectând regulile internaționale și standardele de catalogare, cu multă corectitudine controlul de autoritate pentru a facilita accesul la informații.

Crearea și revizuirea înregistrărilor de autoritate în contextul catalogării partajate (LibUnivCatalog), dezvoltarea metodologiilor de lucru prin prezentarea unor soluții eficiente în rezolvarea problemelor ce apar în procesul de catalogare, indexare și control de autoritate în LibUnivCatalog, subiectul abordat de Alexandra Cojuhari de la Biblioteca Centrală Universitară USM.

La procesul de descriere analitică, ca parte componentă în catalogarea corporativă, s-a referit Lina Mihaluța și Angela Hăbășescu de la Biblioteca Științifică USARB, semnalând, de asemenea, efortul bibliotecarilor USARB de a crea instrumente de lucru în vederea facilitării acestui proces: ghiduri metodice bazate pe experiențe bălene: *Descrierea analitică a articolelor din publicații periodice și culegeri în software ALEPH; Descrierea bibliografică analitică în sistemul automatizat TINLIB V 410; Indexarea pe subiecte*.

Formare profesională

În prezentarea *Fișierul de autoritate nume de persoane: Probleme și soluții*, Habașescu Silvia, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova, descrie procesul de unificare a fișierelor de autoritate nume de persoane într-un fișier de autoritate comun, redactarea și unificarea vedetelor de autoritate devenind unul dintre cele mai importante obiective ale implementării modulului Catalogare. Actualmente sunt redactate toate vedetele de autoritate nume de persoane ale cadrelor profesoral - didactice din instituțiile partenere.

Ala Susarenco, în comunicarea *Regăsirea informației în PRIMO ALEPH prin eficientizarea creării subiectelor tematice* prezintă experiența Bibliotecii Științifice a UPS „Ion Creangă”, care susține că listele de autoritate a vedetelor de subiect necesită o redactare fundamentală, dar nu înainte de a aproba o Politică comună unanim acceptată de toate bibliotecile participante și de elaborarea unei metodologii de creare a vedetelor de subiect, fapt ce se va solda cu prestarea informației de calitate utilizatorilor.

Despre unele metodologii actuale de evaluare a sistemelor de investigare a informației, metodologii care, în perspectivă, ar putea fi aplicate la măsurarea eficienței sistemelor de acest fel din Republica Moldova relatează Viorica Lupu de la BRȘA.

Orice universitate sau bibliotecă universitară trebuie să își construiască repozitoriul instituțional, prin intermediul căruia să faciliteze accesul comunității științifice la propriile „ produse”. Scopul acestuia ar fi să pună la dispoziție toate tezele de doctorat, diferite lucrări și publicații relevante ale universității prin intermediul unei platforme tehnice centrale. Acest lucru necesită crearea unor condiții legale și organizatorice pentru furnizarea materialelor în format electronic.

Crearea unui astfel de serviciu, de mult timp implementat în bibliotecile americane și europene, a fost posibilă la fel în acest Proiect, Liubovi Karnaeva și Viorica Lupu au generalizat acest subiect în comunicarea *Repozitoriile digitale ale universităților din Republica Moldova – exigențe și perspective de dezvoltare*. Astfel, în Republica Moldova, au apărut și se dezvoltă în baza softului Dspace, șapte repozitorii digitale, dintre care:

conținut multidisciplinar:

- Repozitoriul instituțional al Universității de Stat din Moldova IR MSU;
- ORA USARB (Open Research Archive) a Universității de Stat „Alecu Russo” din

Bălți;

- Repozitoriul digital al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”(DIR-SPU);
cu conținut specializat:

- Repozitoriul instituțional în domeniul științelor agricole (IRAS SAUM);
- Repozitoriul instituțional în domeniul științelor medicale (IRMS);
- Repozitoriul instituțional în domeniul științelor economice (IREK);
- Repozitoriul instituțional al Universității Tehnice a Moldovei (IRTUM).

Numărul total de documente stocate constituie circa 12 900 de publicații, cele mai multe fiind înregistrate în repozitoriul cu profil medical, urmat de repozitoriul universității din Bălți și de cel cu profil agricol.

Despre *Repozitoriile instituționale* recent create, au vorbit colegii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, USARB, UPS „Ion Creangă”, USM, ASEM: *On creation of the institutional repository at the State University of Medicine and Pharmacy (Alexandru Colesnicov, Ludmila Malahov); Repozitoriul instituțional în domeniul științelor medicale al*

Formare profesională

Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în viziunea comunității academice (Elena Carpovici, Tamilla Barova); *Vizibilitatea și internaționalizarea USARB prin Repozitoriul Instituțional* (Igor Afatin, Lina Mihaluța, Tatiana Prian); *The impact of institutional repository development on the researcher Visibility: case study on SPU „Ion Creangă”* (Irina Ciornaia); *Repozitoriul instituțional ca instrument de formare a captialului de cercetare, cazul Universității de Stat din Moldova* (Ecaterina Zasmenco, Alla Corovai); *Instrumente inovative pentru promovarea arhivelor electronice deschise* (Ana Gudima, Natalia Cheradi, Elena Railean, Ina Nicuță).

Colecțiile IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh s-au extins ca număr și gen datorită colaborării cu subdiviziunile universității: Departamentul Știință, Centrul Editorial-Poligrafic „Medicina”, catedrele, în prezent include 4 635 de documente: articole, brevete, manuale și materiile didactice, monogafii, autoreferatele tezelor de doctor, doctor habilitat, teze de doctorat. 72% de respondenți sunt dispuși să plaseze publicațiile proprii în IRMS, majoritatea respondenților exprimă acord total privind IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh ca modalitate de promovare instituțională și apreciază înalt - 40,8% majorarea numărului de citări a publicațiilor cercetătorilor.

Analizând impactul Repozitoriului instituțional Open Research Archive (ORA) USARB, conform rapoartelor Google Analytics pentru anul 2018 acesta a fost accesat de circa 53 mii de utilizatori ce au efectuat 55 mii de sesiuni, vizualizând peste 24 mii de pagini. Acoperirea geografică a sesiunilor includ astfel de țări precum R. Moldova, România, Statele Unite, Franța, Ucraina, Russia, Germania, Canada și Italia.

În cadrul unui sondaj, realizat la BȘ ASEM, respondenții au sugerat următoarele recomandări pentru promovarea repozitoriului instituțional IREK în rândul cercetătorilor ASEM: promovarea activă a repozitoriului instituțional la toate forurile științifice ale universității; utilizarea rețelelor sociale pentru a informa despre repozitoriul instituțional; motivarea doctoranzilor, care publică mai frecvent rezultatele cercetării în IREK; utilizarea instrumentelor de comunicare modernă: e-mail, Viber, Messenger pentru promovarea repozitoriului; formarea deprinderilor de auto-arhivare pentru optimizarea publicării în IREK. De asemenea, pentru promovarea activă a repozitoriului instituțional IREK, sunt popuse: Campaniile de marketing cross-media realizate în parteneriat, concursuri, chestionare, valorificarea feedback-ului din partea utilizatorilor.

„Aspectul „information literacy”, adică capacitatea studenților și a cercetătorilor de a putea interacționa eficient cu datele în format electronic trebuie să fie o sarcină de bază a oricărei biblioteci universitare. Cu cât devin mai complexe posibilitățile electronice de furnizare a informațiilor, cu atât este mai stringentă necesitatea ca toți membrii universității să beneficieze de noile oportunități. De aici rezultă necesitatea dezvoltării sarcinilor tradiționale ale bibliotecilor, cum ar fi, de exemplu, consilierea clienților în utilizarea cataloagelor și a instrumentelor de căutare. În prezent, la o serie de universități europene și americane astfel de cursuri sunt obligatorii pentru fiecare student și fac parte din curricula universitară”, susține Prof. Dr. Wolfram Neubauer, directorul Bibliotecii universitare din Zürich, Elveția.

Bibliotecile universitare din R. Moldova, conștientizând rolul lor de instituții informaționale, și-au asumat responsabilitate înaltă pentru formarea culturii informației, astfel procesul de instruire informațională a fost activizat odată cu realizarea Proiectului MISISQ.

Formare profesională

Bibliotecile, în calitatea lor de structuri importante ale societății, sunt cele mai bine plasate pentru a asigura transferul și continuitatea cunoașterii, pentru a răspunde cu maximum de promptitudine nevoilor informaționale actuale, menționează dr. Silvia Ghinculov în comunicarea *Biblioteca universitară – sursa cunoașterii în societatea contemporană*.

Secțiunea *Cultura informație: modele, standarde, experiențe* a inclus subiecte privind experiența și practicile de promovare a culturii informației în bibliotecile universitare a USMF „Nicolae Testemițanu”, USARB, UTM, UASM, ASEM, UPS „Ion Creangă”: Silvia Ghinculov, *Biblioteca universitară – sursa cunoașterii în societatea contemporană*; Elena Harconița, Elena Stratan, Lilia Ababii, *Cultura informației bibliotecarului universitar: tendințe și efecte*; Natalia Zavtur, *Impactul culturii informației: contribuția bibliotecii universitare*; Ludmila Răileanu, Mihaela Staver *Cultura informației în planurile de învățământ USARB*; Vera Sobețchi, Ludmila Costin, Viorica Lupu, *Formarea culturii informației în bibliotecile universitare – element vital în cadrul general al învățării pe tot parcursul vieții*; Elizaveta Vedean, Aliona Otgon. *Cultura informației în contextul învățării pe tot parcursul vieții*; Silvia Habașescu, Elena Pancratov, Svetlana Studzinschi, Alla Iarovaia. *Cultura informației – obiectiv strategic în activitatea Bibliotecii Științifice ASEM*, Ecaterina Scherlet, *Competențe în cultura informației – factor cheie în realizarea învățământului de calitate*.

Impactul Culturii informației în biblioteca universitară este abordat de N. Zavtur în comunicarea *Impactul culturii informației: contribuția bibliotecii universitare*. Formarea specialiștilor la etapa actuală presupune obținerea atât a competențelor profesionale cât și a celor informaționale. Raționamentele conglomerază: însușirea și exercitarea profesiei, interacțiunea și comunicarea umană, dezvoltarea personală - sunt de neconceput fără aptitudini și deprinderi informaționale. Acestea reprezintă cerințe inerente ale societății informaționale care, odată cu dezvoltarea, au evoluat către o necesitate globală - formarea culturii informației.

Autoarea se referă la tehnica LibQUAL, o adaptare la biblioteconomie a tehnicii de evaluare de business SERVQUAL. Idee ce constă în identificarea și evaluarea decalajului dintre așteptările clienților și rezultatele obținute. Tehnica LibQUAL este activ folosită de bibliotecile din SUA, Canada, Marea Britanie, Germania, Australia etc. Impactul culturii informației la nivelul valorilor, competențelor informaționale (cunoaștere), la nivelul competențelor informaționale (aplicare, în baza standardelor internaționale), la nivel social (mediul universității):

Bibliotecarii universitari din Republica Moldova au dezvoltat sistematic conceptele, programele, resursele și instrumentele de predare pe care le aplică formarea cunoștințelor și abilităților studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor.

Colegii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, au remarcat că pe lângă Cursul Bazele Culturii Informației, integrat în planurile de învățământ în USMF din anul 2009, BȘM organizează diverse activități de informare: cursuri de instruire individuală și în grup, mese rotunde, seminare, traininguri, zile de informare, zile ale specialistului etc. În luna aprilie 2018, în cadrul Proiectului „North Carolina-Moldovan Library Partnership” au fost organizate cursuri de instruire cu privire la accesarea bazelor de date: „STAT!Ref Resources”, „Patient Cancer Library” pentru toate categoriile de beneficiari. Biblioteca colaborează eficient cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, organizând diverse activități (seminare, mese rotunde, expoziții, etc.) în

Formare profesională

vederea sporirii informării utilizatorilor cu privire la drepturile proprietății intelectuale.

La USARB formarea culturii informației utilizatorilor este unul din obiectivele prioritare în activitatea Bibliotecii Științifice. Biblioteca promovează anual disciplina Bazele Culturii informației studenților din anul I de la toate facultățile USARB (la secția zi și cu frecvență redusă), cursul fiind integrat în planurile de învățământ. Astfel, în perioada anilor 2013 – 2017, odată cu instituționalizarea legală a cursului Bazele Culturii informației, cei 9 - 10 bibliotecari, angajați prin plata cu ora ca asistenți universitari, au promovat circa 1 739 ore în 183 de grupe pentru 4 818 studenți. În acest sens fiind elaborate și videotutoriale disponibile pe sit-ul Bibliotecii, alături de Curriculum, Fișa unității de curs și Modulele cu un conținut nou, acumulat din participările bibliotecarilor în Proiecte naționale și regionale.

BRȘA dezvoltă programe distincte pe categorii de utilizatori. Complementar programelor de bază, biblioteca organizează instruirea studenților, cadrelor didactice și a cercetătorilor în cadrul unor programe speciale de dezvoltare a culturii informației „*In susținerea informațional-bibliografică a absolventului*” – mini - curs promovat la toate catedrele universitare, fiind destinat studenților de la ultimul an de studiu. Programul: „*Acțiuni de informare extramuros pentru cercetătorii agricoli*” este orientat exclusiv către cercetătorii și specialiștii din cadrul instituțiilor de cercetări științifice agricole din republică. „*Scientometrie. Științe deschise*” este organizat

în comun cu Departamentul Știință și Inovare al universității și este destinat cadrelor didactice și științifice universitare.

La BȘ ASEM, în scopul creșterii eficienței activității de educație economică, cercetare și dezvoltare a abilităților informaționale au fost elaborate și puse în aplicare programe pentru studenții anului I și III ciclul Licență, studenții anului I ciclul Masterat și Doctoranzi. Fișa disciplinei Cultura Informației, Materialele de curs sunt plasate pe sit-ul Bibliotecii și pe platforma SlideShare, Alături de profesori, bibliotecarii participă la întrunirile cu genericul „Teza de finalizare a studiilor: calitate și originalitate”, organizate pentru studenții anului III, ciclul Licență. Sunt organizate întruniri cu cercetătorii cu genericul „Ședința catedrei la bibliotecă”, în cadrul cărora angajații bibliotecii prezintă modele de elaborare a referințelor bibliografice în lucrările scrise și explicații cu referire la standard.

La BȘ UPS „Ion Creangă”: Modulul Cultura Informației din cadrul cursului „Cultura informației. Tehnologi informaționale”, integrat în curricula universitară din anul 2010, este orientat spre dezvoltarea capacităților cognitive, gândirii critice, obținerea cunoștințelor de cultură generală. Conceptele specifice Culturii informației se integrează în planurile de învățământ. Caracterul interdisciplinar al acestui modul influențează în mod direct studiile cercetarea și dezvoltarea profesională a studenților.

Unii cercetători ai domeniului susțin că din perspectivă tradițională factori de succes ai unei biblioteci sunt considerați ca fiind: colecțiile fizice, numărul angajaților, mărimea clădirii, numărul utilizatorilor din sălile bibliotecii etc. Însă din perspectiva modernă, în condiția diverselor optimizări și reducerilor de bugete, munca dintr-o bibliotecă poate fi privită printr-o atitudine foarte clară orientată spre utilizator. Astfel criteriile menționate anterior nu mai reprezintă un cadru de evaluare prin care valoarea bibliotecii universitare ar putea fi apreciată. Astăzi sunt importante serviciile pe care le oferă instituția infodocumentară, deaceea putem susține, cu certitudine, că cele șapte biblioteci și-au schimbat deja filosofia, iar efectele investițiilor din cadrul Proiectului MISISQ sunt și vor rămâne benefice pentru mulți ani înainte.

CZU 811.111:027.7(478)

**CURSURILE DE LIMBĂ ENGLEZĂ PENTRU BIBLIOTECARI (ESP),
2018, 23-25 AUGUST, MINSK, BELARUS**

*ENGLISH LANGUAGE COURSES FOR LIBRARIANS (ESP),
2018, 23-25 AUGUST, MINSK, BELARUS*

Lina MIHALUȚA

Abstract: *The author describes the participation of Balti librarians in the English Language Courses for Librarians (ESP) organized at the Fundamental Library of the Belorussian State University in Minsk in the framework of the Erasmus + Program, „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries [LNSS],” The training was promoted by Professor Gerard Cullen and trainer Valeriya Racheeva, the representatives of the project, The Pyramid Group, in Germany.*

Keywords: *Erasmus + Program, English language courses, librarians’ development, libraries reforming, Minsk training*

În perioada 21-27 august 2018, la Biblioteca Fundamentală a Universității de Stat din Belarus, în cadrul Programului Erasmus +, Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor [LNSS], au fost organizate *Cursurile de limbă engleză pentru bibliotecari (ESP)*.¹ La instruire au participat bibliotecari din universitățile partenere din R. Moldova și R. Belarus : Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, Universitatea de Stat “Alecu Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Belarus, Academia de Management pe lângă Președintele Republicii Belarus, Universitatea de Stat din Grodno, Universitatea Tehnică de Stat din Brest, precum și bibliotecari din Biblioteca Națională – partener asociat al Proiectului.

Instruirea a fost promovată de Profesorul Gerard Cullen și formatorul Valeriya Racheeva, reprezentanții parteneriatului proiectului „The Pyramid Group” din Germania.

USARB a fost reprezentată de Elena Harconița, director, Aculina Mihaluța, director adjunct, Igor Afatin, director adjunct Inormatizare, Valentina Topalo, bibliotecar principal la Biblioteca Științifică.

În corespundere cu Programul² echipa de proiect din Bălți a avut două prezentări înalt apreciate de formatorii europeni.

Timp de trei zile formabilii au luat act de resursele didactice interactive în acces deschis privind studierea limbii engleze (dicționare, manuale, video etc.) și au învățat cum să dezvolte abilități de comunicare eficiente pentru a-și îmbunătăți cunoștințele

¹ <https://library.bsu.by/index.php/about-library/9-home/1212-trening-anglijskij-yazyk-dlya-bibliotekarej>

² https://library.bsu.by/images/sampled/asiimages/featured/LNSS/ESP-EMI_Belarus_Moldovan_Training_23-25_July_18.pdf

Formare profesională

în domeniu. Au cunoscut

Trendul global al Limbii Engleze ca modalitate de instruire (EMI) în învățământul superior ce se referă la asimilarea cursurilor universitare prin intermediul limbii engleze, o limbă străină în contextul majorității Uniunii Europene și a țărilor partenere.

Bibliotecarii universitari au asimilat strategiile de căutare a resurselor privind învățarea integrată a conținuturilor și a limbii străine (CLIL), aceasta fiind „o abordare educațională dublă, în care un limbaj suplimentar este folosit pentru învățarea și predarea atât a conținutului cât și a limbii”.

A mai fost discutat programul preliminar al Conferinței finale a Proiectului LNSS, ce se va desfășura în zilele de 3-5 octombrie 2018 în Chișinău, Republica Moldova .

Participanților la trainig le-au fost înmânate Certificate.

De asemenea, în aceste zile bibliotecarii universitari moldoveni au beneficiat de vizite documentare la două dintre cele mai mari biblioteci din Europa: Biblioteca Națională a Republicii Belarus și Biblioteca Fundamentală a Universității de Stat din Belarus.

Formare profesională

Biblioteca Națională din Belarus, fondată la 15 septembrie 1922, una din cele mai mari și impresionante biblioteci din lume, are o construcție gigantică în forma unui romb cuboctaedron, luminat pe timp de noapte. Clădirea conține 23 de etaje și o înălțime de 73,6 metri. Este deschisă pentru public din anul 2006 și poate primi concomitent 2 000 de cititori iar sala de conferințe oferă 500 locuri.

Biblioteca găzduiește mai mult de două milioane de exponate, galerii de artă și o platformă de vizionare aflată la etajul al 23-lea. Panorama de pe platforma de vizionare arată o perspectivă interesantă asupra peisajului urban din Minsk, aflat în continuă evoluție.

Biblioteca Fundamentală a Universității de Stat din Belarus a fost înființată la 30 octombrie 1921 și este una dintre cele mai vechi și mai mari biblioteci universitare din Republica Belarus.

La începutul anului 1941 colecțiile Bibliotecii constituiau 200 mii de volume. În timpul ocupației hitleriste din Minsk, fasciștii au distrus majoritatea cărților, iar o parte din literatura valoroasă a fost dusă în Germania.

Astăzi Biblioteca Fundamentală a Universității de Stat din Belarus deține circa 2 milioane de volume; asigură servicii pentru 26 de mii de utilizatori, 820 de locuri în sălile de lectură și bibliotecile media, 139 de angajați cu normă întreagă, 8 săli de împrumut la domiciliu și 16 săli de lectură specializate. În fiecare an biblioteca achiziționează peste 20 de mii de exemplare de publicații noi, primește 427 titluri de periodice naționale și străine, realizează schimburi internaționale cu 93 de organizații științifice și educaționale din 24 de țări.

Menționăm importanța unor astfel de evenimente în instituțiile – parteneri care contribuie la dezvoltarea Proiectului, asimilarea de noi cunoștințe, experiențe, bune practici, consolidarea și întemeierea unor noi relații profesionale.

CZU 94(498)"19"(092)

REGINA MARIA a ROMÂNIEI (1875-1938)

QUEEN MARY OF ROMANIA

Radu MOȚOC

Abstract: *In the Centenary Year of the Great Union from 1918, Romfilatelia honors the memory of the Queen Mary introducing into circulation the postage stamp issue „80 years since Queen Marie’s passing into eternity”.*

Keywords: *Romania, Centenary Year of the Great Union, Queen Maria, postage stamps*

Romfilatelia cu ocazia Centenarului Marii Uniri din 1918, cinstește memoria **Reginei Maria** printr-o emisiune de mărci poștale pe care a intitulat-o: „**80 de ani de la trecerea la cele veșnice a Reginei Maria**”.

Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, Princesă a Marii Britanii și Irlandei, s-a născut pe 29 octombrie 1875, în Maria Britanie. Tatăl său, Alfred de Edinburg, Duce de Saxa Coburg-Gotha, era al doilea fiu al Reginei Victoria a Marii Britanii, iar mama, Marea Ducesă Maria Alexandrovna Romanova, era fiica Țarului Alexandru al II-lea al Rusiei.

Maria și-a petrecut copilăria și adolescența la reședința familiei din Eastwell Park, comitatul Kent.

Fig. 1. Colița nedantelată cu Regina Maria

Aranjamentele caselor regale fac ca în anul 1892, când Maria avea 17 ani, să se logodească cu viitorul Rege Ferdinand. În data de 10 ianuarie 1893, la Sigmaringen, are loc căsătoria, având ca martor chiar împăratul Germaniei, Wilhelm al II-lea.

După mariaj, tinerii căsătoriți sosesc în România unde au parte de o primire călduroasă. După decesul Regelui Carol I, în 1914, Maria devine Regină, alături de Regele Ferdinand.

Regina Maria „a întrupat aspirațiile cele mai înalte ale conștiinței românești. Prin modul cum a influențat în 1916 intrarea României în război și în 1918, când aproape numai datorită ei, Regele Ferdinand nu a ratificat dezastruasa pace de la București, Regina s-a așezat ca ctitorită a României întregite și ca una din cele mai mari figuri ale istoriei noastre naționale”, după cum mărturisea Constantin Argetoianu.

Fig. 2. Timbrul cu Regina Maria care poartă pe cap o diademă

Participarea efectivă la luptele duse în Moldova precum și prezența suveranei în spitalele de răniți, îi aduce apelativul de „Mama Răniților”.

Pentru răniții din spitale, ea a reprezentat un simbol al curajului neclintit. Regina Maria a cucerit inimile tuturor românilor prin naturalețe, eleganță și inteligență, prin dăruire și bunătate, dar mai presus de toate, prin iubirea față de țara sa. Aprecia costumele populare românești, pe care-l îmbrăca adesea cutreierând prin țară.

Pagini de istorie

Regina s-a stins din viață pe data de 18 iulie 1938, la Castelul Peleş. Prin testament a solicitat ca trupul să-i fie înhumat la biserica episcopală de la Curtea de Argeș, iar inima să fie păstrată într-o raclă la capela **Stella Maris** a reședinței din Balcic. După cedarea Cadrilaterului în anul 1940, inima reginei a fost mutată la Bran. Ulterior a fost păstrată la Muzeul Național de Istorie a României.

Primul timbru al emisiunii, cu valoarea nominală de **3 lei**, este ilustrat cu un portret al Reginei, în care suverana poartă coroana de la ceremonia încoronării de la Alba Iulia, din 15 octombrie 1922.

Al doilea timbru al emisiunii, cu valoarea nominală de **11,5 lei** are reprodus un alt portret în care Regina poartă pe cap o diademă.

Timbrul coliței nedantelate, cu valoarea nominală de **19 lei**, ilustrează o fotografie a Reginei, în care este îmbrăcată în stilul Belle-Époque.

Fig. 3. Portretul Reginei Maria cu coroana regală

Timbrele și colița sunt decorate cu flori de crin, extrase dintr-un tablou pictat de Regină.

Regina Maria mărturisea în memoriile ei: „Amintește-ți Poporul meu, că te-am iubit și că te binecuvântează cu ultima mea suflare”.

P.S. Informațiile provin din Buletinul tehnic emis de Romfilatelia.

CZU73.036(478)“19”(092)

ALEXANDRU PLĂMĂDEALĂ – SCULPTORUL ESENȚELOR

ALEXANDRU PLĂMĂDEALĂ – THE SCULPTOR OF BESSARABIAN ESSENCES

Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *In the article is described the exhibition dedicated to Alexandru Plămădeală, the great Bessarabian sculptor. The exhibition was organized on the occasion of the 130th anniversary of the birth of Alexandru Plămădeală in the reading room no. 3 Psycho-pedagogical, natural, real science. Arts of the Scientific Library USARB*

Keywords: *exhibition, Scientific Library USARB, reading room no. 3 Psycho-pedagogical, natural, real science. Arts, Bessarabian sculptors, Alexandru Plămădeală*

„Privită de pe acest mal al timpului, viața creatorului Alexandru Plămădeală poate fi asemuită cu o piesă de teatru, în care sublimul se împletește cu tragicul. Am ajuns să ne mândrim cu nonumentele de piatră cioplite de mâna lui, monumente care ar face onoare oricărei națiuni.”

Iurie Colesnic

Pământul nostru strămășesc a dat naștere mai multor figuri de valoare din domeniul științei și al culturii, care au avut de spus un cuvânt greu în progresul universal, scriind cele mai frumoase pagini în diverse domenii de activitate. Puțini sunt artiștii plastici de la început de secol, activitatea cărora să fi avut o rezonanță atât de adâncă în viața noastră cultural-artistică, cum este cea a sculptorului Alexandru Plămădeală.

În luna octombrie a anului 2018, către aniversarea a 130 de ani de la nașterea lui, în Biblioteca Științifică USARB au fost vernisate expoziții tradiționale și online, consacrate „maestrului basarabean de mari și personale resurse în domeniul sculpturii”.

Alexandru Plămădeală s-a născut la 9 octombrie 1888 în satul Buiucani din preajma Chișinăului, în familia preotului Mihai și al soției acestuia – Ecaterina, fiind al 17-lea din cei 18 copii ai acestora. Din fragedă copilărie a manifestat talentul de a modela și desena diferite chipuri.

În anii 1904-1908 urmează cursurile Seminarului Teologic din Chișinău, perioadă în care stabilește o trainică prietenie cu poetul Alexei Mateevici. Concomitent cu studiile la seminar, frecventează și cursuri de artă la Școala de Desen, condusă de pictorul Vladimir Ocușco. Mai târziu studiază arta plastică la Școala de Desen din Chișinău apoi, la Școala Imperială Superioară de Pictură, Sculptură și Arhitectură din Moscova, în atelierul sculptorului Serghei Volnuhin (1912-1916), absolvind-o cu distincție. După primirea diplomei pleacă la Petrograd (astăzi Petersburg) în căutarea de lucru. Se angajează în calitate de gravor de medalii la Monetărie. După 1918 se întoarce la Chișinău, unde este numit

în funcția de director al Școlii de Desen (1919), transformată ulterior în Școală de Arte Plastice. În prezent aici se află Colegiul Republican de Arte Plastice ce poartă numele marelui artist.

În anul 1920 inițiază fondarea Cercului Artistic din Basarabia (Societatea de Belle-Arte), fiind ales ca președinte. În perioada anilor 1925-1940 a organizat, la Chișinău, 11 Saloane de pictură, sculptură, desen, gravură și arte decorative. Din anul 1920 a participat la expozițiile colective de artă plastică regionale sau naționale, prilej cu care i s-au acordat mai multe premii.

Director al Școlii de arte, președintele Societății de Arte Frumoase, Al. Plămădeală a avut posibilitatea să realizeze, către sfârșitul vieții, încă o inițiativă. În 1939 este fondată Pinacoteca din Chișinău, alcătuită din 161 de operele-donații ale pictorilor basarabeni, printre care se aflau și trei sculpturi semnate de Al. Plămădeală.

Astfel a fost constituită temelia viitorului Muzeu Național. Un muzeu este o carte de vizită a unui popor. Marele istoric român Nicolae Iorga scria în anul 1939: „Muzeul nu este un lucru de lux, ci o necesitate. Acolo se formează gustul. Dar există oare mijloc mai potrivit decât să avem contact cu ceea ce a fost frumos în trecut, prin fotografii și obiecte însuși dintr-un muzeu istoric.”

„În galeria meștrilor basarabeni ai artelor plastice, sculptorul Al. Plămădeală ocupă un loc deosebit de important, atât prin bogăția creației sale, cât și prin rolul ce l-a avut ca director și profesor al Școlii de Arte Frumoase din Chișinău.

Ca sculptor el a creat opere de înaltă valoare artistică, ca pedagog a educat o generație întreagă de artiști plastici basarabeni...”, scrie A. Cîndea în lucrarea „Alexandru Plămădeală. Schiță biografică” (Ch., Cartea Moldovenească, 1959) - un omagiu adus artistului plastic și pedagogului la aniversarea a 70 de ani de la naștere. Autorul rememorează și evidențiază principalele etape din viața eminentului sculptor basarabean.

Un alt studiu ce se referă la creația artistului, care, după părerea autoarelor, nu este încă pe deplin valorificat de critica noastră de specialitate, este lucrarea „Alexandru Plămădeală : sculptor” (Ch., Literatura artistică, 1981). Sofia Bobernaga și soția artistului Olga Plămădeală fac referință la biografia, studiile și creația maestrului, menționând următoarele: „În

creația sculptorului funcționează cele mai bune tradiții ale plasticii asimilate atât în timpul studiilor la Școala de pictură, sculptură și arhitectură din Moscova, din vizitele fructuoase în atelierele lui Serghei Conioncov, Ana Golubchina, Alexandr Matveev, cât și în timpul călătoriei sale prin Italia și Franța, unde a studiat capodoperele lui

Donatello, Michelangelo, Roden, Burdel, Despio și Maiol.” Textul lucrării este propus în limbile română și rusă.

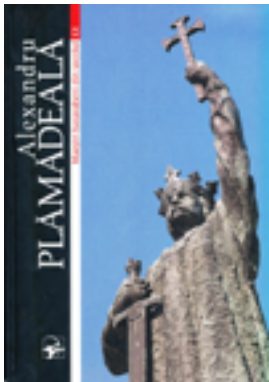
Sărbători pentru suflet

Cartea „A patra dimensiune” (Ch., Hiperion, 1991), semnată de Lucia Purice și Vlad Zbîrciog, abordează, în linii principale, operele unor plasticieni care și-au afirmat, în parametri bine conturați, un făgaș personal în mediul artistic român. Este urmărită în detaliu evoluția fiecăruia dintre ei. În capitolul „Restituiri unei semnături de lumină”, consacrat vieții și creației sculptorului Al. Plămădeală, citim: „Ajunsă până în vremurile noastre regretabil de infimă – multe dintre lucrări au fost deteriorate de cutremurul din 1940, în timpul războiului – însă o semnificație deosebită pentru evoluția genului, creația acestui artist constituie o pagină de seamă în istoria culturii basarabene. Maniera realistă, promovată în

tot ce a creat, i-au impus sculptorului o tenacitate ce l-a condus, în consecință, la o neîntreruptă aprofundare a măiestriei profesionale, la o continuă perseverare asupra tehnologiei și modalităților de executare.”

Istoricul în domeniul artei plastice Tudor Stăvilă în opera sa „Arta plastică modernă din Basarabia, 1887 – 1940” (Ch., Știința, 2000) cercetează problemele apariției și constituirii artei moderne în spațiul dintre Nistru și Prut. Analiza se face în contextul proceselor analogice ce au avut loc în România, Rusia, Ucraina și Europa de Vest, fapt ce permite identificarea aspectelor comune și a celor specifice culturii plastice basarabene din perioada anilor 1887-1940. Al. Plămădeală este considerat „liderul oficial al tuturor manifestărilor artistice din Basarabia”.

Monografia-album „Alexandru Plămădeală” este parte din Colecția *Maeștrii Basarabeni din Secolul XX* (Ch., Editura ARC, 2004), care urmărește istoria generală a artei basarabene și abordează cu o mare strictețe și profesionalism creația artiștilor plastici, optând pentru cei mai de vază maeștri ai artei din secolul XX. Lucrarea este însoțită de un bogat material ilustrativ, într-o redactare și o prezentare grafică modernă de excepție.

O succintă informație referitoare la viața și specificul activității sculptorului Al. Plămădeală este inclusă în sinteza enciclopedico-biografică „Personalități de viață moldavă, 125 destine” (Ch., 2017), semnată de Gheorghe Băciu, dr., prof. univ. În volum au fost incluse secvențe din viața celor mai valoroase celebrități de viață daco-romană, de la care au fost moștenite impresionante realizări științifico-educative ce au impulsat dezvoltarea societății naționale din ultimele secole.

În creația sa Al. Plămădeală a practicat toate genurile sculpturii: portretul, nudul, sculptura monumentală, bustul funerar, compoziția de gen, plastica mică. În domeniul plasticii de forme mici a realizat o serie de portrete ale oamenilor de creație și ale unor celebri intelectuali români, inclusiv basarabeni: portretele cântăreței Lidia Lipcovișchi, portretul lui Bogdan Petriceicu-Hasdeu, portretul Valentinei Tufescu, portretul soției,

Sărbători pentru suflet

autoportretul cu soția – Olga Plămădeală, portretul pictorului I. Teodorescu-Sion, portretul poetului Ion Minulescu etc. Tot lui îi aparține și bustul funerar al poetului Alexei Mateevici de la Cimitirul Ortodox Central din Chișinău (1934).

Autoportretul lui Al. Plămădeală din 1934. Bustul din bronz al soției sale, Olga Plămădeală, realizat de el însuși în 1934.

Bustul lui Ion Minulescu, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

Bustul lui I. Teodorescu-Sion, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

Portretul lui I. Teodorescu-Sion, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

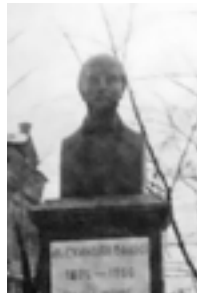
Al. Plămădeală a fost inițiatorul lansării în Chișinău al unui muzeu în aer liber, ansamblul sculptural *Aleea clasicilor literaturii române*, amplasat în grădina publică a capitalei. Mai mult, artistul avea elaborate câteva busturi care urmau să inaugureze viitoarea alei: cel al enciclopedistului B. P. Hasdeu, al poetului preot Alexee Mateevici, prietenul din tinerețe al lui Al. Plămădeală și bustul fabulistului Alexandru Donici. Capodopera lui Alexandru Plămădeală o constituie Monumentul lui Ștefan cel Mare din Grădina Publică cu același nume din Chișinău (1927).

Bustul lui B. P. Hasdeu, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

Bustul lui Alexee Mateevici, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

Bustul lui Alexandru Donici, realizat de Al. Plămădeală în 1934.

Monumentul lui Ștefan cel Mare, realizat de Al. Plămădeală în 1927.

S-a stins din viață la 15 iunie 1940, la vârsta de 51 de ani. La mormântul său din Cimitirul Ortodox Central de pe strada Armenească din Chișinău a fost instalat monumentul funerar cu un relief în bronz executat de fosta sa elevă Claudia Cobizeva. După evenimentele din 1940 colecția Pinacotecii din Chișinău a dispărut, o parte din lucrările sculptorului au fost distruse sau deteriorate și doar foarte puține lucrări au fost păstrate, grație eforturilor soției sale Olga Plămădeală. Astfel, Al. Plămădeală, recunoscut ca cel mai important plastician basarabean al secolului trecut, a ajuns să fie considerat și ca sculptorul cu cele mai multe lucrări dispăruțe.

A fost primul sculptor moldovean, opera căruia ne dezvăluie viziunea unui mare artist, ale cărei rădăcini își trag seva din arhitectura noastră medievală, din icoanele, frescele și picturile vechi istorice, din arta autohtonă, din tradițiile neamului, din trecutul glorios al poporului nostru român. El va rămâne în istoria culturii plaiului nostru ca un mare artist, autorul celui mai de seamă monument din Republica Moldova – Monumentul lui Ștefan cel Mare, un simbol „în întreaga arie dacică a neamului românesc”. Numele lui va fi încă mult timp unul de rezonanță pentru cultura noastră, generațiile viitoare de artiști plastici având misiunea să păstreze cu sfințenie moștenirea artistică pe care a lăsat-o marele sculptor.

„[...] Alexandru Plămădeală n-a fost doar un sculptor profesionist, ci și un artist plastic ce profesa genul picturii, miniaturii, graficii, un organizator și animator al vieții artistice, un eminent pedagog, organizatorul primului muzeu de arte plastice la noi, posesorul unei colecții de artă decorativă, pictură, sculptură, precum și al unei colecții de artizanat din Basarabia. Dar mai întâi de toate a fost un gânditor, un deschizător de drumuri, fiind mereu absorbit de idealul unei sculpturi naționale”.

Tudor Braga

Referințe bibliografice:

1. BRAGA, Tudor. *Alexandru Plămădeală*. Ch. : Editura ARC, 2004. 96 p. ISBN 978-9975-61-162-6.
2. *Calendarul bibliotecarului 1998*. Ch., 1997, pp. 158-161.
3. COLESNIC, Iurie. *Basarabia necunoscută*. Ch. : Universitas, 1993, pp. 262-272. ISBN 5-362-00871-4.
4. SĂRĂNUȚĂ, Silvia. Alexandru Plămădeală – personalitate marcantă a neamului românesc. In: *Literatura și arta*. 2004, 26 august (Nr. 34), p. 6

CZU 75.036(478)''19''(092)

**EUGENIA MALEȘEVSKI, PICTORIȚA BASARABEANĂ –
150 ANI DE LA NAȘTERE**

EUGENIA MALEȘEVSKI, THE BESSARABIAN PAINTER - 150 YEARS FROM BIRTH

Valentina VACARCIUC

Abstract: The article deals with information on the life and activity of Basarabian painter Eugenia Maleșevski (10.12.1868 - 26.10.1942) who represented the Moldavian art from the beginning of the 20th Century. On December 10, 150 years have passed since the birth of the painter.

Keywords: *Eugenia Maleșevski, Bessarabian painter, painting, graphics, creation, exhibition*

Sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea a fost perioada apariției și constituirii principalelor procese în dezvoltarea artei plastice moderne din Basarabia. Noile condiții economice și politice au stimulat dezvoltarea creației unor artiști plastici tineri, talentați printre care este și Eugenia Maleșevski. Marea artistă a reprezentat arta moldovenească de la începutul secolului XX și a creat alături de Al. Plămădeală, A. Baillayre, M. Kogan, P. Șilingovschi etc., operele cărora au reflectat realizările basarabenilor și tendințele esențiale ale artei plastice din epoca dată.

Eugenia Maleșevski s-a născut în Basarabia la 10 decembrie 1868 pe moșia Harbuțcani, județul Soroca. A absolvit gimnaziul la Kiev, după care urmează studiile la școala de desen de pe lângă Societatea de Atre Frumoase din Odesa (1892-1896). Studii la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg (1896-1903), în atelierul lui Ilia Repin (1903). Și-a perfecționat studiile la München, Paris și

Roma (1903-1906). În continuare a predat pictura la diverse școli particulare și gimnazii. A ținut prelegerile istoria artei la Școala de Arte plastice din Chișinău, și-a manifestat talentul în pictură, grafică de carte și de șevalet, în scenografie. A fost autorul unor panouri decorative și montări teatrale.

Primele opere ale Eugeniei Maleșevski se referă la anii de studii la Școala de Atre din Odesa și ulterior la Academia de Arte din Petersburg. Un ciclu întreg de modele nu intră în cercul căutărilor independente din

Maleșevski, E. (1903), „Ascultă”, 1903, ulei pe pânză, 100 x 150 cm, Muzeul de Artă din Moscova, Rusia

Maleșevski, E. (1912), „Interior”, 1912, ulei pe pânză, 100 x 150 cm, Muzeul de Artă din Moscova, Rusia

Maleșevski, E. (1900), „Portretul de femeie”, 1900, creion, 100 x 150 cm, Muzeul de Artă din Moscova, Rusia

creația sa și reflectă doar procesul inițial de instruire. În opera E. Maleșevski sunt evidente tendințele principale ale asociației „Mir iskusstva” și ale „Stilului 1900”. Absolvând în 1903 Academia de Arte din Petersburg, atelierul lui Repin, ei i se conferă titlul de pictor pentru tabloul „Ascultă”. În tratarea și compoziția lucrărilor E. Maleșevski se atestază influența profesorului ei care exploatare în trecut asemenea subiecte. Același mod de abordare persistă și în

„Portretul feminin”, „Autoportret” și „Natura statică”, create la începutul secolului XX. Singura diferență autoarea face în ultima lucrare, unde străviziunea și sonoritatea gamei se completează cu varietatea nuanțelor picturale. În tablourile de mai târziu ale pictoriței – „Interior” (1912), „Portretul necunoscutei în interior” (1910), se înregistrează o deviere sensibilă de la tradiția peredvijnicilor, distanțându-se astfel de precursorii ei. Selectând pentru tablou modelul real, E. Maleșevski „îmbracă” modelul în costume luxoase, recreând atmosfera cotidiană a altor timpuri. Ambele motive reflectă scene din viața chișinăuiană a aristocrației din secolul trecut. În acest sens, pictorița se manifestă ca și reprezentanții asociației „Mir iskusstva”, care ignorau haosul burgez contemporan, în care frumusețea reală era lipsă.

Prezintă interes și grafica de șevalet a E. Maleșevski în „Autoportret” (1900). Executat în creion, acesta frapează prin plasticismul liniei, care vibrează, devenind subțire și gîngășă, ba groasă și străvezie, dispărînd în fundul hîrtiei albe. „Portretul de femeie” se deosebește prin gama cromatică fină și desenul elegant – el este întrudit ca manieră cu portretele lui Serov. În genere portretistica pictoriței este

Maleșevski, E. (1900), „Autoportret”, 1900, creion, 100 x 150 cm, Muzeul de Artă din Moscova, Rusia

el este întrudit ca manieră cu portretele lui Serov. În genere portretistica pictoriței este

Sărbători pentru suflet

realizată într-o linie compozițională sigură și într-un colorit bine armonizat. Puțin mai superficial, dar tratat în mod similar, este și „Portretul de bărbat” (1923). Note lirice și meditative sunt prezentate și în altă operă a autoarei – „Portretul mamei” (1910), care atrage atenția datorită psihologismului imaginii. Expresiv este redat surâsul abia schițat al femeii, privirea blândă și finețea trăsăturilor feței, care denotă în ansamblu măiestria profesională a E. Maleșevschi.

Portretul autoarei E. Maleșevschi, 1910. Muzeul Național de Artă al României, București

Portretul bărbatului, 1923. Muzeul Național de Artă al României, București

Portretul mamei, 1910. Muzeul Național de Artă al României, București

Călătoriile și studiile peste hotare (după anul 1910) au modificat caracterul creației E. Maleșevschi, afirmându-se tendințele ei către simbolism. Apariția unor opere ca „Ahiles la fiicele lui Licomede”, „Primăvara”, „Tristețe”, sau decorul operei „Boris Godunov” și panoul decorativ „Războiul”, „Salomeea”, „Lumină” etc. (1920-1930), nu pot fi explicate doar prin refuzul la tradițiile peredvijnicilor. Adevărul constă în faptul că pictorița a încercat să reflecte prin intermediul unor noțiuni abstracte, atitudinea și viziunea personală despre lume.

Eugenia Maleșevschi
1915. Panou decorativ „Primăvara”

De la începutul secolului XX în arta europeană a avut un areal larg de răspândire stilul „Art nouveau”. Una din componentele principale ale acestui stil este simbolismul, reflectat integral în operele pictoriței. Criteriile și factorii care au reprezentat tendințele principale ale simbolismului sunt prezente și în „Primăvara” (1915) – cea mai reprezentativă operă a Eugeniei Maleșevschi, care se păstrează în fondurile Muzeului Național de Artă Plăstică. În tabloul „Primăvara” autoarea încearcă să redea sesizarea majoră a vieții, investind în tema motivul renașterii naturii și frumusețea corpului

uman. „Primăvara” E. Maleșevshi își trage sevele din estetica Renașterii italiene și urmează îndeaproape idealurile artistice ale lui Sandro Boticelli. Amplasat într-o nouă epocă istorică, acest model de frumusețe feminină îmbine la meditație și nostalgie.

În Catalogul expoziției de tablouri ale pictorilor basarabeni sunt menționate circa 90 de lucrări ale artistei, care includ doar opt tablouri, celelalte materiale prezintă schițe, crochiuri, modele de studii efectuate în timpul aflării sale la Odesa și la Sankt Petersburg. Toate acestea lucrări sunt păstrate în Muzeul de Arte Plastice din Chișinău. Pentru un pictor care a activat aproape patru decenii numărul operelor finite este destul de mic. Evident, un rol nefast în destinul tablourilor pictoriței l-a jucat cel de-al doilea război mondial, majoritatea din ele au fost pierdute în anii 1942-1944.

Cu ocazia aniversării Eugeniei Maleșevschi în sala de lectură nr. 3 „Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte” a Bibliotecii Științifice USARB a fost organizată expoziția de carte „Eugenia Maleșevschi, pictoriță – 150 ani de la naștere”. Au fost expuse cele mai reprezentative cărți în care cititorii pot găsi informația despre istoria artei plastice din Republica Moldova și viața și activitatea pictoriței.

În lucrările *Arta plastică din Basarabia de la sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX* (Ch., Literatura artistică, 1990) și *Arta plastică modernă din Basarabia, 1887-1940* (Ch., Știința, 2000), autorul Tudor Stavilă cercetează problemele apariției și constituirii artei plastice moderne în spațiul dintre Nistru și Prut. Analiza se face în contextul proceselor analogice ce au avut loc în România, Rusia, Ucraina și Europa de Vest, fapt ce permite identificarea aspectelor comune și a celor specifice culturii plastice basarabene din perioada anilor 1887 – 1940.

Aproape tot ce s-a scris până azi despre viața și creația pictoriței poartă un caracter fragmentar și neunivoc în ceea ce privește patrimoniul său. Chiar și cele mai banale informații despre originile familiei, despre studiile sale de specialitate erau cunoscute în linii generale.

Autorul Tudor Stavilă în cartea *Eugenia Malișevschi* (Ch., ARC), reconstituie viața și opera artistei din ceea ce a supraviețuit unei istorii adverse, fiind la momentul actual cea mai avizată sursă despre Eugenia Malișevschi.

Importanța creației Eugeniei Maleșevschi pentru arta plastică modernă basarabeană, poate fi comparată cu creațiile lui Nicolae Vermont pentru România, lui Gustav Klimt pentru Elveția, lui Mihai Vrubel pentru Rusia și Arnold Boklin pentru Anglia. Indiferent de valoarea și influențele pe care le-au exercitat asupra artei europene și internaționale, acești pictori au avut un unic reper – simbolismul, acceptat în Basarabia de o artistă, lucrările căreia sunt o parte intergară a patrimoniului sud-est european.

Marea artistă plastică s-a stins din viață în toiuul celui de-al doilea război mondial, la 23 februarie 1942 la Tîrnova, Dondușeni și înmormântată la Cîmintirul Central din Chișinău, alături de mormântul mamei sale, Anastasia. Aici se înalță o stelă comemorativă cu inscripția „Pictoara Eugenia Maleșevschi, deced. 26 octombrie 1942 în vîrstă de 77 ani”.

Viața și creația Eugeniei Maleșevschi a jucat un rol important în viața artistică a Basarabiei în prima jumătate a secolului XX. Ea a creat într-o perioadă când se constituiau reperele valorice, opera ei contribuind cu certitudine la evoluția artistică a acestei epoci.

Stela de pe mormântul
Eugeniei Maleșevschi • Stela
on the grave of Eugenia
Maleșevschi

Referințe bibliografice:

1. *Calendar Național* : 2008. Chișinău, 2008. p. 416. ISSN 1857-1549.
2. CEZZA, L. A. *Pictura moldovenească*. Chișinău : Cartea moldovenească, 1966. 219 p.
3. STĂVILĂ, Tudor. *Arta plastică din Basarabia de la sfîrșitul secolului XIX începutul secolului XX* : Pictură. Grafică. Sculptură. Scenografie. Chișinău : Literatura artistică, 1990. 190 p.
4. STĂVILĂ, Tudor. *Arta plastică modernă din Basarabia, 1887-1940*. Chișinău : Știința, 2000. 159 p. ISBN 9975-67-171-3.
5. STAVILĂ, Tudor. *Eugenia Maleșevschi*. Chișinău : ARC, 2004. 88 p. ISBN 9975-61-263-6.

„MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate”, conferință internațională (2018 ; Bălți). Conferința internațională „MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate” : Materialele conferinței = International Conference „MISISQ: Involvement. Creativity. Sustainability” : Conference Proceedings, 27-28 septembrie, 2018, Chișinău, Republica Moldova / coord.-resp. de ed.: Liubovi Karnaeva, Elena Harconița ; sci comm.: Meilė Kretavičienė [et al.] ; organizing comm.: Liubovi Karnaeva (președinte) [et al.] ; col. red.: Lina Mihaluța [et al.]. – Bălți : S. n., 2018 (Tipografia Indigou Color). – 260 p. : fig., tab.
<http://bit.ly/2UqLfvM>

Prezentul volum inserează materialele Conferinței Internaționale MISISQ: Implicare. Creativitate. Sustenabilitate, desfășurată pe 27-28 septembrie 2018 la Chișinău, Republica Moldova, la 2 ani după încheierea oficială a Proiectului.

În cadrul Conferinței au fost prezentate 30 de comunicări axate pe realizările proiectului MISISQ, derulat în anii 2014-2016 în RM.

În cuvântul introductiv „Durabilitatea proiectului MISISQ în Republica Moldova în loc de Argument”, Elena Harconița, directorul BȘ USARB a menționat: Pentru prima dată șapte biblioteci din spațiul act academic au participat într-un proiect impunător, un proiect comun cu considerabile implicații internaționale, care a revoluționat domeniul biblioteconomic moldav, finalizând cu rezultate excepționale: crearea spațiului informațional academic unic: catalogul partajat pe Platforma ExLibris PRIMO, e-repozitoriile instituționale, formarea formatorilor și consolidarea culturii informației. Aceste componente importante au schimbat, au modelat și, indiscutabil, au modernizat paradigma ofertei infodocumentare în susținerea învățământului superior de calitate din RM.

Cu studii deosebit de captivante au venit invitații din SUA, Lituania, Letonia, România, Ucraina: dr. Hermina Anghelescu, *Biblioteci și bibliotecari într-o lume în schimbare: amenințări și oportunități*; dr. Meilė Kretavičienė *Облачные вычисления в библиотеках*, Daiva Jurksaitiene, *The power of library: new features of the ALEPH & PRIMO*; Линда Браже, Лариса Левинока, Сармите Краузе. *Внедрение системы поиска информации в Научной Библиотеке Рижского Технического Университета и других библиотеках Латвии*; dr.-inginer Angela Repanovici *Open Access secong generation*, Oksana Brui, Iryna Bankovska. *Prospects for shared cataloguing and joint representation of library resources in Ukraine*.

Despre efectele Proiectului MISISQ au vorbit reprezentanții bibliotecilor academice naționale în cadrul a trei secțiuni: *Sisteme corporative moderne de biblioteci*; *Depozite instituționale ale bibliotecilor universitare*; *Cultura informației: modele, standarde, experiențe*.

În cadrul Secțiunii *Sisteme corporative moderne de biblioteci* au fost abordate subiecte privind creșterea utilizării sistemului de căutare PRIMO în circuitul informațional din RM (rezultatele sondajului realizat în anii 2016, 2018), controlul de autoritate – factor determinant al calității catalogului electronic partajat (experiența BȘM USMF „Nicolae Testemițanu), crearea și revizuirea înregistrărilor de autoritate în contextul catalogării partajate - LibUnivCatalog (experiența BC USM), procesul de descriere ana-

litică ca parte componentă în catalogarea corporativă (experiența BŞ USARB), Fișierul de autoritate nume de persoane: Probleme și soluții (Biblioteca Științifică a ASEM), regăsirea informației în PRIMO ALEPH prin eficientizarea creării subiectelor tematice (experiența BŞ a UPS „Ion Creangă”), metodologii actuale de evaluare a sistemelor de investigare a informației.

În Secțiunea *Depozite instituționale ale bibliotecilor universitare*, colegii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, USARB, UPS „Ion Creangă”, USM, ASEM, au relatat despre Repozitoriile instituționale recent create ca instrumente de formare a capitalului de cercetare, creșterea vizibilității și internaționalizarea universităților. Liubovi Karnaeva și Viorica Lupu au generalizat acest subiect în comunicarea *Repozitoriile digitale ale universităților din Republica Moldova-exigențe și perspective de dezvoltare*. Astfel, în Republica Moldova, au apărut și se dezvoltă în baza softului Dspace, șapte repozitorii digitale, dintre care cu conținut multidisciplinar: Repozitoriul instituțional al Universității de Stat din Moldova (IR MSU); ORA USARB (Open Research Archive) a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți; Repozitoriul digital al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (DIR-SPU); cu conținut specializat: Repozitoriul instituțional în domeniul științelor agricole (IRAS SAUM); Repozitoriul instituțional în domeniul științelor medicale (IRMS); Repozitoriul instituțional în domeniul științelor economice (IREK); Repozitoriul instituțional al Universității Tehnice a Moldovei (IRTUM).

În cadrul secțiunii *Cultura informației: modele, standarde, experiențe* au fost abordate subiectele: *Biblioteca universitară – sursa cunoașterii în societatea contemporană; Cultura informației bibliotecarului universitar: tendințe și efecte; Impactul culturii informației: contribuția bibliotecii universitare; Cultura informației în planurile de învățământ USARB; Formarea culturii informației în bibliotecile universitare – element vital în cadrul general al învățării pe tot parcursul vieții; Cultura informației în contextul învățării pe tot parcursul vieții; Cultura informației – obiectiv strategic în activitatea Bibliotecii Științifice ASEM, Competențe în cultura informației – factor cheie în realizarea învățământului de calitate.*

Bibliotecarii universitari au dezvoltat sistematic concepte, programe, resurse și instrumente de predare pe care le aplică în formarea cunoștințelor și abilităților studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor.

Lucrarea este un omagiu de recunoștință și apreciere managerilor Proiectului pentru realizările deosebite și colaborarea relevantă în atingerea unor scopuri comune și importante precum consolidarea capacităților instituționale, integrarea comunității universitare din Republica Moldova în spațiul informational global educațional.

Elena HARCONIȚA

„SERVICII DE SUPTOR PENTRU REȚEAUA DE BIBLIOTECI: MODERNIZAREA BIBLIOTECILOR DIN ARMENIA, MOLDOVA ȘI BELARUS PRIN DEZVOLTAREA PERSONALULUI DE BIBLIOTECĂ ȘI REFORMAREA BIBLIOTECILOR”: Ghid

Ghidul include obiectivele, scopul, realizările, impactul și durabilitatea Proiectului Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor lor” (15.10.2015 - 14.10.2018) în cadrul Programului ERASMUS+ Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior.¹

Partenerii proiectului sunt: Institutul de Tehnologii din Limerick, Irlanda; Universitatea din Creta, Grecia; The Pyramid Grup,

Germania; Universitatea Transilvania din Brașov, România; Academia de Administrare Publică din Armenia (PAARA) – coordonator; Universitatea de Stat de Limbi și Științe Sociale Bursov, Erevan, Armenia; Universitatea de Stat din Goris, Armenia; Academia de Administrare Publică din Republica Moldova; Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți, Republica Moldova; Academia de Administrare Publică sub egida Președintelui Republicii Belarus; Universitatea de Stat din Belarus; Universitatea Tehnologică de Stat din Brest, Belarus; Universitatea de Stat „Yanka Kupala” din Grodno, Belarus.

Parteneri asociați: Consorțiul Bibliotecilor Electronice din Armenia; Consorțiul REM (Resurse Electronice pentru Moldova) ; Biblioteca Națională din Belarus

Proiectul LNSS axat pe consolidarea și modernizarea bibliotecilor prin îmbunătățirea nivelului de competențe și abilități a personalului de bibliotecă, a creat noi soluții, noi facilități de formare a competențelor bibliotecarilor. În cadrul lui bibliotecarii au efectuat stagii de formare, au participat la traininguri internaționale în Irlanda, Grecia, Germania, România, 33 de bibliotecari USARB au participat la Trainingul ESP English for Specific Purposes - Engleză pentru scopuri specifice, desfășurat la USARB.

Reprezentanți a 9 instituții de învățământ superior, membrii consorțiului LNSS, bibliotecari și profesori din Armenia, Belarus și Moldova din cadrul programului European Erasmus Plus au beneficiat de Training-ul dezvoltarea curriculum-ului pentru bibliotecari, la Institutul Tehnologic din Limerick, Irlanda. Obiectivele specifice ale Training-ului: Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe privind Modulele curriculare LNSS: Engleză pentru scopuri specifice.

Modulul 1. Biblioteci și terminologie de bibliotecă.

Modulul 2. Marketing pentru bibliotecari.

Modulul 3. Managementul în biblioteci.

¹<https://lnss-projects.eu/amb/>

Modulul 4. Cultura Informației.

Modulul 5. Servicii inovative on-line pentru bibliotecile secolului 21.

Modulul 6. Biblioteca electronică.

Modulul 7. Acces la Biblioteci pentru utilizatorii cu nevoi speciale.

Modulul 8. Politica de dezvoltare a colecțiilor de bibliotecă.

Reforma serviciilor de bibliotecă are un impact pozitiv asupra dezvoltării și modernizării instituțiilor de învățământ superior din Armenia, Moldova și Belarus implicate în proiect. De dezvoltarea competențelor personalului de bibliotecă beneficiază în mod direct și semnificativ toți utilizatorii bibliotecii: studenți, profesori, cercetători. Elaborarea unei politici de dezvoltare a colecției de bibliotecă are un rol esențial în oferirea serviciilor de calitate prin alianțe și consorții Bibliotecare. Posibilitatea de a avea acces deschis, operativ și calitativ la informații contribuie la învățarea pe tot parcursul vieții și gândirea socială critică. Prin intermediul proiectului, instituțiile partenere au creat o rețea de biblioteci ce iau legătura cu alte rețele internaționale similare astfel maximizând oportunitățile de colaborare.

Elena STRATAN

Rubrică îngrijită de Anișoara NAGHERNEAC

Nicolae Leahu : Biobibliografie / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt.: Raisa Leahu, Ana Nagherneac ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : S. n., 2018 (Tipografia Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți). – 284 p. – (Colecția „Scriitori și universitari”, ISBN 978-9975-50-224-5).

Prezenta Biobibliografie este un „un bilanț de etapă”, care înregistrează activitatea profesorului universitar și a scriitorului Nicolae Leahu ajuns la frumoasa vîrstă de 55 de ani.

Lucrarea se deschide cu: Nota asupra ediției, succedată de capitolul *Amintiri din clipa de-acum* și un *Curriculum Vitae* care oglindește viața, activitatea didactică și scriitoricească a protagonistului.

Capitolul *Bibliografie* inventariază scrierile științifice, științifico-didactice, literare și publicistice în 845 de poziții bibliografice. Menționăm că înregistrarea datelor bibliografice s-a încheiat la 31 decembrie 2017.

Capitolul **În oglinzile receptării. In brevi** (partea a 2-a a biobibliografiei) constituie o panoramă a receptării operei critice și literare a lui Nicolae Leahu.

Cel intitulat **(Auto)portret din dialoguri** oferă cîteva interviuri care ni se par a fi instructive atît pentru explicarea etapelor formării lui Nicolae Leahu, cât și a poziției Dumnealui în probleme de literatură, învățămînt, cultură, societate.

Lucrarea se încheie cu lista de pseudonime aplicate de autor, o selecție de fotografii (care rețin momente semnificative din viața scriitorului și universitarului, a Catedrei de literatură și a Facultății de Filologie/Litere, a Universității bălțene și a Bălțiiului), autografe-dedicație semnate de pictori și scriitori importanți, care deschid o perspectivă *insolită către culisele vieții literare și artistice*.

Indexurile auxiliare de nume, (inclusiv din text) de titluri și de publicații în serie facilitează utilizarea lucrării.

Biobibliografie este destinată filologilor, cadrelor didactice, studenților, bibliotecarilor, tuturor celor care vor să cunoască evoluția și performanțele distinsului profesor universitar și scriitor cunoscut în întreg *arealul românesc*.

Carte rară în limba engleză : Contribuții bibliografice / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Tatiana Pogrebneac, Elena Scurtu; red. resp.: Elena Harconița ; red. literar: Silvia Bogdan ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; design/cop.: Silvia Ciobanu. – Bălți, 2018. – 145 p. – (*Vestigia Semper Adora*, ISBN)

Prezentul volum completează lucrările bibliografice precedente din colecția *Vestigia Semper Adora* cu informație despre cartea rară în limba română (3 ediții) și cartea rară în limba franceză.

Colecția de carte rară în limba engleză include 275 titluri din diverse domenii, editate în Anglia și SUA. Cel mai cuprinzător este domeniul filologic cu studii de lingvistică generală, de evoluție a limbii engleze, de gramatică și fonetică cu informație teoretică și exerciții practice. Impresionează colecția de dicționare, atât enciclopedice (Dicționarul Național de biografii, elaborat de G. Smith în 22 vol.; Dicționarul enciclopedic Oxford; Dicționarul evoluției și devenirii Imperiului Britanic), cât și explicative (câteva ediții ale dicționarului Webster). Utilizatorii preocupați de problemele învățării originale a limbii engleze vor putea studia lucrările pedagogilor-lingviști M. Berlitz și H. Palmer.

Domeniul beletristicii este constituit din operele scriitorilor de limbă engleză bine cunoscuți (M. Twain, C. Dickens, R. Kipling, J. London. S. Maugham, W. Shakesperae...), mai puțin cunoscuți (W. Jacobs, E. Lyall...), cât și traduceri.

Capitolul *Critică literară* oferă informație despre dezvoltarea de secole a literaturii din Anglia și America.

Nu mai puțin interesante și importante sunt cărțile și din alte domenii utile în cercetare cât și în asimilare de cunoștințe binevenite în orice circumstanțe de viață.

Evidențiem doar câteva din ele: cartea lui Frederic Ogg. *Introducere în guvernarea americană* cu date detaliate despre guvernarea de stat și locală din America; rapoartele anuale cu referire la dezvoltarea agriculturii în SUA în anii 30 ai sec. XX elaborate de Departamentul SUA pentru agricultură; câteva volume ale editurii *Thomas Nelson and Sons* cu referințe detaliate și multiaspectuale despre țările lumii; o lucrare fascinantă în 2 volume a corespondenței dintre doi muzicieni eminenți F. List și R. Wagner.

Cei pasionați de istorie vor beneficia de documente rare ce reflectă istoria Angliei, istoria Europei moderne de la 1500 până la începutul sec. 19, viața privată a suveranilor Elizabeth I și Maria Stuart.

Documentele din bibliografie sunt însoțite de imaginile scanate ale copertilor, ex-librusurilor și mărcilor de proprietate ale unor biblioteci publice sau private, care găzduise documentele până la Biblioteca Universității bălțene.

Descrierile bibliografice sunt elaborate în conformitate cu standardele în vigoare. Credem că bibliografia prezentă va aduce în viața utilizatorului pasionat de carte clipe de desfătare intelectuală și spirituală.

Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor : [Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți] : Anuar / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Anna Nagherneac, Taisia Aculova ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți, 2018. – 127. p. – (Bibliographia Universitas, ISBN).

... 2017. – 2018. – 134 p. – 20 ex. – ISBN

Colecția *Bibliographia Universitas* găzduiește un nou Anuar bibliografic – 2017 cu informații despre contribuțiile științifico-didactice ale universitarilor și bibliotecarilor materializate în monografii, manuale, cursuri universitare, programe didactice, articole și comunicări prezentate la manifestări științifice naționale și internaționale (cuprinde peste 900 de înregistrări

bibliografice).

Cercetarea științifică în universitatea bălțeană se amplifică pe an ce trece în plan local, național și internațional.

Revistele științifice editate de universitarii bălțeni, patronate de membrii catedrelor și colaboratorii Bibliotecii Științifice (Artă și educație artistică, Fizică și tehnică, Limbaj și Context, Glotodidactica, Revista tehnocopia, Sintagmele, Confluente bibliologice, BiblioUniversitas@abrm.md) obțin o vizibilitate tot mai mare, fiind postate pe site-ul Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md/>, Repozițoriu instituțional ORA USARB <http://dspace.usarb.md:8080/jspui> în cataloagele multor biblioteci din Molodova și din alte țări, sunt incluse în baze de date: DOAJ (Directorul revistelor cu acces deschis) <https://doaj.org/>, Instrumentul Bibliometric Național <https://ibn.idsi.md/>, Repozițoriul european Zenodo <https://zenodo.org/>, CEEOL: <https://www.ceeol.com/>.

Mai multe publicații au văzut lumina zilei în reviste și materiale ale conferințelor din străinătate.

Selectarea informației pentru acest Anuar a fost efectuată *de vizu* din documentele primare și secundare aflate în colecția Bibliotecii Științifice, în bibliotecile și portofoliile personale ale profesorilor, în Internet și baze de date.

Descrierile bibliografice sunt prezentate în limba originală conform standardului interstatal GOST 7.1-03 Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică. Cerințe generale și reguli de alcătuire. Abrevierile sunt efectuate în corespundere cu standardul GOST 7.11.-2004(ISO 832:1994) introducere din 09.01.2005. Cititorul se va orienta cu ușurință în multitudinea descrierilor bibliografice având la dispoziție indicii auxiliari de nume, titluri și denumiri de publicații în serie. Deoarece bibliografia poate fi interpretată ca un instrument de lucru încadrat în promovarea moștenirii științifice universitare, considerăm că acest volum, ca și cele anterioare, este absolut necesar pentru susținerea procesului de dezvoltare a științei la nivel național și mondial.

Bibliografiile în cauză pot fi considerate carte de vizită pentru un anumit spațiu temporal și mai multe spații domeniiale.

Învățământul juridic universitar bălțean la 20 de ani / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Elena Scurtu, Anna Nagherneac, Taisia Aculova ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; design/cop.: Silvia Ciobanu. – Bălți, 2018. – 145 p. – (Bibliographia Universitas, ISBN)

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți propune utilizatorilor o istorie bibliografică a Facultății de „Drept și Științe Sociale” care în 2018 a împlinit vârsta de 20 de ani.

Prezenta bibliografie din colecția *Bibliographia Universitas* se dorește a fi un util instrument de informare pentru cei care intenționează să se documenteze asupra preocupărilor științifice ale universitarilor bălțeni de la Facultatea de Drept și Științe Sociale, ajunsă la două decenii de activitate.

Lucrarea este la ediția a II-a (prima ediție a apărut în anul 2007 și poate fi consultată pe Internet - <http://tinread.usb>).

md:8888/tinread/fulltext/contr_st/contr_dr.pdf) și sintetizează patrimoniul documentar (rezultatele cercetărilor științifice și didactice) al profesorilor Facultății, concretizat în: studii de doctorat, monografii, manuale, note de curs, ghiduri, indicații metodice, articole în culegeri, anale și seriale, documente electronice.

Lucrarea are drept scop înregistrarea aparițiilor editoriale, valorificarea și promovarea experiențelor și realizărilor profesorilor USARB din domeniul dreptului și științelor socioumanistice.

În capitole separate sunt expuse rezultatele cercetărilor științifice ale studenților, masteranzilor, doctoranzilor coordonate de profesorii Facultății.

În ediția a 2-a a bibliografiei publicațiile profesorilor sunt prezentate pe domenii: Științe juridice, Științe Sociale (în interior – succesiune cronologică), spre deosebire de prima ediție unde informația era structurată pe catedre. Credem că o astfel de modalitate de prezentare a informației face mai evidentă contribuția cadrelor didactice universitare bălțene la dezvoltarea științelor juridice, sociale și a învățământului superior

Lucrarea înregistrează peste 1300 de poziții bibliografice:(667 șt. Juridice, 640 șt. Sociale).

Capitolul *Literatura aforistică este sarea gândirii* (L. Blaga) pune la dispoziția cititorului cele mai semnificative cugetări și reflecții ale marilor gânditori despre lege, adevăr, dreptate.

Capitolul *Varia* propune articole publicistice din seriale republicane și locale, în mare parte, despre personalități cunoscute și mai puțin cunoscute, care au reliefat istoria țării și a neamului.

Descrierile bibliografice ale documentelor, 1352 la număr, sunt prezentate în limba originală conform standardului interstatal GOST 7.1-03 Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică. Cerințe generale și reguli de alcătuire. Abrevierile sunt efectuate în corespundere cu standardul GOST 7.11.-2004(ISO 832:1994) introducere din 09.01.2005.

Cercetarea bibliografică a fost realizată în baza consultării documentelor primare din colecția Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, documente secundare (în special Bibliografia Națională a Moldovei), lucrări din bibliotecile personale ale profesorilor.

Cititorul se va orienta cu ușurință în multitudinea descrierilor bibliografice având la dispoziție indicii auxiliari de nume, titluri și denumiri de publicații în serie.

Prin publicarea acestei lucrări se urmărește oglindirea segmentului de activitate științifică al profesorilor catedrelor de la Facultatea de Drept și Științe Sociale.

Cărți cu Ex-Libris și SupraLibros din colecția BȘ USARB : Catalog / Elena Cristian, Svetlana Cegan ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți, 2018. – (Vestigia Semper Adora).

2018. – 146 p. – ISBN

Catalogul prezent vine să completeze lucrările bibliografice precedente apărute în colecția *Vestigia Semper Adora* cu informație despre cărțile vechi și rare, valori bibliofile inestimabile, din colecția Bibliotecii Științifice USARB.

Sunt ediții de lux editate pe parcursul secolelor, în condiții grafice deosebite, în cele mai mari centre editoriale din mai multe țări ale lumii: SUA, Marea Britanie, România, Grecia, Franța, Rusia etc. Au parvenit în Biblioteca USARB grație schimbului interbibliotecar cu biblioteci din fosta URSS (Moscova, Sankt Petersburg, Tomsk, Kaluga, Odessa, Cernăuți etc.), constituind o mândrie a instituției bibliotecare din Nordul țării, care impresionează prin conținutul variat și artă deosebită a cărții.

Structurată în 4 capitole lucrarea se deschide cu un argument: *Ex-libris* – simbol al creației artistice, ornamente ale cărților, urmată de:

Capitolul 1. *Ex-libris* manuscris

Capitolul 2. Supralibros

Supralibros imprimat în piele pe cotorul cărți

Supralibros gravură în aramă

Capitolul 3. *Ex-libris* etichetă

Capitolul 4. *Ex-libris* ștampilă

Ștampilă personalizată

Ștampilă organizațiilor și instituțiilor

Catalogul este important și prin prezentarea informațiilor succinte despre *ex-libris* (formulă care identifică proprietarul unei cărți), biografia proprietarilor, caracterul și soarta colecției lor.

Bibliografia poate fi utilă cititorilor interesați de *domeniul Ex-Libris-ului*: colecționari, cercetători, studenți, cărora le semnalăm câteva din elementele care pot conferi unei cărți valențe bibliofile. Totodată oferim publicului larg de cititori posibilitatea să cunoască fondul de carte cu *Ex-Libris* și *SupraLibros* (ornament pe coperta și cotorul cărții) al BȘ USARB.

Indexurile auxiliare de nume, titluri integrează informația acumulată în astfel de publicații, facilitând utilizarea lor.

Credem că cititorii interesați vor descoperi informații pertinente, mai puțin cunoscute despre arta *ex-libris-ului*.

Carte rară în limba rusă din colecțiile Bibliotecii Științifice : Bibliografie / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; alcăt.: Marina Șulman, Snejana Zadainova ; resp de ed.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța; design/cop.machetare Silvia Ciobanu. – Bălți : Biblioteca Științifică USARB, 2018. – 417 p. – (*Vestigia Semper Adora*).

În colecția *Vestigia Semper Adora* (inițiată în anul 2008) se înscrie și bibliografia sus numită orientată spre valorificarea cărților rare în limba rusă din colecțiile Bibliotecii Științifice USARB.

Autorii bibliografiei ne propun un itinerariu prin spațiul vast și incitant al uneia dintre cele mai fascinante și enigmatice literaturi ale lumii. Volumul întrunește peste 500 de înregistrări

bibliografice – adevărate valori literare și bibliofile care prezintă literatura clasică rusă din perioada veche („Cântec pentru Oastea lui Igor”) pînă la sfîrșitul sec 19.

Volumul are menirea de a provoca cititorul să redescopere pagini de certă valoare literară și artistică semnată de autorii vizați.

Lucrarea este structurată în două capitole, fiecare din ele divizate în două părți (paragrafe)

Capitolul I.

Capodopere ale literaturii artistice ruse din cele mai vechi timpuri pînă în sec.

19.

Partea 1. Opere artistice

Partea 2. Corespondență și Amintiri

Capitolul II.

Literatura rusă. Critică literară

Partea 1. Generalități

Partea 2. Personalia

Ne vor capta atenția nume reprezentative și sonore ale literaturii ruse care prin operele lor au influențat literaturile lumii: Aksakov S. T., Batiușcov P. N., Cehov A. P., Dostoievski F. M., Gogol N. V., Jucovschii V. A., Turghenev I. S., Pușkin A. S., Saltîkov-Șcedrin M. E., Tolstoi L. N., Merejcovschii D. S., Gonțearov I. A. etc... Cititorul fiind provocat să redescopere, pagini de certă valoare literară și artistică semnată de autorii vizați.

Indexurile auxiliare de nume, titluri, edituri, integrează informația acumulată, facilitând utilizarea lucrării.

Marina ȘULMAN -

Marina Șulman: un bibliograf și cercetător pasionat!

Marina Șulman, bibliograf, specialist în biblioteconomie și științele informării, categorie de calificare întâi, originară din mun. Bălți, a absolvit în anul 1981 Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova, Facultatea filologie, specialitatea Profesor de limbă și literatura rusă.

În anul 1982, după reîntoarcerea la baștină, se angajează la cea mai prestigioasă instituție din municipiu, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”, unde activează până în prezent în calitate de bibliotecar, Sala de lectură Nr 6 pentru cadrele didactice, Serviciul Comunicarea colecțiilor, programe infodocumentare, marketing.

Circa 30 de ani de activitate din cei 37 până în prezent, au fost dăruiti cu pasiune și dedicație muncii de bibliograf în Secția Bibliografică, Serviciul de Documentare și informare bibliografică, oficiul de Referințe bibliografice.

În această postură s-a remarcat prin devotament față de profesie, inteligență, prin bune calități de pedagog, dorința de a ajuta cititorii și colegii, exigență față de sine, dragoste de literatură și cuvântul artistic.

Implicațiile Marinei Șulman în evoluția Bibliotecii se exprimă prin participarea la completarea bazei de date analitice, descrierea publicațiilor periodice din domeniul filologiei și sociologiei (limba rusă, engleză și germană); redactarea bibliografiilor; traducerea textelor din limbile engleză și română în rusă; elaborarea indicelui bibliografic *Carte rară în limba rusă din colecțiile Bibliotecii Științifice USARB*; valorificarea documentelor de referințe; gestionarea aparatului informativ disponibil; fondul de referință; colecție de documente secundare și terțiare (enciclopedii, dicționare, bibliografii), catalogul electronic; familiarizarea utilizatorilor cu metodele de cercetare bibliografică; oferirea referințelor bibliografice (tematice, de precizare a datelor bibliografice, factografice) la cerere; membru al echipei de redactarea a fișierului de autoritate vedete de subiect etc.

Amplul bagaj de cunoștințe filologice, cunoștințele profunde în domeniul științelor umanistice precum și în domeniul artei, picturii, sculpturii, îi sunt un suport inerent în munca de bibliotecar-bibliograf, în relațiile cu utilizatorii și în munca de cercetare bibliografică.

Bunătate și înțelegere, dragoste și caritate pentru tot ce este viu, inimă mare și un suflet nobil - sunt calitățile pentru care este prețuită de cititori, colegi și prieteni.

Marina Șulman vine cu o formă originală de organizare, în cadrul orelor de formare profesională continuă, a unor cicluri de lecturi (lectorii) în domeniul artei, insuflând bibliotecarilor dragostea de frumos, respect față de istoria și cultura înaintașilor.

Portofoliul de cercetare, cea 20 studii, s-a extins în ultimii ani înserând publicații inedite, studii și articole autentice, interviuri publicate în revistele de specialitate *Confluente bibliologice*, *Bibliouniversitas@abrm.md*, cercetări și prezentări captivante în cadrul *Colloquia Bibliothecariorum* și *Colloquia Professorum*, secțiunea *Biblioteconomie* și *Științele informării* precum: „*В хранилище веков: Издания русских классиков 19 века в редком фонде BS USARB*”; *Библиотека и зимородок* в серия «*Секретный Зоопарк*» Брайана Чика; *Библиотекарь Цезаря: притча Уильяма Голдинга* „*Чрезвычайный Посол*”; *Библиотека „Зеленого двorca”*: об И. В. Гёте; *Мастер и маски: литературные мотивы*; *Открытие для публики знаменитой Третьяковской Галереи*; *Русский путь: pro et contra*; к двадцатилетию книжной серии; *Tetelea, Margareta „МУЗЫКА ОСТАЕТСЯ В ДУШЕ”*: Интервью с гостеприимной Маргаритой Сергеевной Тетелей, доктором педагогических наук, заведующей кафедрой искусства и эстетического воспитания Бельцкого Государственного Университета имени А. Руссо; *Десять плюс один: (поэтический цикл «Пятая стихия» В сопоставлении со стихотворением «искусство выдохлось – И это знак беды...» Александра Семеновича Кушнера)* etc.

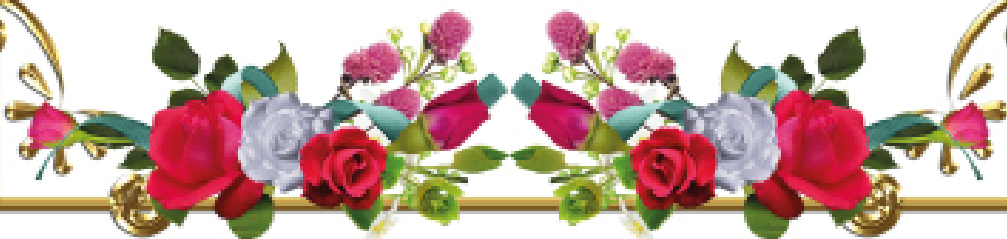
Este autor, alcătuitor, traducător al publicațiilor editate de Biblioteca Științifică USARB: biobibliografii (*Larisa Bortă* : Biobibliografie; alcăt.: A. Nagherneac, M. Șulman; *Lidia Stupacenco* : Biobibliografie; trad. în lb. rusă: M. Șulman) studii apărute în reviste de specialitate din țară, în revistele Universității, publicate pe Internet www.slideshare.net și articole publicate peste hotare (Israel, Netania).

Activitatea Marinei Șulman a fost înalt apreciată de Comisia de Atestare a cadrelor bibliotecare a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecru Russo” din Bălți, prin confirmarea gradului de calificare întâi. De asemenea conducerea Bibliotecii i-a decernat: *Diploma pentru studiile profunde și originale prezentate în cadrul Colloquia Bibliothecariorum In memoriam Falna Tlehici (2014)*, *Diplomă pentru finuta științifică exemplară a studiilor publicate în revistele de specialitate Confluente bibliologice, Bibliouniversitas@abrm.md în anul 2013*.

În această zi aniversară, la frumoasa vârstă a împlinirilor, Colectivul Bibliotecii Științifice USARB, Vă aduce cele mai calde urări de bine și sănătate, noi realizări creatoare, bunăstare, încredere și optimism, gânduri și dorințe împlinite, energie și dragoste de viață.

LA MULȚIANI, MARINA ȘULMAN!

**DIRECTORUL ELENA HARCONIȚA
ÎN NUMELE COLECTIVULUI BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB**

10 octombrie Vizita lui Ane Landoy, Coordonator de proiect, la Biblioteca Științifică USARB.

Ane Landoy, șef de departament, Biblioteca Universității din Bergen, Norvegia, Coordonator de proiect, a efectuat o vizită la Biblioteca Științifică USARB, fiind condusă în spațiile Bibliotecii de către directoarea Elena Harconița. Ane Landoy este Coordonator al Proiectului CPEA-2015/10014 "Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova", finanțat de Programul Norvegian de Cooperare în domeniul învățământului superior cu Eurasia, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Moldova, inclusiv Biblioteca Științifică USARB. Termenul Proiectului: 03/2016-10/2019, coordonator național - Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice a Moldovei, director, dr. Silvia Ghinculov.

Activitatea principală în cadrul acestui proiect este consolidarea capacităților bibliotecarilor, și prin ei a cadrelor didactice și a studenților din instituțiile de învățământ superior. În acest scop, au fost organizate o serie de ateliere de lucru la Chișinău și trei școli de vară la Brașov, Tulcea și Constanța – Mamaia.

15 decembrie Musafiri de la BCU „Mihai Eminescu”, Iași

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți i-a avut ca oaspeți pe Camelia Boca, șef Serviciu Relații cu Publicul și Împrumut interbibliotecar, președinte al Secțiunii Comunicarea Documentelor și Împrumut Interbibliotecar al ABR și Lorică Luchian, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, Iași. Oaspeții

au fost ghidați prin spațiile Bibliotecii de Lina Mihaluța, director adjunct. Impresiile membrilor delegației au fost inserate în Cartea pentru oaspeți. „Stimați colegi, drumul Bălți - Iași ni s-a părut lung, vremea de iarnă timpurie. Am găsit însă o familie, o casă a cărții în care ne-am simțit foarte bine și am aflat multe lucruri noi și utile. Tuturor un An Nou cu bucurii și cu realizări deosebite! Sperăm să revenim curând și Vă așteptăm pe la noi”.

4 decembrie Comisia de evaluare externă a ANACEC la Biblioteca Științifică USARB

Comisia de evaluare externă a [ANACEC](#) (Agenția Națională de Asigurare a Calității

în Educație și Cercetare) în vederea acreditării programelor de Formare Continuă din cadrul proiectului [TeachMe](#) desfășurate la USARB, au vizitat Biblioteca Științifică fiind conduși de către Lina Mihaluța, director adjunct.

11 decembrie Anatol Vidrașcu, Director General al GE LITERA la USARB

Anatol Vidrașcu, Director General al Grupului Editorial LITERA a vizitat Biblioteca Științifică USARB cu prilejul participării la lucrările Atelierului Profesional al bibliotecarilor din învățământul preuniversitar din Nordul Republicii Moldova: 15 raioane și mun. Bălți. Vizitând sala de lectură Științe Filologice a sesizat cu bucurie prezența cărților de la editura LITERA aflate în rafturile cu acces deschis pentru utilizatori. Dumnealui a prezentat cele mai noi apariții editoriale ale anului 2018 ce au văzut lumina tiparului cu prilejul Centenarului Marii Uniri a Românilor. Discursul Dlui Director General GE Litera A.V.N. SRL s-a soldat cu donația Noului Dicționar Universal al limbii Române, autori: Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu, Victoria Zăstroiu, editori Anatol Vidrașcu ș.a., ed. a 5-a, revăzută, București: Litera, 2017. În încheiere dl Director a făcut apel către bibliotecarii din cele 15 raioane și mun. Bălți, care ar dori să achiziționeze publicațiile acestei edituri. Participanții la eveniment au mulțumit lor au Domnului Anatol Vidrașcu pentru munca nobile și pentru oportunitatea de a achiziționa lucrări utile procesului didactic la prețuri rezonabile.

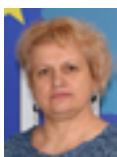

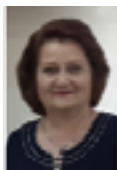
BOLDESCU VALENTINA - șef secție USMF
e-mail: sl.library@usmf.md

CANȚÎR LILIA - șef serviciu filială „Ștefan cel Mare”, Biblioteca
Municipală „B.P. Hasdeu”, Chișinău
e-mail: cantir-lya@yahoo.com

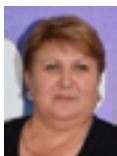
CIOBANU SILVIA - bibliotecar principal, serviciul Comunicarea
colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: sciobanu64@gmail.com

HARCONIȚA ELENA - directorul Bibliotecii Științifice a Universității de
Stat „Alec Russo” din Bălți
e-mail: elena.harconita@mail.ru

HĂBĂȘESCU ANGELA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor.
Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: angelahabasescu@gmail.com

MIHALUȚA LINA - directorul adjunct al Bibliotecii Științifice a
Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți
e-mail: aculina12@mail.ru

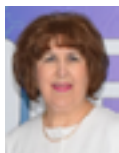

NAGHERNEAC ANNA - bibliotecar principal, serviciul Comunicarea
colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: anita_ray@freemail.ru

STAVER MIHAELA - bibliotecar principal, Centrul Informatizare și
Activități în Rețea BȘ USARB
e-mail: stavstar@mail.ru

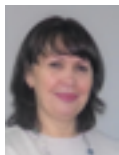
Autorii

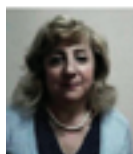
STRATAN ELENA - bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: elena.stratan1@gmail.com

TOPALO VALENTINA - bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: valeandrew@gmail.com

VACARCIUC VALENTINA - bibliotecar, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB
e-mail: valentina.vacarciuc62@gmail.com

ZAVTUR GALINA - șef secție, Secția conservare și comunicare colecții USMF
e-mail: ccc.library@usmf.md